

MARC LEVY

Hoțul de umbre

- HOȚUL DE UMBRE -

MARC LEVY

HOȚUL DE UMBRE

Traducere din franceză și note de Marie-Jeanne Vasiloiu
Titlul original: Le voleur d'ombres

Pentru Pauline, Louis și Georges

„Există oameni care nu îmbrățișează decât umbre;
aceștia nu cunosc decât umbra fericirii.”

William SHAKESPEARE

„Știi, lucrul de care dragostea are cea mai mare
nevoie este imaginația. Trebuie ca fiecare să-l
inventeze — cu toată forța imaginației sale — pe
celălalt și să nu-i cedeze realității nicio palmă de teren.
Ei, și atunci când cele două imaginații se întâlnesc...
nu există nimic mai frumos pe lume.”

Romain GARY

Mi-a fost întotdeauna teamă de noapte, teamă de formele care se insinuau în umbrele serii, care dansau în faldurile perdelelor sau pe tapetul dormitorului. Cu timpul, s-au risipit. Dar e de-ajuns să-mi amintesc de copilărie, ca să le văd ivindu-se iar, îngrozitoare, amenințătoare.

Un proverb chinez spune că un om politic nu calcă pe umbra vecinului său. În ziua când am ajuns în această nouă școală, nu-l știam. Copilăria mea era acolo, în curtea de recreație. Voiam s-o alung, să devin adult, dar ea se ținea scai de pielea acestui corp prea strâmt, prea mic pentru gustul meu.

„Ai să vezi, totul o să fie bine...”

Prima zi de școală. Rezemat de un platan, mă uitam la grupurile care se formau. Nu făceam parte din niciunul. N-aveam dreptul la niciun zâmbet, la nicio îmbrățișare, la niciun semn, cât de mic, care să-mi dovedească bucuria celorlalți de a mă revedea după vacanță, n-aveam pe nimeni căruia să-i povestesc cum mi-o petrecusem pe a mea. Cei ce și-au schimbat vreodată școala trebuie să fi cunoscut acele dimineți de septembrie, când, cu inima grea, nu știai ce să le răspunzi părinților, care te asigurau că totul o să fie bine. De parcă ei și-ar mai fi amintit de ceva! Părinții uită totul, dar nu e vina lor: pur și simplu îmbătrânesc.

În curtea interioară s-a auzit clopoțelul, iar elevii s-au așezat în rând, în fața profesorilor, care strigau catalogul. Ochelariști nu erau mulți: doar trei. Eu fusesem înscris în clasa a 6-a C și, încă o dată, eram cel mai mic. Părinții mei avuseseră proasta inspirație de a mă aduce pe lume în decembrie și se bucuraseră întotdeauna că aveam să merg la școală cu șase luni mai devreme; asta le măgulea amorul-propriu, dar, pe mine, la fiecare început de an, mă apuca disperarea.

Când ești cel mai mic din clasă, înseamnă că tu ești ăla care șterge tabla, care are grijă să fie cretă, care adună saltelele din sala de sport, care așază mingile de baschet pe raftul prea înalt și, lucrul cel mai rău dintre toate, ăla care trebuie să stea turcește, de unul singur, în primul rând, atunci când se fotografiază toată clasa. Când ești la școală, nu există nici o limită în ceea ce privește umilința.

Toate astea n-ar fi avut nici o consecință dacă în clasa a 6-a C n-ar fi existat numitul Marquès, o adevărată urgie, o ființă care era exact opusul meu.

Dacă — spre marea fericire a părinților mei — eu aveam, la școală, un avans de câteva luni, Marquès avea o întârziere de doi ani, lucru care pe

părinții lui îi lăsa rece. Atâta vreme cât școala le ținea fiul ocupat, atâta timp cât acesta mânca la cantină și nu mai apărea acasă decât la sfârșitul zilei, erau mulțumiți.

Eu purtam ochelari, Marquès avea niște ochi de linx. Eu aveam cu zece centimetri mai puțin decât băieții de vârsta mea, Marquès avea cu zece centimetri mai mult, ceea ce însemna că între el și mine era o considerabilă diferență de înălțime. Eu detestam baschetul, Marquès nu trebuia decât să se întindă ca să bage mingea în coș. Eu iubeam poezia, el, sportul; nu vreau să zic că între ele două ar fi fost vreo incompatibilitate, însă totuși! Mie îmi plăcea să observ lăcustele de pe trunchiul copacilor, Marquès adora să le captureze ca să le smulgă aripile.

Cu toate astea, ne asemănăm în două privințe; de fapt, într-una singură: Elisabeth! Eram îndrăgostiți de ea, dar Elisabeth n-avea ochi pentru nici unul dintre noi. Asta ar fi putut crea un fel de complicitate între Marquès și mine, dar, din păcate, cea care a învins a fost rivalitatea.

Elisabeth nu era cea mai drăguță fată din școală, dar era, de departe, cea mai fermecătoare. Avea un fel al ei și numai al ei de a-și strânge părul, gesturile îi erau simple și grațioase, iar zâmbetul său lumina până și cele mai triste zile de toamnă, când ploua fără încetare și când încălțărilor tale ude făceau fleoșc-fleoșc pe asfalt, zile în care felinarele risipeau întunericul, dimineața și seara, de pe drumul ce ducea la școală.

Copilăria mea plină de tristețe era acolo, în acel orașel de provincie, în care așteptam cu disperare ca Elisabeth să aibă bunăvoința de a mă privi, în care așteptam cu disperare să cresc.

Prima parte

A fost de-ajuns o singură zi pentru ca Marquès să prindă pică pe mine. O biată zi, doar atât, pentru ca eu să comit ireparabilul. Profesoara noastră de engleză, doamna Schaeffer, ne explicase că Preteritul simplu¹ corespundea, în general, unui trecut încheiat, care nu mai avea nicio legătură cu prezentul, care nu avea durată și care putea fi perfect situat în timp. Mare brânză!

Cum a terminat de explicat, doamna Schaeffer m-a arătat cu degetul, cerându-mi să-i ilustrez spusele cu un exemplu ales de mine. Când am sugerat că ar fi fost strașnic de bine ca anul școlar să fie la Preterit, Elisabeth a izbucnit într-un hohot de râs din toată inima. Gluma nu ne amuzase decât pe noi doi. Am dedus că restul clasei nu înțeleșese nimic

¹ Preterit (*engl.*) = Simple Past Tense (*engl.*) — Perfectul compus (n.t.).

din sensul Preteritului, iar Marquès a tras concluzia că, în ochii lui Elisabeth, eu marcasem niște puncte. Începând din acea luni — prima zi de școală — și, mai precis, de la prima lecție de engleză, aveam să trăiesc un adevărat infern. Se alesese praful de restul trimestrului meu!

Doamna Schaeffer m-a cadorisit pe loc cu o consemnare, sentință ce avea să fie dusă la îndeplinire sâmbătă dimineața. Trei ore de adunat frunzele din curtea școlii. Urâsc toamna!

Marți și miercuri am avut parte de o serie de piedici puse de Marquès. De fiecare dată când mă întindeam pe jos cât eram de lung, același Marquès recupera câte ceva din întârzierea în cursa celui care îi face să râdă mai tare pe ceilalți. Ba chiar mi-a luat-o oarecum înainte, însă lui Elisabeth nu i se părea deloc nostim, așa că pofta lui de răzbunare era departe de a se potoli.

Joi, Marquès a trecut la o viteză superioară, iar eu mi-am petrecut ora de mate încuiat în dulapul meu, unde mă vârase el cu forța, după care îi pusese lacătul. Într-un târziu, m-a auzit bătând în ușă omul de serviciu, care mătura vestiarul, și m-a scos după ce i-am șoptit cifrul. Ca să nu fiu socotit un pârâcios — atrăgându-mi și alte necazuri — am jurat că mă încuiasem chiar eu, ca prostul, voind să mă ascund. Intrigat, omul m-a întrebat cum de mă încuiasem pe dinăuntru, dar m-am făcut că nu-l aud și mi-am luat picioarele la spinare. Lipsisem la apel. Așa că pedeapsa de sâmbătă mi-a fost prelungită cu o oră, de către profesorul de matematică.

Vineri a fost cea mai proastă zi a acelei săptămâni. Marquès a experimentat asupra mea principiile elementare ale legii gravitației enunțate de Newton, pe care o învățasem la lecția de fizică de la ora 11.

Legea atracției universale, descoperită de Isaac Newton, spune, în mare, că două corpuri se atrag cu o forță direct proporțională cu masele lor și invers proporțională cu pătratul distanței care le separă. Această forță are ca direcție dreapta care trece prin centrul de greutate al celor două corpuri.

Iată enunțul care poate fi citit în manual. În practică însă e altă poveste. Luați un individ care șterpelește o roșie de la cantină, cu o altă intenție decât aceea de-a o mânca, așteptați ca victima lui să se afle la o distanță convenabilă pentru ca individul respectiv să arunce sus-numita roșie cu toată forța antebrațului său, și veți vedea că, în ceea ce-l privește pe Marquès, legea lui Newton nu se aplică așa cum fusese prevăzut. Dovada spuselor mele este aceea că direcția roșiei nu a fost deloc dreapta ce trece prin centrul de greutate al corpului meu. Și, printre râsetele care umpluseră sala de mese, l-am recunoscut pe al lui Elisabeth, atât de sincer și de plăcut, dar care mi-a răsucit cuțitul în rană.

În acea vineri seară, în timp ce mama îmi repeta — pe un ton din care

se subînțelegea că ea are întotdeauna dreptate — „Vezi că totul a fost bine?”, am pus înștiințarea despre consemnare pe masa din bucătărie, am anunțat că nu mi-e foame și am urcat în camera mea, să mă culc.

*

În dimineața sâmbetei respective, în timp ce colegii mei își luau micul dejun uitându-se la televizor, eu mă îndreptam spre școală.

Curtea era pustie; paznicul a împăturit înștiințarea de consemnare, iscălită cum se cuvine, și a băgat-o în buzunarul halatului său cenușiu. Mi-a pus în mână o furcă, mi-a spus să am grijă să nu mă rănesc, mi-a arătat o grămadă de frunze și o roabă de lângă coșul de baschet, al cărui fileu mi se părea că seamănă cu ochiul lui Cain sau, mai degrabă, cu al lui Marquès.

Mă căzneau de mai bine de o jumătate de oră cu grămada mea de frunze moarte, când paznicul mi-a venit, în sfârșit, în ajutor.

— Ei, dar te recunosc! Ești cel care s-a încuiat în dulapul din vestiar, nu-i așa? O consemnare în prima zi de după începerea școlii e aproape la fel de tare ca figura cu lacătul încuiat pe dinăuntru, mi-a spus el, luându-mi furca din mână.

A înfipt-o, cu un gest sigur, în grămăjoară și a umplut-o cu mai multe frunze decât izbutisem eu de când mă pusesem pe treabă.

— Ce-ai făcut de te-ai învățit de pedeapsa asta? m-a întrebat, încercând roaba.

— O greșeală de conjugare! am mormăit eu.

— Mmm, nu te pot învinui, n-am fost niciodată tare la gramatică. Dar nici la măturat nu ești mai talentat. E vreun lucru pe care știi să-l duci la capăt cum trebuie?

Întrebarea lui m-a făcut să mă cufund într-un hău de gânduri. Degeaba întorceam problema pe toate părțile, că nu izbuteam să-mi găsesc nici cel mai neînsemnat talent. Deodată, am înțeles de ce acordau părinții mei atâta importanță acestor faimoase șase luni de avans: fiindcă n-aveam nimic altceva care să-i facă mândri de proenitura lor.

— Trebuie să existe ceva care să te pasioneze, un lucru pe care ai vrea să-l faci mai mult decât orice altceva, un vis pe care să ți-l împlinești! a adăugat, adunând o altă grămadă de frunze.

— Să îmblânzesc noaptea! am bâiguit.

Râsul lui Yves — așa îl chema pe paznic — a răsunat atât de tare, încât două vrăbii și-au părăsit creanga și s-au îndepărtat cât au putut de iute. Cât despre mine, am plecat, cu capul în pământ și cu mâinile în buzunare, în celălalt capăt al curții. Yves m-a ajuns din urmă.

— N-am vrut să râd de tine, numai că răspunsul tău m-a cam surprins, asta-i tot.

Umbra coșului de baschet se întindea peste curte. Soarele era departe de-a fi ajuns la zenit, iar pedeapsa mea era departe de-a se fi încheiat.

— Și de ce ai vrea să împlânzești noaptea? Chiar că e o idee ciudată!

— Când erați de vârsta mea, și pe dumneavoastră vă îngrozea. Le cereați părinților chiar să vă și închidă obloanele din dormitor, ca să nu intre noaptea.

Yves m-a privit, uluit. Expresia i se schimbase, aerul binevoitor îi dispăruse.

— Una la mână: nu este adevărat; și, doi la mână: de unde știi tu asta?

— Dacă nu-i adevărat, ce contează? i-am răspuns, văzându-mi de drum.

— Curtea nu e prea mare, n-ai să ajungi departe, mi-a spus Yves, venind lângă mine. Și, pe urmă, nu mi-ai răspuns.

— Știu, și gata.

— De acord, e adevărat că noaptea mă speria, dar n-am povestit asta nimănui, niciodată. Așa că, dacă îmi spui cum ai aflat și dacă îmi juri să păstrezi secretul, te las s-o ștergi la 11, în loc de prânz.

— Bate palma! i-am zis eu, întinzându-i mâna.

Yves a bătut palma, privindu-mă țință. N-aveam nici cea mai vagă idee despre modul în care aflasem că, în copilărie, paznicului îi era atât de rău frică de noapte. Poate că îi atribuisem, pur și simplu, temerile mele. De ce or avea nevoie adulții de explicații pentru orice lucru?

— Vino, hai să ne așezăm, mi-a ordonat Yves, indicându-mi banca de lângă coșul de baschet.

— Mai bine ne-am așeza în altă parte, i-am răspuns, arătându-i banca de pe partea cealaltă.

— Fie, hai pe banca ta!

Cum să-i explic că, exact când ne aflam alături, în mijlocul curții, el mi se arătase mic, aproape de vârsta mea? Nu știu nici cum, nici de ce se produsese acest fenomen; știu doar că tapetul din camera lui era îngălbenit, că parchetul casei în care stătea trosnea și că, la căderea nopții, până și chestia asta îl băga în sperieți.

— Nu știu, i-am spus, puțin cam speriat, cred că mi-am imaginat.

Am rămas tăcuți o bună bucată de vreme, pe banca unde ne așezaserăm. Apoi, Yves a oftat, m-a bătut pe genunchi și s-a ridicat.

— Hai, poți s-o ștergi, am făcut un pact, e ora 11. Iar secretul ăla să-l ții pentru tine, nu vreau să ajung batjocura elevilor.

L-am salutat pe îngrijitor și am plecat acasă cu o oră mai devreme decât fusese prevăzut, întrebându-mă cum avea să mă primească tata.

Cu o seară înainte, se întorsese târziu din călătorie și, la ora asta, probabil că mama trebuia să-i explice pe unde umblu. Oare ce altă pedeapsă mă mai aștepta pentru că fusesem consemnat chiar în prima sâmbătă de după începerea școlii? În timp ce rumegam pe drum aceste gânduri negre, m-a frapat deodată un lucru surprinzător. Soarele era sus pe cer, iar umbra mea era ciudat de mătăhăloasă, mult mai mare decât de obicei. M-am oprit o clipă ca s-o privesc mai de aproape: forma aceea nu-mi corespundea, de parcă umbra care mi-o lua înainte pe trotuar, nu era a mea, ci a altcuiva. Am cercetat-o cu de-amănuntul și, din nou, am văzut brusc un moment dintr-o copilărie care nu-mi aparținea.

Un bărbat mă târa în fundul unei grădini necunoscute, își scotea cureaua și îmi aplica o corecție zdravănă.

Chiar dacă ar fi fost furios, tatăl meu n-ar fi ridicat niciodată mâna la mine. Atunci, am crezut că ghicesc din a cui memorie se ivise această amintire. Lucrul care îmi trecuse prin minte era cu totul improbabil, ca să nu zic absolut imposibil. Mi-am zorit pașii, tremurând de frică, pe deplin hotărât să ajung cât mai iute acasă.

Tata mă aștepta în bucătărie; cum m-a auzit că-mi las ghiozdanul în salon, m-a și strigat. Vocea îi era gravă.

La viața mea, reușisem să stârnesc, în câteva rânduri, niște furtuni pârîntești de toată frumusețea. Motive erau destule: notele proaste, camera întoarsă cu susu-n jos, jucăriile stricate, frigiderul prădat în timpul nopții, lecturile târzii la lumina lanternei, micul radio al mamei pitit sub pernă, ca să nu mai spun de buzunarele pe care — cu toată paza din supermarket — mi le umplusem cu bomboane, odată, când mama nu era atentă la mine. Dar aveam eu unele șiretlicuri, printre care se număra un irezistibil zâmbet smerit, cu care izbuteam să potolesc chiar și cele mai năprasnice uragane.

De data asta, n-a fost nevoie să recurg la ele; tata nu părea supărat, ci trist. Mi-a spus să mă așez în fața lui, la masa din bucătărie, și mi-a luat mâinile în ale sale. Conversația noastră nu a durat mai mult de zece minute. Mi-a explicat o droaie de lucruri despre viață, pe care aveam să le înțeleg când aveam să fiu de vârsta lui. Din toate astea, n-am reținut decât atât: pleca de acasă. Urma să ne vedem în continuare, cât mai des posibil, dar n-a fost în stare să-mi spună mai multe despre ceea ce înțelegea el prin „posibil”.

Tata s-a ridicat. Mi-a cerut să mă duc în camera mamei și s-o îmbărbătez. Înainte de discuția asta, ar fi spus „camera noastră”; de acum însă, camera n-avea să mai fie decât a mamei.

M-am supus imediat și am urcat la etaj. Ajuns pe ultima treaptă, m-am întors. Tata avea în mână o valioară. Mi-a făcut un semn în chip de la

revedere, și ușa casei s-a închis în urma lui.

N-aveam să-l mai văd înaintea să ating vârsta maturității.

*

Mi-am petrecut weekendul împreună cu mama, făcându-mă că nu-mi dau seama cât suferă. Ea nu spunea nimic; uneori ofta și ochii i se umpleau de lacrimi. Atunci se întorcea cu spatele, ca să n-o văd eu.

Pe la mijlocul după-amiezii, ne-am dus la supermarket. Observasem de multă vreme că, atunci când mama era supărată, mergeam la cumpărături. N-am înțeles niciodată cum îți puteau ridica moralul niște cutii de cereale, niște legume proaspete ori niște colanți noi... O priveam făcându-și de lucru printre rafturi și mă întrebam dacă își mai aducea aminte că sunt lângă ea. Cu căruciorul plin și cu portofelul gol, ne-am întors acasă. Mamei i-a trebuit o veșnicie ca să aranjeze proviziile.

În acea zi, a făcut un tort de mere cu sirop de arțar. A pus două tacâmuri pe masa din bucătărie și a dus scaunul tatei în pivniță. Apoi a urcat și s-a așezat în fața mea, a deschis sertarul de lângă aragaz, a scos pachetul de lumânări în care suflasem de ziua mea, a înfipt una în mijlocul tortului și a aprins-o.

— Asta e prima noastră cină romantică, mi-a spus, zâmbind. Va trebui ca tu și cu mine să ne amintim întotdeauna de ea.

Dacă stau bine să mă gândesc, copilăria mea a fost plină de prime dăți.

Tortul de mere cu sirop de arțar a fost toată masa noastră de seară. Mama mi-a luat mâna și a strâns-o în palma ei.

— Ce-ar fi dacă mi-ai povesti ce nu merge la școală? m-a întrebat.

*

Suferința mamei îmi ocupase mintea atât de intens, încât uitasem de pățaniile mele de sâmbătă. M-am gândit la ele în drum spre școală, nădăduind ca Marquès să fi petrecut un weekend mai plăcut decât al meu. Cine știe, cu puțin noroc, n-ar mai fi avut nevoie de un țap ispășitor.

Rândul clasei a 6-a C se formase deja sub umbrar; până la strigarea catalogului nu mai era mult. Elisabeth era chiar în fața mea; purta un pulover bleumarin și o fustă în carouri, care îi ajungea până la genunchi. Marquès s-a întors și s-a uitat urât la mine. În șir indian, elevii au intrat în școală.

La ora de istorie, în timpul căreia doamna Henry ne povestea împrejurările în care și-a pierdut viața Tutankhamon, de parcă îi stătuse

chiar ea la căpătâi în clipa morții, mă gândeam, nu fără temeri, la recreație.

Clopoțelul urma să sune la ora 10:30. Ideea de a mă întâlni în curte cu Marquès nu prea mă încânta, dar eram obligat să-mi urmez colegii.

Ședeam retras pe banca unde, în ziua consemnării mele, stătusem puțin la taifas cu îngrijitorul, chiar înainte de a pleca acasă pentru a afla că tata ne părăsește, când Marquès a venit și s-a așezat lângă mine.

— Sunt cu ochii pe tine, mi-a spus, apucându-mă de umăr. Nu care cumva să-ți dea prin minte să candidezi la alegerile pentru șefia clasei. Sunt cel mai mare și funcția asta mie mi se cuvine. Un sfat: dacă vrei să te las în pace, fă-te cât mai nevăzut; și, pe urmă, să nu te apropii de Elisabeth, ți-o spun pentru binele tău. Ești prea mic, n-ai nicio șansă, așa că degeaba ai trage vreo nădejde: n-ai face decât să suferi fără rost, tâmpițelule!

În acea dimineață, curtea școlii era plină de soare. Îmi aduc aminte perfect, și pe bună dreptate! Umbrele noastre stăteau alături, pe asfalt. A lui Marquès era mai mare decât a mea cu un metru: e ceva ce ține de matematică, o chestiune de proporții. M-am mutat tiptil, astfel încât umbra mea să fie mai lungă. Marquès nu-și dădea seama de nimic, dar pe mine acest joc mă amuza. De data asta, eu eram cel mai tare, visele nu costă bani. Marquès, care continua să-mi chinuiască umărul, a văzut-o pe Elisabeth trecând pe lângă castanul aflat la câțiva metri de noi. S-a ridicat, poruncindu-mi să nu mă mișc din loc, și m-a lăsat, în sfârșit, în pace.

Yves a ieșit din magazia în care își ținea sculele. A venit la mine și m-a privit cu un aer atât de serios, încât m-am întrebat ce naiba mai făcusem.

— Îmi pare nespus de rău pentru tatăl tău. Știi, cu timpul, poate că lucrurile se vor aranja.

Cum de aflase? Plecarea tatălui meu nu era totuși pe prima pagină a ziarelor.

Adevărul e că, în orășelele de provincie, totul se știe; unii oameni — avizi de nefericirea altora — nu scapă nicio bărfă. Când am devenit conștient de acest lucru, realitatea plecării tatei mi-a căzut pentru a doua oară pe umeri, ca o povară. De bună seamă, chiar în aceeași seară, se va vorbi despre asta în toate casele colegilor mei de clasă. Unii aveau s-o facă răspunzătoare pe mama, alții aveau să-l considere vinovat pe tata. Dar, oricum, eu aveam să fiu cel care nu fusese în stare să-și facă tatăl îndeajuns de fericit astfel încât să nu plece.

Anul începea cu adevărat prost.

— Te înțelegeai bine cu el? m-a întrebat Yves.

Am răspuns „da” cu o înclinare din cap, privindu-mi țință încălțărilor.

— Viața asta e anapoda. La mine... taică-meu era un ticălos. Tare mi-

ar mai fi plăcut să plece de acasă. Am plecat eu, înaintea lui, ca să nu zic din cauza lui.

— Tata n-a ridicat niciodată mâna la mine! i-am întors-o, ca să evit orice neînțelegere.

— Nici al meu, a replicat îngrijitorul.

— Dacă vreți să fim prieteni, trebuie să ne spunem adevărul. Eu știu foarte bine că tatăl dumneavoastră vă bătea. Vă târa în fundul grădinii și vă croia cu cureaua.

Oare ce mă apucase, de spusese așa ceva? Nu știam cum îmi ieșiseră din gură cuvintele astea. Poate că simțisem nevoia să-i mărturisesc lui Yves ceea ce văzusem sambăta aceea faimoasă, atunci când mă duceam spre casă, după ce-mi ispășisem pedeapsa. El m-a privit drept în ochi.

— Cine ți-a povestit chestia asta?

— Nimeni, i-am răspuns, încurcat.

— Tu ori ești un băgăcios, ori un mincinos.

— Nu-s băgăcios! Dar dumneavoastră cine v-a spus de tata?

— Tocmai îi dusesem doamnei directoare corespondența, când a sunat-o mama ta, s-o anunțe. Directoarea era atât de consternată când a pus jos receptorul, încât vorbea cu voce tare, tot repetând: „Bărbații ăștia, ce nenorociți! Cei mai mari nenorociți!” Când și-a dat seama că eram de față, a simțit nevoia să se scuze. Mi-a zis: „Nu dumneata, Yves”. „Bineînțeles că nu dumneata”, a zis iar. Vezi să nu! Și despre mine tot așa gândește; gândește la fel despre noi toți. În ochii ei, toți suntem niște ticăloși, mititelule. E de-ajuns să fii bărbat, ca să faci parte din clanul blestemat. Dacă ai fi văzut cât de amărâtă a fost atunci când școala a devenit mixtă! Este arhicunoscut: bărbații își înșală nevestele. Și te întrebi: cu cine? Cu cine altcineva, dacă nu cu femeile care, și ele, își înșală bărbații? Știu eu ce spun. Ai să vezi tu când o să te faci mare.

Aș fi vrut ca Yves să creadă că nu știam despre ce vorbește, dar abia îi spusese că prietenia noastră nu se putea clădi pe minciună. Știam perfect despre ce vorbește, din ziua în care mama găsisese un ruj în buzunarul de la paltonul tatei, iar tata susținuse sus și tare că habar n-avea cum ajunsese acolo, jurându-se că era, cu siguranță, o glumă proastă de-a unui coleg de birou. Tata și mama se certaseră toată noaptea, și, într-o singură seară, aflasem despre infidelitate mai mult decât tot ce putusem auzi în seriarele pe care le vedea mama la televizor. Chiar și fără imagine, acțiunea este mult mai autentică, atunci când actorii dramei joacă în camera vecină.

— Bun, ți-am spus cum am aflat despre taică-tău, a încheiat Yves. Acum, e rândul tău.

Clopoțelul a sunat sfârșitul recreației, Yves a mormăit ceva și mi-a poruncit s-o șterg la ore. A mai adăugat că noi doi nu terminaserăm de vorbit. Și a plecat spre magazia lui, iar eu spre clasa mea.

Mergeam cu fața spre soare. Brusc, m-am întors, umbra care mă urma era, din nou, mică de tot, iar cea care se afla în fața paznicului, mult mai mare. Cel puțin acum, la început de săptămână, un lucru reintrase în normal. Iar asta îmi dădea o liniște teribilă. Poate că mama avea dreptate: imaginația asta a mea, care dădea pe dinafară, îmi juca uneori niște feste cât se poate de afurisite.

*

La ora de engleză, n-am ascultat nimic. În primul rând, n-o iertasem pe doamna Schaeffer pentru că mă consemnase și, pe urmă, mintea îmi era, și așa, aiurea. De ce o sunase mama pe directoare ca să-i povestească viața ei, viața noastră? După câte știam eu, nu erau cele mai bune prietene, iar genul ăsta de confidențe mi se părea cu totul deplasat. Oare își putea închipui ce consecințe va avea pentru mine știrea asta atunci când se va răspândi? Nu mai aveam nicio șansă cu Elisabeth. Presupunând că i-ar fi plăcut băieții cu ochelari și mici de statură — ceea ce era deja o ipoteză relativ optimistă — sau, dimpotrivă, că ar fi fost atrasă de genul ăla de tipi înalți și mătăhăloși, siguri pe ei ca Marquès, cum ar fi putut Elisabeth să viseze la un viitor alături de unul al cărui tată își părăsise casa pentru toate motivele cunoscute, principalul fiind acela că avea un fiu pentru care nu merita să-și dea osteneala de-a rămâne lângă el?

Am rumegat gândul ăsta la cantină, la ora de geografie, în pauza de după-amiază și pe drumul spre casă. Eram cât se poate de hotărât să-i explic mamei gravitatea bealei în care mă vârâse. Dar, în timp ce răsuceam cheia în broască, mi-am spus că asta ar însemna să-l trădez pe Yves; a doua zi, mama ar fi sunat din nou pe directoare, ca să-i reproșeze că n-a fost în stare să păstreze secretul, iar directoarea n-ar fi avut nevoie să ancheteze cine știe cât pentru a descoperi sursa scurgerii de informații. Compromițându-l pe paznic, compromiteam totodată șansa ca apropierea noastră să devină, într-o zi, o frumoasă prietenie, or ceea ce îmi lipsea cel mai mult, în această nouă școală, era tocmai un prieten. Faptul că Yves avea cu treizeci-patruzeci de ani mai mult decât mine mi-era indiferent. Atunci când îi șterpelisem, într-un mod cu totul misterios, umbra, simțisem că era un tip demn de încredere. Trebuia să găsesc o altă cale pentru a o reduce pe mama la tăcere.

Mama n-avea chef de conversație, așa că am luat cina în fața

televizorului. De când plecase tata, aproape că nici nu mai vorbea, de parcă i-ar fi fost prea greu să pronunțe cuvintele.

Ducându-mă la culcare, m-am gândit din nou la ceea ce îmi explicase Yves în pauză: uneori, cu timpul, lucrurile se aranjează în cele din urmă. Poate că, după câtăva vreme, mama o să vină iar în camera mea, să-mi spună noapte bună, ca înainte. În seara asta, chiar și perdelele trase peste fereastra întredeschisă au rămas nemișcate. Nimeni, nici măcar o umbră pitită în faldurile draperiilor, nu mai îndrăznea să tulbure tăcerea ce domnea în casă.

*

S-ar putea crede că, odată cu plecarea tatei, viața mi s-a schimbat. Dar n-a fost cazul. Deoarece tata venea deseori târziu de la birou, mă obișnuisem de mult să-mi petrec serile numai cu mama. Plimbarea pe care o făceam cu bicicleta, duminica, îmi lipsea, dar am înlocuit-o foarte repede cu desenele animate, pe care mama mă lăsa să le văd în timp ce ea își citea ziarul. Viața nouă înseamnă obiceiuri noi: așa că ne duceam să mâncăm un hamburger la restaurantul din colț și apoi ne plimbam prin cartierul comercial. Prăvăliile erau închise, dar mama nu părea să-și dea seama întotdeauna.

La ora gustării, ea îmi propunea invariabil să-mi invit acasă niște colegi. Dădeam din umeri și îi promiteam că o să fac asta... mai încolo.

Plouase toată luna octombrie. Castanii își pierduseră frunzele, iar păsările erau tot mai rare pe crengile golașe. Apoi, ciripitul nu li s-a mai auzit deloc. Iarna n-avea să mai întârzie mult.

În fiecare dimineață, pândeam apariția unei raze de soare, dar, ca să străpungă în cele din urmă stratul de nori, a trebuit să-l aștept până la jumătatea lui noiembrie.

*

Când cerul a devenit din nou albastru, profesorul nostru de științele naturii a organizat o ieșire în aer liber. Nu ne mai rămăseseră decât puține zile în care să adunăm câte ceva pentru un ierbar demn de acest nume.

Un autocar închiriat anume pentru excursie ne-a lăsat la marginea pădurii de lângă orașelul nostru. Iată, așadar, toată clasa a 6-a C în păr, înfruntând humusul și terenul alunecos pentru a aduna tot felul de plante, frunze, ciuperci, buruieni și mușchi în culori schimbătoare. Marquès conducea alaiul, asemenea unui sergent major. Fetele din clasă făceau,

care mai de care, fițe ca să-i atragă atenția, dar el n-a slăbit-o nicio clipă din ochi pe Elisabeth. Stând mai la distanță de celelalte, ea se făcea că n-aude, nu vede, dar pe mine nu mă ducea de nas: am înțeles, dezamăgit, că era foarte mulțumită.

La un moment dat, tot uitându-mă la o ciupercuță cu o pălărie demnă de un ștrumf, care crescuse la picioarele unui stejar înalt, m-am răzlețit de restul grupului. Rămăsesem singur. Cu alte cuvinte, mă pierdusem. L-am auzit în depărtare pe profesorul nostru, care mă striga, dar mi-a fost imposibil să-mi dau seama din ce direcție veneau chemările.

Am încercat să ajung din urmă grupul, dar a trebuit să mă înclin în fața evidenței: ori pădurea era fără sfârșit, ori eu mă învârteam în cerc. Am ridicat privirea spre vârful arțarilor; soarele asfințea, iar pe mine mă treceau fiori de groază.

Fără să-mi mai pese de amorul-propriu, am început să zbier din răsputeri. Colegii mei trebuie să fi fost la o distanță destul de mare, fiindcă nicio voce nu răspundea strigătelor mele de ajutor. M-am așezat pe un ciot de stejar și am început să mă gândesc la mama. Cine avea să-i mai țină tovărășie seara dacă nu mă mai întorceam? Oare avea să creadă că am plecat și eu, întocmai ca tata? Ei, cel puțin, o anunțase. Nu m-ar ierta niciodată că am părăsit-o în felul ăsta, tocmai când avea mai multă nevoie de mine. Chiar dacă i se mai întâmpla să uite de mine, când umblam amândoi prin raioanele supermarketului, chiar dacă nu mai vorbea atât de mult cu mine, din cauză că îi era prea greu să pronunțe cuvintele, sau chiar dacă nu mai venea în camera mea, să-mi spună noapte bună, eu știam că ar fi fost foarte nefericită. Fir-ar să fie, ar fi trebuit să mă gândesc la toate astea înainte de a cădea în admirația ciupercii aleia tâmpite. Dacă aș mai găsi-o, i-aș da pălăria jos cu un șut pe cînste, fiindcă mi-a făcut o figură atât de urâtă.

— Da' ce mama dracu' mișculezi aici, tolomacule?

Era pentru prima oară, de la începutul școlii, când mă bucuram să văd nutra lui Marquès, care se arătase printre două ferigi înalte.

— Profu' de naturale e într-un hal fără de hal. Era gata să organizeze o echipă de căutare, da' i-am zis că te găsesc eu. Când mergem la vânătoare, lu' babacu' meu nu-i mai tace gura, spunând că am daru' să dibuiesc vânatul îndărătnic. Pân' la urmă, cred că are dreptate. Dă-i zor, da? Ar trebui să-ți vezi moaca, sunt sigur că, dacă mai stăteam nițel, te găseam smiorcăindu-te ca un bebeluș.

Pentru a-mi trânti în nas aceste vorbe plăcute, Marquès îngenunchease în fața mea. Soarele era în spatele lui și îi aureola capul, ceea ce îi dădea un aer și mai amenințător decât de obicei. Își lipise fața atât de tare de a mea, încât îi simțeam mirosul gumei de mestecat. S-a

ridicat și mi-a dat o lovitură peste braț.

— Ei, mergem ori preferi să-ți petreci noaptea aici?

M-am ridicat fără să spun o vorbă și l-am lăsat s-o ia înaintea cu câțiva pași.

Abia când s-a îndepărtat mi-am dat seama că ceva nu era în ordine. Umbra pe care o târâm după mine trebuie să fi fost cu un metru mai lungă decât era normal; a lui Marquès era mică de tot, atât de mică, încât am dedus că nu putea fi vorba decât de a mea.

Dacă, după ce mă salvase, Marquès descoperea că mai și profitasem de ocazie ca să-i șutesc umbra, se alegea praful nu numai de tot trimestrul, ci de toți anii mei de studii la școala asta, până la examenul de absolvire și la majorat. Nu trebuia să fiu vreun as la socotit ca să-mi dau seama că asta era o sumă frumușică de zile, în care aveam să trăiesc un coșmar cu ochii deschiși.

Am început imediat să țin pasul cu el, cât se poate de hotărât să fac în așa fel încât umbrele noastre să se suprapună, pentru ca lucrurile să revină la normal, exact ca înainte de plecarea tatei de acasă. Toate astea n-aveau niciun sens, nu confیști umbra cuiva așa, pur și simplu! Totuși, chiar asta se întâmplase, și pentru a doua oară. Umbra lui Marquès se suprapusese peste a mea, iar, când el se îndepărtase de mine, ea îmi rămăsese agățată de vârful picioarelor. Inima îmi bătea să se rupă, picioarele mi se înmuiasem.

Am traversat poiana, îndreptându-ne spre drumul pe care ne așteptau profesorul de naturale și colegii. Marquès a ridicat brațele în semn de victorie. Părea un vânător, iar eu, trofeul pe care îl târa după el. Profesorul ne făcea semne largi, care ne îndemneau să ne grăbim. Ne aștepta autobuzul. Simțeam că, după chestia asta, demnitatea avea să-mi iasă și mai feștelită. Colegii se uitau la noi și în priviri le ghiceam batjocura. Cel puțin în seara asta, aveau să povestească acasă și altceva decât problemele de cuplu ale părinților mei.

Elisabeth se instalase deja în autobuz, pe același loc ca la venire. Nici măcar nu privea pe geam; probabil că dispariția mea n-o îngrijorase cine știe ce. Soarele coborâse și mai mult spre linia orizontului; umbrele ni se ștergeau încetul cu încetul, abia dacă se mai vedeau. Cu atât mai bine, nu avea să observe nimeni ceea ce se întâmplase în pădure.

Am urcat, plouat, în autobuz. Prof. de naturale m-a întrebat cum de mă rătăcisem și mi-a mărturisit că l-am făcut să tragă o sperietură soră cu moartea, dar părea mulțumit că totul se terminase cu bine, așa că povestea se încheia aici. M-am așezat pe bancheta din spate și, pe tot drumul spre casă, n-am mai scos niciun cuvânt. Oricum, n-aveam nimic de zis, mă rătăcisem și gata; așa ceva se întâmpla și la case mai mari. La

televizor văzusem un documentar despre alpiniști încercați care se rătăciseră pe munte, or eu n-am pretins niciodată că aș fi vreun plimbăreț încercat.

Când am intrat în casă, mama mă aștepta în sufragerie. M-a luat în brațe și m-a strâns foarte tare, aproape prea tare după părerea mea.

— Te-ai rătăcit? mi-a spus, mângâindu-mă pe obraz.

Pesemne că ținea legătura prin walkie-talkie cu directoarea școlii, altfel nu văd cum de circulau informațiile despre mine cu atâta viteză.

I-am povestit pățania mea, iar ea a ținut morțiș să fac o baie fierbinte. Degeaba îi tot repetam că nu-mi fusese frig, nu voia să audă nimic. De parcă baia asta ne-ar fi spălat de toate necazurile care se abătuseră asupra noastră: pentru ea, plecarea tatei, iar, pentru mine, sosirea lui Marquès.

În timp ce mă spăla pe cap cu un șampon din pricina căruia mă usturau ochii, am fost gata-gata să-i vorbesc despre problema mea cu umbrele, însă știam că nu m-ar fi luat în serios, ci m-ar fi acuzat iar că-i îndrug verzi și uscate. Așa că am preferat să tac, sperând ca a doua zi să fie urât, iar umbrele să se piardă în cenușul din jur.

La cină am fost răsfățat cu friptură și cartofi prăjiți. Era cazul să mă rătăcesc mai des prin pădure.

*

Mama a intrat în camera mea la șapte dimineața. Micul dejun era pregătit, nu mai aveam altceva de făcut decât să mă spăl, să mă îmbrac și să cobor imediat, dacă nu voiam să întârzii. De fapt, tare aș mai fi vrut să ajung târziu la școală, ba chiar aș fi fost încântat să nu mă duc deloc. Mama m-a anunțat că avea să fie o zi foarte frumoasă, iar asta îi insufla bună dispoziție. I-am auzit pașii pe scări și m-am băgat la loc sub plapumă. Mi-am implorat picioarele să nu mai facă tot ce le tăia capul, le-am implorat să nu mai fure umbre și, mai ales, s-o dea înapoi cât mai iute cu putință pe a lui Marquès. Faptul că vorbeam cu picioarele mele dis-dimineață ar putea părea bizar, dar ar trebui să vă puneți în pielea mea ca să vă dați seama ce înduram.

Cu ghiozdanul prins bine în spate, mergeam spre școală, reflectând la problema mea. Pentru a face schimbul de umbre pe neobservate, era musai ca a lui Marquès și a mea să se suprapună din nou. Ceea ce însemna, totodată, să găsesc un pretext ca să mă apropiu de el și să-i vorbesc.

Grilajul școlii era la câțiva metri. Am tras o gură bună de aer și am

intrat. Marquès stătea pe spătarul băncii, înconjurat de colegii care îl ascultau povestind. Era în plină campanie electorală: depunerea candidaturilor pentru șefia clasei avea să se facă la sfârșitul zilei, așa cum fusese stabilit.

M-am îndreptat către grup. Marquès trebuie să-mi fi simțit prezența, pentru că s-a întors și mi-a aruncat o privire chiorășă:

— Ce vrei?

Ceilalți așteptau cu nerăbdare răspunsul:

— Să-ți mulțumesc pentru ieri, am bâiguit.

— Ei bine, ai făcut-o, acum te poți duce să te joci cu bilele, mi-a răspuns, în timp ce colegii se hlizeau.

Atunci, am simțit în spatele meu o forță. O forță care mă împingea să fac trei pași spre el, în loc să plec, așa cum îmi ordonase.

— Ce mai e? a întrebat, ridicând tonul.

Jur că ceea ce s-a petrecut după aia nu era prevăzut, că n-am premeditat o secundă ceea ce aveam să spun totuși, cu glasul sigur, fapt care m-a surprins chiar și pe mine.

— M-am hotărât să iau parte la alegerile pentru șefia clasei. Am preferat ca între noi lucrurile să fie clare!

Acum, forța mă împingea în sens opus, de data asta în direcția umbrarului spre care înaintam ca un soldat bine înfipt în cizmele lui.

În urma mea, niciun zgomot. Mă așteptam să aud rânjete, însă tăcerea a fost ruptă numai de vocea lui Marquès.

— Atunci, o să ne războim, a spus. O să-ți pară rău.

Nu m-am întors.

Elisabeth, care nu se alăturase grupului, mi-a ieșit în cale și mi-a șoptit că Marquès o calcă pe nervi; apoi s-a îndepărtat ca și cum nu se întâmplase nimic. După cum estimam, durata mea de viață n-avea să depășească recreația următoare.

Iar, în recreație, soarele era exact la verticala curții. Tocmai mă uitam la niște elevi care începuseră un meci de baschet, când, la picioarele mele, am văzut lungindu-se acel ceva de care mă temusem atât de mult. Nu numai că umbra mea era prea mare ca să-mi aparțină, dar nici nu mă mai simțeam cu totul același. Cât timp putea să mai treacă până când cineva avea să observe și să dezvăluie secretul care mă teroriza atâta? Din precauție, m-am dus în curtea interioară. Luc, fiul brutarului, care își ruptese piciorul în timpul vacanței și încă mai purta o atelă, mi-a făcut semn să mă duc lângă el. M-am așezat alături.

— Te-am subestimat. Ce ai făcut tu adineauri arată că ești un tip al naibii de tare.

— Sunt mai degrabă un sinucigaș, i-am răspuns. Și, de fapt, n-am nicio

șansă.

— Dacă vrei să câștigi, trebuie să-ți schimbi starea de spirit. Nimic nu este pierdut dinainte. Ca să ai o șansă, trebuie să ai voința unui învingător, așa mi-a spus tata. Și apoi nu-s de acord cu tine. Sunt sigur că, în ciuda aerelor lor de buni camarazi, sunt mulți care nu-l înghit.

— Pe cine?

— Pe rivalul tău. Despre cine crezi că-ți vorbesc? În orice caz, poți conta pe mine, sunt de partea ta.

Această conversație mică și neînsemnată a fost cel mai frumos lucru care mi se întâmplase de la începutul școlii. Deocamdată nu era decât o promisiune, dar simplul gând că aveam în sfârșit un prieten de vârsta mea era de-ajuns ca să uit de tot restul, de înfruntarea cu Marquès, de problema cu umbra... și, timp de câteva clipe, am uitat până și de faptul că tata n-avea să mai fie acasă, ca să-i povestesc toate astea.

Miercurea, orele se terminau la 15:30. După ce mi-am înscris numele pe lista de candidați, prinsă în pioane pe avizierul de plută de la secretariatul școlii — în acest sens, observasem că numele meu era singurul care figura sub al lui Marquès — am plecat spre casă, propunându-i lui Luc să-l conduc până la el, de vreme ce tot locuiam în același cartier.

Pășeam unul lângă celălalt, pe trotuar, și mă temeam să nu-și dea seama că era ceva în neregulă cu umbrele noastre: a mea se întindea mult mai departe decât a lui, cu toate că aveam aproape aceeași înălțime. Dar el nu era deloc atent la ceea ce se petrecea în timp ce mergeam, poate din cauza atelei care îl complexa. Elevii îl porecliseră chiar din prima zi de școală Captain Hook.

Ajunghând în dreptul patiseriei, m-a întrebat dacă nu m-ar tenta niște pain au chocolat. Bani mei de buzunar nu ajungeau ca să-mi cumpăr, dar nu era nicio nenorocire, aveam în ghiozdan un sandvici cu Nutella pregătit de mama, care era la fel de bun și îl puteam împărți. Luc a izbucnit în râs și mi-a spus că mama lui n-avea obiceiul să-i dea bani pentru gustare. Apoi mi-a arătat cu mândrie vitrina brutăriei. Pe geamul acesteia se putea citi, scris cu litere elegante, pictate de mână, „Brutăria Shakespeare”.

Și, văzându-mi uimirea, mi-a amintit că taică-său era brutar, iar „Brutăria Shakespeare” era tocmai a părinților lui, lucru care pica numai bine.

— Pe tine te cheamă chiar Shakespeare?

— Da, chiar așa, dar n-am nicio legătură de rudenie cu tatăl lui Hamlet, este doar un sinonim.

— Omonim! l-am corectat eu.

— Dacă vrei. Bun, mâncăm un pain au chocolat sau nu?

Luc a împins ușa magazinului. Mama lui — toată numai zâmbet și rotundă ca o brișă — ne-a întâmpinat cu un accent care nu era din partea locului. Avea o voce muzicală, o voce care te binedispunea pe dată, și un fel de a vorbi care te făcea să te simți bine-venit.

Ne-a propus fie pain au chocolat, fie ecler cu cafea, dar, până să avem noi timp să alegem, s-a hotărât să ni le ofere pe amândouă. Eu eram jenat, dar Luc mi-a spus că, oricum, tatăl lui făcea întotdeauna prăjituri în plus și ceea ce nu se vindea până la sfârșitul zilei lua drumul pubelei, așa că nu era cazul să ne abținem. Am înfulecat ce primiserăm, fără să ne lăsăm rugați.

Mama lui Luc l-a rugat să aibă grijă de magazin până când aduce ea de la cuptor încă un coș cu pâine.

Mi se părea ciudat să-mi văd colegul stând pe un taburet, la casă. Deodată, mi-am imaginat cum am arăta cu douăzeci de ani mai în vârstă, el în pielea brutarului, iar eu în cea a clientului...

Mama îmi spune adesea că am o imaginație galopantă, închid ochii și, în mod straniu, mă văd intrând în această brutărie. Am barbișon și țin în mână o geantă. Poate că, atunci când voi fi mare, voi fi medic sau contabil. Și contabilii au genți. Tocmai înaintez spre vitrină și comand un ecler cu cafea, când, deodată, îmi recunosc vechiul coleg de școală. În toți acești ani, nu-l mai văzusem. Ne îmbrățișăm și împărțim un ecler cu cafea și o pâine cu ciocolată, în amintirea vremurilor de altădată.

Cred că aici, în această brutărie, în care îl priveam pe colegul meu Luc jucându-se de-a casierul, am devenit pentru prima oară conștient că aveam să îmbătrânesc. Nu știu de ce, dar, tot pentru prima oară, n-am mai avut dorința de a mă despărți de copilărie, n-am mai avut deloc dorința de a părăsi acest corp pe care, până acum, îl consideram prea mic. De când șterpelisem umbra lui Marquès, mă simțeam de-a dreptul bizar; se prea poate ca acest straniu fenomen să fi avut efecte secundare, iar o asemenea idee n-avea darul de a mă liniști.

Când mama lui Luc s-a întors de la cuptor cu o lădiță de chifle calde care miroseau al naibii de frumos, Luc i-a spus că nu avuseseră niciun client. Ea a oftat, dând din umeri, a aranjat chiflele pe raftul din vitrină și ne-a întrebat dacă nu avem teme pentru acasă. Eu îi promiseseam mamei că o să mi le fac înainte de a se întoarce ea. Le-am mulțumit încă o dată lui Luc și mamei sale și am plecat acasă.

La intersecție, mi-am lăsat sandviciul cu Nutella pe marginea unui zid scund, ca să-l ciugulească păsărelele la gustarea lor. Nu-mi mai era

foame și nu voiam cu niciun chip s-o supăr pe mama, făcând-o să creadă că gustările ei erau mai prejos decât prăjiturile doamnei Shakespeare.

În fața mea, umbra se lungise și mai mult. Mă furișam pe lângă ziduri, de teamă să nu mă întâlnesc cu alt coleg.

Ajuns acasă, m-am năpustit în grădină ca să studiez mai îndeaproape fenomenul. Tata spune că, pentru a crește, trebuie să înveți cum să-ți înfrunți temerile, cum să le confrunți cu realitatea. Exact asta încercam să fac acum.

Unii stau ore întregi în fața oglinzii, sperând să vadă în ea o altă imagine decât a lor. Eu, unul, m-am jucat toată după-amiaza cu noua-mi umbră și, spre marea mea surpriză, am resimțit ceva ca o renaștere. Pentru prima oară, chiar dacă la mijloc nu era decât un negativ imprimat pe sol, aveam impresia că sunt altul. Când soarele a trecut după colină, m-am simțit oarecum singur și aproape trist.

Temele mi le făcusem și, după o cină luată la repezeală, mama a început să se uite la serialul ei preferat — hotărâse că spălatul vaselor n-avea decât să aștepte — iar eu am șters-o, pe nevăzute, în pod. Aveam eu o idee în cap. Acolo, sub acoperiș, era o lucarnă mare și rotundă ca o lună plină. Iar în acea seară, luna era cât se poate de plină. Trebuia să lămuresc cu orice preț ceea ce mi se întâmpla. Nu era puțin lucru să calci pe umbra cuiva și să pleci cu ea. Pentru că mama îmi spunea că am prea multă imaginație, m-am hotărât să verific chestia asta într-un loc liniștit, iar singurul loc cu adevărat liniștit era podul.

Acolo era lumea mea. Tata nu urca niciodată în pod: din cauză că tavanul era prea scund, se lovea întotdeauna la cap, iar asta îl făcea să spună niște cuvinte teribile, de genul „la naiba”, „băga-mi-aș picioarele” și „rahat”. Uneori, toate trei într-o singură frază. Dacă eu aș fi zis chiar și unul singur, aș fi încasat o chelfăneală pe cinste, dar adulții au dreptul la o droaie de chestii care nouă ne sunt interzise. Pe scurt, când am ajuns la vârsta la care puteam urca în pod, tata m-a trimis în locul lui, iar eu eram încântat să-i fac acest serviciu. Ca să fiu pe deplin cinstit, la început podul îmi inspira puțină frică, din cauza semiîntinericului de acolo, dar mai târziu a fost exact pe dos. Eram încântat să mă strecur printre cufere și cutii vechi de carton.

Într-una din ele, am descoperit o sumedenie de poze de când era mama foarte tânără. Mama e și acum atrăgătoare, dar atunci pica de frumoasă. Și, acolo, am găsit cutia cu pozele de la nunta părinților mei. Era extraordinar cât de îndrăgostiți arătau în ziua aia.

Privindu-i, m-am întrebat ce se întâmplase: cum putuse să dispară toată dragostea asta? Și, mai ales, unde se dusesese? Poate că dragostea e ca o umbră: cineva o calcă și o ia cu sine. Poate că o lumină prea mare

e periculoasă pentru dragoste sau, dimpotrivă, fără lumină, umbra dragostei pălește și, până la urmă, pierе. Am subtilizat o poză din albumul pus bine în pod: una în care tata o ține de mână pe mama, în fața primăriei. Mama are pânțele cam rotund, va să zică și eu sunt puțin pe acolo. În jurul părinților mei sunt unchi și mătuși, veri și verișoare. Toate aceste persoane pe care nu le cunosc par să fie vesele. Poate că și eu o să mă căsătoresc într-o zi cu Elisabeth. Dacă ea este de acord și dacă eu mai câștig ceva în înălțime, să zicem vreo treizeci de centimetri.

În pod mai erau și jucării stricate, toate acele jucării pe care nu fusesem în stare să le montez la loc, după ce le studiasem îndeaproape modul de fabricație. Cu alte cuvinte, în mijlocul acelui talmeș-balmeș de obiecte din trecutul părinților mei, mă simțeam într-un alt univers, un univers pe măsura mea. Lumea mea se afla în casa mea, dar sub acoperișul acesteia.

Iată-mă în fața lucarnei. Stau cât se poate de drept, ca să privesc răsăritul lunii pline, a cărei lumină se așterne pe scândurile podului. Se văd până și particulele de praf ce plutesc în aer: asta îi dă locului o anumită pace. E atâta liniște aici. În seara asta, înainte să se întoarcă mama, m-am dus în fostul birou al tatei ca să caut tot ce era de citit despre umbre. Definiția din enciclopedie era cam complicată, dar, mulțumită ilustrațiilor, am putut afla o mulțime de chestii despre felul în care puteai să le faci să apară, să le deplasezi sau să le orientezi. Stratagema trebuia să funcționeze de îndată ce luna avea să se situeze pe axa lucarnei. Pândeam, nerăbdător, acel moment, sperând ca ea să fie în locul care trebuie, înainte să se sfârșească episodul serialului urmărit de mama.

În sfârșit, s-a produs fenomenul pe care îl așteptam. Drept în fața mea, am văzut umbra care se întindea pe scândurile podului. Am tușit ușor, mi-am luat inima în dinți și am afirmat cu tărie faptul de care, de acum, eram sigur.

— Tu nu ești umbra mea!

Nu sunt nebun și mărturisesc că m-au trecut toți fiorii când am auzit răspunsul șoptit al umbrei.

— Știu.

Tăcere mormântală. Atunci am continuat, cu gura uscată și cu un nod în gât.

— Ești umbra lui Marquès, nu-i așa?

— Da, mi-a șoptit ea la ureche.

Când umbra îmi vorbește, e cam ca atunci când îți răsună o melodie în cap: nu există niciun muzicant, însă auzi totul într-un mod atât de real,

Încât ai putea jura că lângă tine cântă o orchestră nevăzută. Efectul este exact același.

— Te implor să nu spui nimănui, m-a rugat umbra.

— Ce cauți aici? De ce eu? am întrebat îngrijorat.

— Am evadat, nu ți-ai dat seama?

— De ce ai evadat?

— Știi tu ce înseamnă să fii umbra unui imbecil? Este ceva imposibil de îndurat. Și așa îmi era greu când era el mic, dar acum, cu cât crește, cu atât îl suport mai puțin. Celelalte umbre și în special a ta râd de mine. Dacă ai ști ce noroc are umbra ta și dacă ai ști cât de arogantă e cu mine... Și, toate astea, pentru că tu ești altfel.

— Sunt altfel?

— Uită ce ți-am spus. Celelalte umbre cred că n-ai de ales: ești umbra unei singure persoane, și, asta, pentru totdeauna. Pentru ca soarta ta să devină mai bună, ar trebui ca acea persoană să se schimbe. Cu Marquès, pot spune că viitorul care mă așteaptă nu e dintre cele mai glorioase. Îți imaginezi cât am fost de surprinsă când am simțit că mă pot desprinde de el atunci când i te-ai așezat alături? Tu ai o putere extraordinară, așa că n-am stat nicio clipă pe gânduri: era momentul s-o iau la sănătoasa. Am profitat puțin de faptul că eram mai mare, dar am toate scuzele, doar sunt umbra lui Marquès. Am împins-o puțin pe a ta și i-am luat locul.

— Și cu umbra mea ce-ai făcut?

— Tu ce crezi? Trebuia să se agațe și ea de ceva, așa că a plecat cu fostul meu proprietar. În momentul ăsta, îmi închipui că face un booot!

— E o porcărie ceea ce i-ai făcut umbrei mele! De mâine, i te duc înapoi lui Marquès și mi-o recuperez pe a mea.

— Te rog, lasă-mă să rămân cu tine. Vreau să știu și eu cum e să fii umbra unui tip de treabă.

— Eu sunt un tip de treabă?

— Poți deveni.

— Nu, e cu neputință să te păstrez. Până la urmă, oamenii or să-și dea seama că e ceva în neregulă.

— Nu sunt ei, oamenii, atenți nici la semenii lor, așa că, despre umbre, ce să mai vorbim?... Și apoi, e în firea mea să rămân în umbră. Cu puțin antrenament și cu puțină complicitate, o să ne descurcăm.

— Dar tu ai cel puțin de trei ori înălțimea mea.

— N-o să fie întotdeauna așa, e doar o chestiune de timp. Să zicem că, până mai crești, va trebui să rămâi și tu ceva mai în umbră, dar, după ce ai să termini de crescut, eu o să fiu aceea care o să te trag la lumină. Gândește-te, e un avantaj strașnic să ai umbra unui tip mare. Fără mine, nu te-ai fi prezentat niciodată la alegerile pentru șefia clasei. După

părerea ta, cine ți-a dat încredere în tine?

— Tu m-ai împins de la spate?

— Cine altcineva? s-a destăinuit umbra.

Deodată, am auzit glasul mamei, care mă întreba, de la picioarele scării care urcă în pod, cu cine Dumnezeu vorbesc. I-am răspuns, fără să stau pe gânduri, că vorbesc cu umbra mea. Ea mi-a replicat, evident, că aș face mai bine să mă duc la culcare, în loc să spun prostii. Adulții nu te cred niciodată când le destăinuiești lucruri serioase.

Umbra a dat din umeri. Am avut impresia că mă înțelege. M-am îndepărtat de lucarnă, iar ea a dispărut.

În acea noapte, am avut un vis de-a dreptul ciudat. Plecam cu tata la vânătoare și, chiar dacă nu-mi place vânătoreea, eram fericit să-l regăsesc. Mă țineam după el, dar el nu se întorcea spre mine niciodată și nu puteam să-i văd chipul. Ideea de a omorî animale nu-mi făcea nicio plăcere. El mă trimitea, în chip de hăitaș, pe câmpuri nesfârșite, cu ierburi înalte și pârjolite de soare, pe care vântul le unduia încetișor. Trebuia să înaintez bătând din palme, pentru ca turturelele să se ridice în aer. Atunci, tata trăgea în ele. Ca să împiedic masacrul, înaintam cât mai lent cu putință. Când lăsam să-mi treacă vreun iepure printre picioare, tata mă făcea neisprăvit, bun doar să dibuiesc vânatul fără valoare. Asta e fraza care, în vis, m-a făcut să-mi dau seama că omul din depărtare nu era tatăl meu, ci al lui Marquès. Mă aflu în locul vrăjmașului meu, și senzația asta nu era câtuși de puțin plăcută.

Bineînțeles că eram mai înalt și mă simțeam mai puternic decât de obicei, dar simțeam o tristețe adâncă, de parcă aș fi fost cotropit de suferință.

După vânătoare, ne-am întors într-o casă care nu era a mea. M-am pomenit la masă, luând cina. Tatăl lui Marquès citea ziarul, mama lui se uita la televizor. Nimeni nu vorbea cu mine. În casa noastră adevărată, se vorbea mult la masă. Când tata era aici, mă întreba ce am făcut în ziua aceea, iar de când plecase, în locul lui mă întreba mama. Dar pe părinții lui Marquès îi durea în cot dacă el își făcuse temele. Aș fi putut considera că asta era o chestie strașnică, dar era exact invers și am înțeles de unde îmi venea această suferință bruscă: deși Marquès îmi era dușman, mă simțeam mâhnit pentru el, mâhnit să văd indiferența care domnea în casa lui.

Când a sunat deșteptătorul, m-am trezit lac de apă. Respiram sacadat și ardeam de parcă aveam temperatură, dar m-am simțit ușurat că toate astea nu fuseseră decât un coșmar. M-a străbătut un fior, dar apoi, lucrurile au revenit la normal. În acea dimineață, a fost de ajuns să revăd pereții camerei mele ca să mă simt fericit. În timp ce mă spălam, m-am întrebat dacă n-ar fi trebuit să-i povestesc mamei ceea ce mi se întâmpla. Aș fi vrut să-i împărtășesc acest secret, dar îmi închipuiam deja ce reacție ar fi avut. Când am coborât în bucătăria de vară, primul lucru pe care l-am făcut a fost să mă reped la fereastră. Cerul era înnorat; la orizont, nu se vedea urmă de albastru, n-aveai nici măcar din ce să croiești o izmană la marinar, după cum spunea tata atunci când trebuia să renunțe la partida de pescuit. Am înhățat telecomanda și am deschis televizorul.

Mama nu înțelegea de ce mă interesa atâta buletinul meteo. I-am spus că pregătesc un referat despre încălzirea globală, așa că am rugat-o să fie atât de bună și să mă lase să ascult, fără s-o întrerupă tot timpul pe doamna care anunța că, în regiunea noastră, se va instala pe durata câtorva zile un front noros datorat unei puternice zone depresionare. Și eu aveam să mă aflu într-o zonă al naibii de depresionară, dacă soarele nu reapărea la iuțeală. Cu toți norii ăia, nicio șansă să mai văd ivindu-se umbrele, prin urmare, mi-era imposibil să i-o dau înapoi lui Marquès pe a lui. Mi-am luat ghiozdanul și am plecat la școală cu inima grea.

*

În toate recreațiile, Luc stătea pe bancă. Cu atela și cu cârja după el, n-avea ce altceva să facă. M-am dus lângă el și mi l-a arătat cu degetul pe Marquès. Idiotul ăla strângea mâinile tuturor elevilor din clasă și se prefăcea interesat de discuțiile fetelor.

— la uite, mi-a amorțit piciorul de tot. Ajută-mă să merg.

I-am dat mâna și am făcut câțiva pași. Trebuie să fi fost ziua mea norocoasă, fiindcă, în momentul când ne-am apropiat de Marquès, cerul întunecat a fost străpuns de o minusculă înseninare. M-am uitat imediat pe jos, prin curte: pe pământ era un adevărat talmeș-balmeș de umbre încâlcite, care parcă se adunaseră pentru un conciliabul — învățasem cuvântul acesta chiar înainte de recreație, la ora de istorie. Marquès s-a întors spre noi și, dintr-o privire, ne-a dat de înțeles că nu eram bine-veniți acolo. Luc a dat din umeri.

— Vino, trebuie să vorbim. Ziua votului se apropie, mi-a spus, sprijinindu-se în cârjă. Îți amintesc că alegerile au loc vineri, ar cam fi timpul să faci și tu ceva care să-ți aducă puțină popularitate.

Vorbele lui Luc sunaseră ca o frază rostită de un adult. Și, în timp ce-l

priveam șchiopătând, cu spatele puțin adus, m-am pomenit cufundat iar într-un fel de vis ciudat. Eram tot amândoi, mult mai bătrâni decât acum, chiar și mai bătrâni decât ultima oară, la brutărie. Ai fi zis că prietenia noastră durase o viață întreagă. Luc aproape că nici nu mai avea păr, fruntea pleșuvă îi ajunsese până la mijlocul țestei. Era tras la față, cu pielea ofilită, dar ochii îi străluceau la fel de tare, ceea ce îmi insufla un sentiment de liniște.

— Ce-ai vrea să faci când o să fii mare? l-am întrebat.

— Nu știu, trebuie să mă hotărâsc imediat?

— Nu, nu-i musai, mă rog, nu cred. Dar, dacă ar trebui să alegi acum, ce-ai vrea să faci?

— Să mă ocup în continuare de brutăria părinților mei, cred.

— Voiam să zic, dacă ai avea posibilitatea să alegi altceva.

— Mi-ar plăcea să fiu ca domnul Chabrol, doctorul, dar nu cred că va fi posibil. Mama zice că, după cum merg lucrurile, în curând n-o să mai aveam destui clienți pentru ca brutăria să prospere. De când se vinde pâine la supermarket, părinții mei abia dacă pot să lege două-n tei. Așa că, îți închipui, dacă ar trebui să-mi mai plătească și facultatea de medicină...

Știam că Luc n-o să fie medic, o știam cu toată tăria, chiar de când am împărțit un pain au chocolat și eclerul cu cafea, de când l-am văzut așezat la casă. Luc avea să rămână în orașelul nostru, familia lui n-ar fi reușit niciodată să-i plătească niște studii atât de îndelungate.

Pe de o parte, vestea era bună, fiindcă asta însemna că brutăria avea să facă față războiului cu supermarketul, însă el n-avea să fie niciodată doctor. Nu voiam să-i spun, îmi dădeam seama că ar fi suferit, poate că ar fi fost chiar descurajat, totuși era cel mai bun la științe naturale. Așa că am tăcut și am păstrat secretul pentru mine. Trebuie să fiu atent unde pun piciorul, trebuie să-mi supraveghez fiecare pas. Chiar și într-o zi înnorată, nu ești scutit de o mică înseninare. Faptul că știi dinainte ce li se va întâmpla oamenilor la care ții nu te face neapărat fericit.

— Ei, ce-ai de gând să faci pentru alegeri?

Eu aveam altceva în minte.

— Luc, dacă ai avea puterea să ghicești ce gândesc oamenii sau, mai degrabă, să știi din ce cauză sunt nefericiți, tu ce-ai face?

— Da' de unde scoți ideile astea? O asemenea putere nu există.

— Așa e, dar, dacă totuși ar exista, cum ai folosi-o?

— Nu știu, o asemenea putere n-are niciun haz, cred că mi-ar fi teamă să nu iau și eu nefericirea de la ceilalți.

— Asta-i tot ce ai face? Ți-ar fi teamă?

— La fiecare sfârșit de lună, când părinții mei fac socotelile brutăriei, îi

văd îngrijați, dar nu-i pot ajuta cu nimic și, din cauza asta, sunt nefericit. Dacă ar trebui să simt necazurile tuturor oamenilor, ar fi îngrozitor.

— Dar dacă ai putea schimba cursul lucrurilor?

— Păi, îmi închipui că aș face-o. Gata, puterea asta a ta mă bagă în butoiul cu melancolie, hai să ne întoarcem la alegeri și să ne gândim amândoi.

— Luc, dacă mai târziu ai deveni primarul statului, ți-ar plăcea?

Luc s-a rezemat de zidul școlii ca să-și mai tragă sufletul. Mă privea ținută, iar expresia posomorâtă i-a fost ștearsă de un zâmbet larg.

— Cred că ar fi super, părinților mei le-ar plăcea tare mult chestia asta și, pe urmă, aș putea da o lege care să nu permită ca supermarketul să deschidă un raion de brutărie. Cred că aș interzice și raionul cu articole de pescuit, pentru că prietenul cel mai bun al tatei este droghistul din piață și, de când îi face concurență supermarketul, și afacerile lui merg prost.

— Ai putea chiar să dai o lege care să interzică de tot supermarketul.

— Cred că, atunci când voi fi primarul orașului, o să te iau ca ministru al comerțului, mi-a spus Luc, bătându-mă pe umăr.

Când o să ajung acasă, trebuie s-o întreb pe mama dacă primarii au miniștri. Mi-ar plăcea mult să fiu ministrul lui Luc, totuși am o mică îndoială.

Pe culoarul care ducea în clasă, am sperat ca lucrurile să fi revenit la normal în timpul înseninării din recreație și ca umbra lui Marquès să-și fi regăsit proprietarul; m-am rugat ca în următoarea înseninare să mi-o regăsesc pe a mea în vârful încălțărilor și, în același timp, oricât ar părea de ciudat, m-am simțit cam laș pentru că gândisem în felul ăsta.

*

Lecția de matematică tocmai începuse, când în curte s-a auzit un zgomot asurzitor. Geamurile s-au făcut țândări, iar profesorul a urlat să ne aruncăm la pământ. N-a fost nevoie să ne spună de două ori.

A urmat o tăcere de moarte. Domnul Gerbier s-a ridicat cel dintâi și ne-a întrebat dacă vreunul dintre noi e rănit. Părea îngrozit. Făcând abstracție de cele câteva cioburi care ne rămăseseră prin păr și de cele două fete care plângeau fără să știe de ce, lucrurile stăteau destul de bine. Doar ferestrele căscău o gură cât o șură, iar băncile erau răsturnate. Profesorul ne-a scos rapid din clasă și ne-a pus să ne așezăm în șir indian. El a ieșit ultimul și a luat-o la fugă pe coridor, ca să treacă în fruntea noastră. Nu știu dacă profesorii repetaseră împreună exercițiul acesta, dar toate celelalte clase făcuseră exact ca noi, iar îmbulzeala era de nedescris. Clopoțelul suna fără oprire. În curte, spectacolul era

halucinant. Aproape toate ferestrele școlii rămăseseră fără geamuri, iar din spatele magaziei paznicului ieșea o coloană de fum.

— Dumnezeule, e cisterna de gaz! a strigat domnul Gerbier.

Eu nu pricepeam ce căuta Dumnezeu în treaba asta, doar dacă nu cumva voise să aprindă o brichetă uriașă, și o dăduse-n bară tocmai în clipa când trebuia s-o folosească. Pe de altă parte, cu toate căte ni se spuneau despre țiğări, nu prea îl vedeam eu pe Dumnezeu trăgând din vreuna, dar, mă rog, nu se știe niciodată, poate că plămânii Lui nu aveau ce să pătească, dat fiind că El se afla deja în cer. Oricum, coloana de fum urca totuși până la El, dar asta era, cu siguranță, o coincidență.

Doamna directoare se dădea de ceasul morții, le ordona profesorilor să ne numere pentru a treia oară și se tot învârtea, repetând: „Sunteți siguri că sunt toți aici?”. Și, pe urmă, îi mai venea în minte câte un nume și striga: „Mathieu, micuțul Mathieu unde e? Ah, e aici!”, apoi trecea la altul. Din fericire, la mine nu se gândise. N-aveam nicio nevoie să le reamintească celorlalți că sunt mic, cu atât mai puțin în plină perioadă electorală.

La locul exploziei era o harababură de nedescris: se auzeau trosnind flăcările care urcau tot mai sus, în spatele magaziei paznicului; li se vedeau chiar și umbrele, dansând pe acoperiș. Și, în fața mea, am văzut umbra lui Yves, care parcă mă căuta. Am văzut-o înaintând, știam că după mine venise, simțeam asta cu toată puterea. Doamna directoare și profesorii erau mult prea ocupați cu număratul elevilor pentru a fi atenți la mine, așa că m-am dus spre magazie, condus de umbra paznicului.

În depărtare, se auzeau sirene urlând, dar deocamdată erau la o distanță prea mare. Umbra lui Yves continua să mă îndrume. M-am îndreptat spre coloana de fum. Căldura creștea, mi-era tot mai greu să înaintez. Dar trebuia să mă duc acolo, fiindcă înțelesesem de ce venise umbra la mine.

Ajunsesem aproape de magazia paznicului, când limbile de foc au început să lingă acoperișul. Mi-era frică, totuși înaintam. Deodată, am auzit-o pe doamna Schaeffer urlându-mi numele. Alerga în urma mea. Dar nu alerga prea repede. Țipa să mă întorc imediat. Aș fi vrut s-o ascult, dar nu puteam. Am continuat să merg spre locul pe care mi-l indica umbra.

În fața magaziei, căldura era insuportabilă. Tocmai voiam să apăs pe clanță, când mâna doamnei Schaeffer m-a apucat de umăr și m-a tras îndărăt. Mi-a aruncat o privire incendiară — se și potrivea — dar eu m-am înfipt bine pe picioare și am refuzat să dau înapoi. Priveam țintă ușa magaziei, de la care nu-mi puteam lua ochii. Ea m-a înhățat de braț și a sărit cu gura la mine, dar am reușit să scap și am pornit-o iar spre

magazie. Când am simțit-o din nou în spatele meu, i-am spus, într-un suflăt, tot ce aveam pe inimă:

— Trebuie să-l salvez pe paznic! Nu e în curte, e în magazie și se sufocă.

Când m-a auzit, doamna Schaeffer însăși era să se sufocă. Mi-a ordonat să mă dau în spate și, apoi, ceea ce a făcut mi-a luat piuitul. Doamna Schaeffer e destul de mărunțică, n-are nimic din statura mamei lui Luc, și totuși, când a tras un picior în ușă, broasca n-a mai rezistat în fața farmecului tibiei sale. A intrat singură în magazie și, după două minute, a ieșit târându-l pe Yves de umeri. Am ajutat-o și eu puțin, dar apoi a venit profesorul de sport ca să ne înlocuiască, iar doamna directoare m-a înhățat de turul pantalonilor și m-a dus înapoi în curte.

Au venit pompierii. Au stins incendiul și l-au dus pe Yves la spital, după ce ne-au asigurat că nu trebuie să ne facem griji în privința sorții lui.

Doamna directoare se purta de-a dreptul bizar: mă bodogănea întruna și, în același timp, plângea și mă strângea în brațe, spunându-mi că l-am salvat pe Yves, că nimeni în afară de mine nu se gândise la el și că n-o să și-o ierte niciodată. Ce mai, îi era peste poate să se hotărască.

Șeful pompierilor a venit să mă vadă. Doar pe mine. M-a pus să tușesc, mi-a examinat pleoapele și interiorul gurii, m-a cercetat din cap până-n picioare. Apoi, m-a bătut pe spate spunându-mi că, dacă vreau să intru în brigada lui când o să fiu mare, el o să fie fericit să mă aibă alături.

Am putut constata că mama nu era singurul părinte ce ținea legătura, prin walkie-talkie, cu doamna directoare, de vreme ce s-a înființat în curte odată cu mulți alții, la fel de panicați.

Orele din acea zi se terminaseră. Ne-am întors acasă.

Vinerea următoare, am câștigat alegerile pentru șefia clasei în unanimitate, minus un vot. Boul ăla de Marquès votase pentru sine.

*

După numărătoarea voturilor, m-am dus la Luc. Nu mi-a spus nimic, s-a mulțumit să-mi zâmbească. Atela îi fusese scoasă în dimineața aceea, iar el mi-a arătat piciorul, care i se vindecase, dar era mult mai subțire decât celălalt.

*

După opt zile de la explozia cisternei, Yves s-a întors la școală. Arăta normal, cu excepția bandajului care îi înconjura fruntea, făcându-l să semene cu un pirat. Îi stătea chiar bine, ca și cum până acum

personalității lui tocmai asta îi lipsise. Nu știam dacă trebuie să-i spun asta; poate că aveam să gădesc eu, într-una din zile, o ocazie ca să-i vorbesc despre pirăți.

La ora mesei, am ieșit înaintea celorlalți; nu prea îmi era foame. Yves era în fundul curții și se uita la ceea ce mai rămăsese din magazia lui, adică nu mare lucru. Se aplecase deasupra resturilor, o încălceală de lemne calcinate, pe care le ridica, grijuliu, de capăt. M-am dus spre el, dar, fără să se întoarcă, mi-a spus:

— Nu te apropia. E periculos, te-ai putea răni.

Mie nu mi se părea chiar atât de periculos, dar n-am vrut să-i ies din cuvânt. Am rămas mai în spate. El știa că stăteam acolo, în picioare, dar se făcea că nu știe. Mă întrebam ce caută; din învălmășeala aia nu era chiar nimic de salvat. Apoi, a apucat o chestie dreptunghiulară, complet arsă, a pus-o pe genunchi și a început să tremure din tot corpul. Cred că și plângea, ceea ce m-a cufundat într-o mâhnire la fel de neagră ca scândurile pârjolite ale magaziei.

— Ți-am spus să nu stai acolo!

Nu m-am clintit din loc. Yves părea atât de disperat, nu putea fi sincer atunci când țipa la mine să plec! Se vedea cât de acolo că nu trebuia să-l las singur. Asta înseamnă să fii prietenul cuiva, nu? Să poți ghici, atunci când celălalt îți spune contrariul, ceea ce gândește în sinea lui.

Yves s-a întors spre mine cu ochii înroșiți. Pe obraji, îi curgeau lacrimi, așa cum curge cerneala pe o coală de desen udă. Ținea în mână un caiet vechi, care arse.

— Toată viața mea era aici. Fotografiile, singura scrisoare pe care o aveam de la mama și atâtea și atâtea amintiri de la ea, lipite pe paginile astea. N-a mai rămas decât cenușa.

Yves a încercat să deschidă caietul, dar coperta i s-a fărâmițat între degete. Mi-am spus că făcusem bine că am rămas cu el.

— Capul nu v-a ars, amintirile nu s-au pierdut, e de-ajuns să le chemați înapoi. Am putea să punem pe hârtie scrisoarea de la mama dumneavoastră și chiar să desenăm ceea ce era în poze.

Yves a zâmbit. Nu vedeam ce-o fi fost așa de nostim, dar, mă rog, eram mulțumit că nu mai arăta așa de nefericit.

— Știu că tu ai dat alarma, mi-a spus, ridicându-se. Când cisterna a explodat, m-am repezit în magazie ca să salvez ce puteam. Încă nu erau flăcări, doar fumul ăla gros care se răspândise peste tot. Am rezistat cinci minute în infernul ăla. Mi-era imposibil să deschid ochii, atât de rău mă usturau. N-am mai nimerit clanța. Nu mai aveam aer și am intrat în panică. N-am putut să-mi țin respirația și mi-am pierdut cunoștința.

Mi se povestea, pentru prima oară, un incendiu văzut din interior și,

imaginându-mi situația, eram al naibii de impresionat.

— De unde ai știut că sunt acolo? a întrebat Yves.

Privirea îi devenise, din nou, atât de tristă, încât n-am vrut să-l mint.

— Caietul ăsta era chiar așa de important?

— De bună seamă, am fost pe punctul de a-mi pierde viața pentru el. Îți sunt nespus de recunoscător și îți datorez scuze. Deunăzi, pe bancă, când mi-ai vorbit despre tatăl meu, am crezut că te-ai strecurat aici și mi-ai scotocit prin lucruri. N-am povestit niciodată nimănui despre copilăria mea.

— Nici măcar nu știam de existența acestui caiet.

— Nu mi-ai răspuns la întrebare: de unde ai știut că eram în magazie și că mă sufocam?

Ce Dumnezeu puteam să-i răspund? Că a venit umbra lui să mă caute? Că, în mijlocul haosului, ea se strecurase printre celelalte umbre de pe cimentul din curte și ajunsese până la mine? Că o văzusem, în lumina flăcărilor, cum îmi face semne, implorându-mă s-o urmez? Ce adult m-ar fi crezut?

La fosta mea școală, pentru că spusese adevărul, un coleg se alesese cu un an de ședințe la psiholog. Miercuri după-amiază, în timp ce noi jucam volei sau mergeam la piscină, el avea parte de „sala de așteptare”. Și dă-i și povestește-ți viața în fața unei femei care face „îhî, îhî”, zâmbind. Toate astea fiindcă într-o sâmbătă, la ora prânzului, bunică-său se cufundase, în fața lui, într-un somn din care nu mai ieșise niciodată. Ca să se scuze, tataia colegului meu îl vizita noaptea și își continuau conversația de atunci, din bucătărie, care se întrerupsese pe motiv de siestă subită. Nimeni nu voia să creadă și, dimineața, când el povestea că îl văzuse pe tataia în timpul nopții, toți adulții se uitau la el consternați. Îmi închipui ce mi s-ar întâmpla mie dacă aş povesti despre mica mea problemă cu umbrele. Decât să fiu condamnat, după mărturisirile mele, să merg la psiholog, mai bine mă declaram vinovat, chit că îi spuneam lui Yves că i-am citit caietul și chiar că învățasem pe de rost pasaje din el.

Yves nu mă scăpa din ochi. Am aruncat o privire furișă spre ceasul școlii. Mai aveam douăzeci de minute bune până ce suna clopoțelul.

— Am văzut că nu erați în curte și mi-am făcut griji.

Yves m-a privit fără să spună nimic. L-a apucat un acces de tuse; apoi s-a apropiat de mine și a murmurat:

— Pot să-ți mărturisesc un secret?

Am dat din cap.

— Dacă, într-o zi, o să ai ceva pe suflet, ceva de care nu ai curajul să vorbești, să știi că poți să mi te destăinuiești mie, fiindcă n-am să te trădez. Acum te poți duce la joacă împreună cu prietenii tăi.

Eram gata-gata să spun tot; cred că m-aș fi simțit mai ușurat dacă vorbeam cu o persoană adultă, iar Yves era un om de încredere. Seara, în pat, aveam să mă gândesc la propunerea lui. Și dacă a doua zi, la scolare, o găseam la fel de strașnică, poate că aveam să-i spun adevărul.

M-am dus să-l caut pe Luc. Era pentru prima oară când juca din nou baschet, după ce își „recuperase” piciorul, dar nu-și recăpătase nici pe departe tehnica de înainte și avea nevoie de un coechipier.

*

De la explozia cisternei, nu mai avusesem nicio zi însorită. Geamurile școlii fuseseră înlocuite, dar în clase era îngrozitor de frig, așa că înăuntru stăteam toți cu paltoanele pe noi. Doamna Schaeffer își ținea orele cu căciula în cap, astfel că lecțiile de engleză deveniseră mult mai interesante din pricina pomponului care i se bățâia de fiecare dată când deschidea gura. Și eu, și Luc ne mușcam limba ca să nu ne hlizim. Până când să înțeleagă societatea de asigurări ce se întâmplase și să-i dea bani directoarei ca să cumpere o cisternă de gaz nouă-nouă, iarna avea să se termine. Dar, câtă vreme doamna Schaeffer își păstra căciula cu pompon, nu era nicio nenorocire.

Între Marquès și mine, atmosfera era la fel de glacială. De fiecare dată când eram trimis de vreun profesor la secretariat, după vreo hârtie, fiindcă genul ăsta de misiuni îi reveneau șefului clasei, simțeam săgeți şuierând în spatele meu. De când îi vizitasem casa în visurile mele, nu mai aveam nimic împotriva lui, iar toate răutățile cu care mă fericea mă lăsau rece. Mama mă anunțase că sâmbătă dimineață vine tata să mă ia, ca să ne petrecem toată ziua împreună, și nu mă mai gândeam decât la asta. Eram fericit, chiar dacă îmi făceam griji pentru mama. Mă tot întrebam dacă n-o să se plictisească așa, singură-singurică, și mă simțeam oarecum vinovat că o abandonez.

Cred că și mama are darul de a citi gândurile triste, mai ales pe ale mele. În seara aceea, a intrat în camera mea în momentul când stingeam lumina. S-a așezat pe pat și mi-a spus cu de-amănuntul tot ce intenționa să facă în timp ce eu îmi petreceam ziua cu tata. Avea să profite de ocazie ca să meargă la coafor. Spunând asta, părea încântată, lucru care mi se părea curios, fiindcă, pentru mine, mersul la frizer era mai curând o pedeapsă.

Acum că aveam sufletul împăcat, cu cât treceau zilele săptămânii, cu atât mă concentram mai greu asupra temelor. Mă gândeam neîncetat la ceea ce aveam să facem tata și cu mine, când ne vom întâlni. Poate că o să mă ducă la o pizza, așa cum făcea uneori, când încă mai locuiam

împreună. Trebuia să-mi vin în fire, era abia joi și chiar că nu era momentul să mă învârtesc de vreo consemnare.

Vineri mi s-a părut că orele au mai multe minute decât de obicei. Ca atunci când se trece la ora de iarnă și ziua câștigă un ceas în plus. În acea vineri, treceam la ora de iarnă la fiecare șaiszeci de minute. Limbile ceasului de deasupra tablei înaintau foarte încet, atât de încet, încât eram sigur că Dumnezeu umbla cu șoalda și că recreația de dimineață ar fi trebuit să fie cea de după-amiază. Nicio îndoială: fuseserăm trași în piept.

*

Mi-am terminat temele, mama fusese martoră. Și mă culcasem, după ce mă spălasem pe dinți, cu o oră mai devreme decât în mod obișnuit. Voiam ca a doua zi să fiu în formă, știam că o să adorm cu greu. Cu toate astea, somnul a venit, dar m-am trezit mai devreme ca niciodată.

Am pășit pe vârful picioarelor, m-am spălat și am coborât tiptil să pregătesc micul dejun pentru mama, ca să mă scuz că o lăsam singură în acea zi. Apoi, am urcat din nou și m-am îmbrăcat. Mi-am pus pantalonii de flanelă și cămașa albă pe care am purtat-o când l-am dus la cimitir pe bunicul colegului meu, ca să-și continue în pace siesta, fără să fie deranjat. Cimitirele sunt locuri foarte liniștite.

De anul trecut, mă înălțasem cu câțiva centimetri, nu mulți, însă manșeta pantalonilor îmi ajungea la marginea șosetelor. Am încercat să-mi pun cravata pe care mi-a cumpărat-o tata, prima mea cravată, cum a zis el, în ziua în care mi-a dăruit-o. N-am putut face nodul, și atunci mi-am înfășurat-o la gât ca pe o eșarfă. La urma urmei, intenția contează și apoi asta îmi dădea o alură de poet. Văzusem în cartea de franceză o poză a lui Baudelaire; nici el nu prea știa să-și înnoade cravata și totuși fetele se dădeau în vânt după el. Sacoul mă cam strângea, dar arătam foarte elegant. Tare mi-ar mai fi plăcut să mă plimb cu tata prin piață. Cu puțin noroc, ne-am fi putut întâlni cu Elisabeth în timp ce făcea târguiești cu mama ei.

M-am privit în oglinda din baia părinților și am coborât să aștept în sufragerie.

Nu ne-am dus în piață, tata n-a venit. A sunat la prânz, ca să se scuze. Mama a fost cea care mi-a transmis scuzele lui, fiindcă eu n-am vrut să vorbesc cu el. Mama părea și mai tristă decât mine. Mi-a propus să mergem la restaurant doar noi doi, dar nu-mi mai era foame. M-am schimbat și mi-am pus cravata în șifonier. Sper să nu cresc prea mult până luna viitoare, astfel încât, dacă vine tata să mă ia, hainele mele

frumoase să-mi fie încă bune.

Duminică a plouat toată ziua; am rămas cu mama și am jucat diverse jocuri, dar nu mai aveam chef să câștig, așa că am pierdut întruna.

* * *

Luni am tras chiulul la cantină. Lunea ni se servește vițel cu mazăre, iar eu nici nu pot vedea în ochi vițelul cu mazăre. Îmi pregătisem pe șest un sandvici cu Nutella, înainte de a pleca de acasă, și l-am mâncat sub castan. Yves tocmai încărcă într-o roabă ruinele fostei sale magazii. Se ducea până la pubelele mari din fundul curții, unde îndesa tot ce mai rămăsese din amintirile lui. Când m-a zărit pe bancă, a venit să mă vadă. N-aveam nimic împotrivă, de două zile mă simțeam singur, iar tovărășia lui nu-mi pica rău. Mi-am împărțit sandviciul în două și i-am oferit jumătatea mai mică. Eram sigur că avea să mă refuze, însă a mâncat-o cu mare poftă.

— Nu prea ești în apele tale, ce-ai pățit?

— Acasă, în pod, am și eu o groază de poze. Dacă le-aș aduce, m-ați putea ajuta să-mi fac și eu un album cu amintiri?

— De ce nu-l faci singur?

— Nu-s prea talentat la colaje: când mi-am făcut ierbarul, n-am primit decât patru puncte din douăzeci.

Yves a zâmbit și mi-a spus că poate eram încă prea tânăr ca să-mi fac un album de amintiri. I-am răspuns că erau mai ales poze de-ale părinților, dinaintea nașterii mele și, prin urmare, nu-mi puteam aminti de nimic. Iată de ce voiam să lipesc pozele în album: ca să-mi cunosc mai bine părinții și, în special, pe tata. Yves m-a privit în tăcere, cum face mama când încearcă să afle dacă e ceva în neregulă cu mine. Apoi mi-a spus că amintirile mele cele mai frumoase de-abia urmau să vină, iar asta era un noroc fantastic.

Oamenii mari îți spun mereu ce minunat e să fii copil, dar eu vă jur că sunt zile ca, de exemplu, sâmbăta trecută, când copilăria e o adevărată scârboșenie.

Oamenii de pe aici vă vor spune că iernile noastre sunt groaznice, că vreme de trei luni n-ai parte decât de cer întunecat și de frig, fără nicio zi de pauză. Le-am împărtășit multă vreme punctul de vedere, dar, arunci când prima rază de soare riscă să te pună în primejdie, atunci adori

regiunea asta, unde iernile sunt aspre. Problema e că primăvara se întoarce de fiecare dată.

*

În ultimele zile ale lui martie, dimineața a venit fără niciun nor pe cer. Mă duceam la școală și, spre marea mea fericire, umbra din față părea să-mi corespundă cu adevărat.

M-am oprit în fața brutăriei, unde mă întâlneam întotdeauna cu Luc. Din spatele vitrinei, mama lui mi-a spus bună dimineața. I-am răspuns imediat și am profitat de faptul că Luc încă nu coborâse, ca să studiez mai îndeaproape ceea ce se petrecea pe trotuar. Nu încăpea nicio îndoială: îmi regăsisem umbra. Recunoșteam până și șuvițele pe care mama încerca sistematic să mi le aranjeze pe frunte înainte de a pleca la școală, spunându-mi că am pe cap niște adevărați țepi de arici, ca tata. Poate că tocmai din cauza asta se și lega de ele în fiecare dimineață.

Faptul că-mi regăsisem umbra era o veste a naibii de bună. Acum problema era să am mare grijă, ca să n-o pierd iar și, mai ales, să nu împrumut alta. Probabil că Luc avea dreptate: trebuie că nefericirea altora ora contagioasă, de vreme ce toată iarna fusesem nefericit.

— Îți mai privești mult picioarele? m-a întrebat Luc.

Nu-l auzisem venind. M-a îndemnat la drum, dându-mi o palmă peste umăr.

— Dă-i zor, că o să întârziem.

Odată cu venirea primăverii, se întâmplă ceva ciudat: unele fete își schimbă pieptănătura. Înainte nu observasem chestia asta, dar, privind-o pe Elisabeth în mijlocul curții, faptul a devenit cât se poate de evident.

Ea își desfăcuse coada de cal, iar părul i se revărsase pe umeri. Așa era mult mai frumoasă, iar eu, fără să înțeleg de ce, mult mai trist. Poate ghiceam că n-avea să se uite niciodată la mine. Câștigasem alegerile pentru șefia clasei, dar Marquès câștigase inima lui Elisabeth, iar eu nu băgasem de seamă nimic. Absorbit peste măsură de problemele mele tâmpite cu umbrele, nu văzusem ce se prefigura, nu observasem deloc complicitatea lor care se lega pe la spatele meu, în timp ce stăteau în banca întâi. Nu înțelesesem mica stratagemă a lui Elisabeth, care, săptămână de săptămână, se așeza, de fiecare dată când se ivea ocazia, tot mai în fundul clasei. La început, făcuse schimb de locuri cu Anne, apoi cu Zoé, până când își atinsese scopul, fără să se prindă nimeni de manevra ei.

Am înțeles totul în prima zi de primăvară, în mijlocul curții, privindu-i pletele frumoase care îi cădeau pe umeri și ochii albaștri ațintiți asupra lui

Marquès atunci când era câștigător la baschet. Mai târziu, am zărit-o luându-l de mână, iar eu mi-am strâns pumnii până mi-am înfipt unghiile în carne. Și totuși, faptul că o vedeam atât de fericită mă făcea să simt ceva ciudat, ca un fel de elan al inimii. Cred că dragostea este tristă și minunată.

Yves a venit lângă mine, pe bancă.

— Ce faci aici de unul singur, în loc să te joci cu ceilalți?

— Mă gândesc.

— La ce?

— La rostul dragostei.

— Cred că nu sunt persoana cea mai în măsură să-ți răspundă.

— Nu-i nicio nenorocire, cred că eu nu sunt cel mai în măsură să pună întrebarea asta.

— Ești îndrăgostit?

— S-a terminat. Femeia vieții mele îl iubește pe altul.

Yves și-a mușcat buzele, iar asta m-a ofensat. Am vrut să mă ridic, dar el m-a apucat de braț și m-a obligat să mă așez la loc.

— Stai, încă nu ne-am terminat conversația.

— Despre ce vrei să vorbim?

— Despre ea, despre ce altceva?

— Pierdusem din start, știam asta, totuși nu m-am putut împiedica s-o iubesc.

— Cine e?

— Cea care îl ține de mână pe lunganul ăla de colo, de lângă coșul de baschet.

Yves s-a uitat la Elisabeth și a dat din cap.

— Te înțeleg, este drăguță.

— Sunt prea mic pentru ea.

— Înălțimea ta n-are nimic de-a face în chestia asta. Suferi când o vezi cu Marquès?

— Ce părere aveți?

— Poate că ar fi mai bine ca femeia vieții tale să fie cea care te face fericit, nu?

Eu nu văzusem lucrurile din acest unghi. Evident, spuse așa, îți dădeau de gândit.

— De aia poate că nu e ea femeia vieții tale!

— Poate... i-am răspuns lui Yves, cu un oftat.

— Te-ai gândit vreodată să faci o listă cu ceea ce ți-ai dori? m-a întrebat.

Începusem de mult lista asta. Pe vremea când încă mai credeam în

Moș Crăciun, i-o expediam în fiecare an, pe 22 decembrie. Tata mergea cu mine până la cutia poștală din colțul străzii și mă ridica în brațe, ca să strecur plicul în fanta acesteia. Ar fi trebuit să ghicesc șmecheria, fiindcă scrisoarea n-avea nici adresă, nici timbru. Ar fi trebuit să bănuiesc că tata avea să ne părăsească într-o zi. Începi cu o minciună și nu știi cum să te mai oprești. Da, începusem redactarea acestei liste la șase ani și, în fiecare an, o completam sau mai ștergeam câte ceva. Avusesem tot felul de dorințe: să devin pompier, veterinar, astronaut, căpitan în marina comercială, brutar, ca să fiu fericit cum era familia lui Luc. Voisem să am un tren electric, o machetă frumoasă de avion, să mănânc cu tata o pizza într-o zi de sâmbătă, să reușesc în viață și s-o duc pe mama departe de orașul în care trăiam. Să-i dăruiesc o casă frumoasă, în care să-și ducă bătrânețile fără să mai fie obligată vreodată să muncească, să n-o mai văd întorcându-se atât de obosită seara și să-i șterg de pe chip tristețea pe care i-o citeam uneori în privire, acea tristețe care îmi ardea măruntaiele ca un pumn în stomac primit de la Marquès.

— Aș vrea, vorbi din nou Yves, aș vrea să faci ceva pentru mine, ceva care m-ar încânta cu adevărat.

Îl priveam, așteptând să-mi spună ce l-ar încânta atâta.

— Ai putea să scrii o altă listă pentru mine?

— Ce fel de listă?

— O listă cu tot ceea ce n-ai vrea niciodată să faci.

— Cum adică?

— Ce știi eu? Caută. Ce urăști cel mai mult la adulți?

— Când îți spun: „O să înțelegi când o să ajungi la anii mei!”

— Ei bine, scrie: „O să înțelegi când o să ajungi la anii mei!” pe lista lucrurilor pe care n-ai vrea niciodată să le spui când vei fi adult. Ce altceva îți mai vine în minte?

— Să-i spui fiului tău că-l iei la o pizza sâmbătă și să nu te ții de cuvânt.

— Atunci, adaugă-ți pe listă: „Să nu-mi țin o promisiune făcută fiului meu”. Acum ai priceput ideea?

— Cred că da.

— Când lista va fi completă, învaț-o pe dinafară.

— De ce?

— Ca s-o ții minte!

Yves a spus asta, dându-mi, complice, cu cotul. I-am promis că o să scriu lista de îndată ce o să pot și, după aceea, i-o arăt, ca s-o comentăm împreună.

— Știi, cu Elisabeth poate că șansa ta nu e definitiv pierdută, a adăugat, când m-am ridicat de pe bancă. O întâlnire frumoasă este uneori

doar o chestiune de timp. Trebuie să-l găsești pe celălalt la momentul potrivit.

L-am lăsat pe Yves și am plecat în clasă.

În seara aceea, retras în camera mea, am luat o foaie de hârtie, am strecurat-o sub caietul de matematică și, după ce mama a plecat să facă ordine în bucătărie, am început noua listă. Așteptând să adorm, m-am gândit la conversația cu Yves; eram convins că, pentru mine și Elisabeth, momentul potrivit n-avea să vină în anul ăsta.

*

De când începuse școala, îmi tot puneam întrebări. Cu cât îmbătrânești, cu atât te întrebi despre mai multe lucruri. În privința lui Elisabeth, găsisem niște explicații satisfăcătoare, dar, în problema mea cu umbrele, era o beznă desăvârșită. De ce mi se întâmpla chestia asta tocmai mie? Eram singurul în stare să le vorbesc? Și ce urma să fac dacă toate acestea începeau iar, de fiecare dată când aveam să mă întâlnesc cu cineva?

În fiecare dimineață, înainte de a pleca la școală, verificam datele meteo. Ca să nu dau de bănuț acasă, îi propusesem profesorului de naturale să fac un referat despre încălzirea climei, iar el acceptase imediat. Chiar și mama se hotărâse să mă ajute. De îndată ce apărea un articol despre ecologie în ziare, mi-l decupa. Seara, mi-l citea și apoi îl lipeam împreună într-un caiet mare cu spirală, pe care dacă n-aș fi obligat-o eu să-l ia de la papetăria din piața bisericii, ar fi fost pe punctul de a-l cumpăra de la supermarket. Doamna de la buletinul meteo anunțase că va fi iar lună plină la sfârșitul săptămânii, în noaptea de sâmbătă spre duminică.

Această informație m-a făcut să cad serios pe gânduri. A acționa sau a nu acționa, cum ar fi zis amicul meu, Luc, dacă ar fi avut vreo legătură de rudenie cu părintele lui Hamlet.

De când se făcuse vreme bună, eram cât se poate de atent să nu stau prea mult lângă vreun coleg, dacă bătea soarele în curte.

În același timp, aveam senzația că-mi scapă ceva important. Dacă Dumnezeu făcuse în așa fel încât cisterna de gaz din curtea școlii să sară în aer, poate că, prin asta, voise să-mi trimită un semn, o chestie de genul: „Sunt cu ochii pe tine! Ce-ți închipui? Că ți-am dat această mică putere ca să te faci că plouă?”

Era într-o joi. Eu mă gândeam din nou la toate astea, când Yves a venit lângă mine, pe banca unde-mi plăcea să stau și să reflectez.

— Ei, cum e, ai făcut progrese cu albumul ăla?

— În clipa de față, nu prea am timp, mă ocup de un referat.

Umbra lui Yves era chiar lângă a mea.

— Am făcut ce mi-ai sugerat deunăzi.

Nu mai știam ce-i sugerasem lui Yves.

— Am pus pe hârtie scrisoarea de la mama, atât cât îmi mai aminteam, nu cuvânt cu cuvânt, însă am putut reproduce esențialul. Știi, a fost o idee bună. Nu mai este scrisul ei, și totuși când o recitesc, regăsesc în ea aproape aceeași emoție.

— Ce vă spunea mama dumneavoastră în scrisoare, dacă nu sunt prea indiscret?

Yves a tăcut câteva clipe, apoi mi-a răspuns murmurând:

— Că mă iubește.

— Ah, da, nu era prea mult de copiat.

M-am apropiat de el, fiindcă vorbea prea încet și, fără să-mi dau seama, umbrele ni s-au suprapus. Ceea ce am văzut atunci m-a lăsat cu gura căscată.

Scrisoarea mamei lui nu existase niciodată. În paginile albumului ars în magazie nu apăreau decât cele pe care i le scrisese el ei, toată viața. Mama lui Yves murise când îl adusese pe lume, cu mult înainte ca el să fi învățat să citească.

Mi-au dat lacrimile. Nu din cauza morții timpurii a mamei sale, ci din cauza minciunii spuse de el.

Închipuiți-vă câtă suferință ascunsese în sufletul lui pentru a ajunge până acolo încât să inventeze acea corespondență cu o mamă pe care n-o cunoscuse niciodată. Existența lui era ca un hău nespus de adânc, un hău de tristețe, al cărui fund era imposibil de atins, și pe care Yves fusese în stare doar să-l acopere cu un capac având forma unei scrisori imaginare.

Toate astea mi-au fost șoptite la ureche de umbra lui.

Am pretextat că am de făcut o temă de care uitasem, m-am scuzat, jurând că o să mă întorc în recreația următoare, și am plecat în goană. Ajuns în curtea interioară, m-am simțit ca un laș. În timpul orei ținute de doamna Schaeffer, sentimentul de rușine nu m-a părăsit nicio clipă; iar după aceea, n-am avut putere să mă întorc lângă prietenul meu, paznicul, așa cum îi făgăduisem.

*

Acasă, mama m-a anunțat că, în aceeași seară, la televizor dădeau un documentar despre defrișarea pădurii amazoniene. Pregătise o tavă cu de-ale gurii, ca să mâncăm instalați pe canapeaua din sufragerie. Mi-a

adus un creion și un caiet și s-a așezat lângă mine, în fața ecranului. Numărul animalelor condamnate la exod și la pieire, din cauză că oamenii iubesc atât de mult banul încât își pierd mințile, este înspăimântător.

În timp ce asistam, neputincioși, la condamnarea la moarte a leneșului de Brazilia, animal pe care îl simțeam ca pe un complice și un semen, mama tăia puilul.

La jumătatea emisiunii am aruncat o privire la carcasa păsării și am jurat ca, de îndată ce avea să fie posibil, să devin vegetarian.

Prezentatorul ne explica principiul evapotranspirației, o chestie foarte simplă. Sub copaci, pământul transpiră, cam ca noi în zonele în care avem păr. Transpirația plantei se evaporă și urcă în cer, unde formează norii. Când stratul acestora este îndeajuns de gros, plouă, ceea ce aduce apa necesară copacilor, pentru ca ei să se reproducă și să le meargă bine. Evident, dacă mai continuăm să radem pământul ca-n palmă, el n-o să mai transpire și, prin urmare, n-or să se mai formeze norii. Închipuiți-vă consecințele unei lumi fără nori, în special pentru mine! Viața îți joacă uneori niște renghiuri tare afurisite. Eu inventasem referatul ăsta despre încălzirea globală ca să am un alibi, fără să știu cât de tare avea să mă afecteze acest subiect.

Mama adormise. Am dat sonorul puțin mai tare, ca să-i testez somnul: dormea adânc. Avusese încă o zi epuizantă. Când o vedeam în starea asta, mă simțeam demoralizat. Motiv în plus ca să n-o trezesc. Am dat televizorul încet și am urcat tiptil în pod. În curând, luna avea să se așeze în axul lucarnei.

Conform procedurii în vigoare, adoptată la ultima mea experiență, stăteam drept, cu spatele la geam și cu pumnii strânși. Inima îmi bătea cu o sută zece pulsații pe minut, consecință directă a fricii pe care o trăiam.

La ora 22 fix, mi-a apărut umbra, mai întâi fină, abia ceva mai groasă decât o trăsătură de creion pe podeaua podului, apoi a devenit mai densă. Înmărmurisem. Aș fi vrut să fac ceva, dar nu izbuteam nici măcar să-mi mișc degetele. Umbra mea, care ar fi trebuit să fie la fel de neclintită, și-a ridicat brațele, în timp ce ale mele stăteau lipite de corp. Capul umbrei s-a înclinat la dreapta, la stânga. Apoi, ea s-a așezat în profil și, oricât de surprinzător ar părea, a scos limba la mine.

Ei da! Poți să fii speriat și, în același timp, să râzi, nu-s niște chestii incompatibile. Umbra s-a întins de la picioarele mele până la cutiile de carton, unde a luat forma acestora. S-a strecurat printre cufere, iar mâna i s-a oprit pe o cutie, ca și cum s-ar fi sprijinit de ea.

— A cui ești? am bâiguit.

— A cui vrei să fiu? Sunt a ta, sunt umbra ta.

— Dovedește!

— Deschide cutia asta, ai să vezi tu însuși. Am un mic dar pentru tine. Am făcut trei pași înainte, umbra s-a îndepărtat.

— Nu asta de deasupra, pe asta ai deschis-o deja. Ia-o mai bine pe cea de dedesubt.

M-am supus. Am pus jos prima cutie și am ridicat capacul celei de-a doua. Era plină de fotografii pe care nu le mai văzusem niciodată, fotografii din ziua în care mă născusem. Semănăm cu un castravete mare și boțit, dar mai puțin verde, și cu ochi. Pozele nu mă avantajau, iar cadoul în sine nu mi se părea din cale afară de interesant.

— Uită-te la fotografia următoare! a insistat umbra.

Tata mă ținea la pieptul lui, mă privea țință și zâmbea cum nu-l mai văzusem zâmbind niciodată. M-am apropiat de lucarnă ca să-i văd chipul mai de aproape. În ochi, avea aceeași lumină ca în ziua nunții.

— Vezi, a murmurat umbra, te-a iubit din prima clipă a vieții tale. Poate că n-a găsit niciodată cuvintele cu care să-ți spună asta, dar poza e mai grăitoare decât toate frazele frumoase pe care ai fi vrut să le auzi.

Am continuat să mă uit la poză. Văzându-mă în brațele tatălui meu, am fost cuprins de o fericire nebună.

Mi-am băgat poza în buzunarul pijamalei, ca s-o păstrez asupra mea.

— Acum stai jos, trebuie să vorbim, a spus umbra.

M-am așezat turcește pe podea. Umbra a luat aceeași poziție, în fața mea. Aveam impresia că stătea cu spatele la mine, dar ăsta nu era decât efectul razelor de lună.

— Tu ai o putere foarte rară, trebuie s-o accepți și să te folosești de ea, chiar dacă te sperie.

— Și ce să fac cu ea?

— Ești fericit că ai văzut poza asta, nu?

Nu știu dacă „fericit” era chiar cuvântul potrivit, dar fotografia asta cu tata care mă ținea în brațe mă liniștea mult. Am dat din umeri. Mi-am spus că, dacă nu-mi mai dăduse niciun semn de viață de când plecase, probabil că nu putuse. O asemenea dragoste n-avea cum să dispară în câteva luni. Încă exista în el, categoric.

— Chiar așa, a continuat umbra, de parcă mi-ar fi citit gândurile. Găsește, pentru fiecare dintre cei cărora le furi umbra, acea scânteioară ce le va lumina viața, o frântură din memoria lor ascunsă, asta-i tot ce vrem noi de la tine.

— Noi?

— Noi, umbrele, a șoptit cea căreia îi vorbeam.

— Tu ești cu adevărat a mea? am întrebat.

— A ta, a lui Yves, a lui Luc sau a lui Marquès, ce contează? Să spunem că eu sunt reprezentanta clasei.

Am zâmbit, înțelegeam foarte bine ce voia să spună. Pe umărul meu s-a așezat o mână. Am zbierat. M-am întors și am văzut chipul mamei.

— Vorbești cu umbra ta, scumpule?

Pentru o clipă, am sperat ca ea să fi înțeles totul, să fi fost martora acelor lucruri care mi se întâmplau, dar mama mă privea cu un aer înduioșat și mâhnit. Am tras concluzia că ea n-avea nicio putere. În pod, nu auzise decât vocea mea; de data asta, eram numai bun pentru niște ședințe la psiholog.

Mama m-a luat în brațe și m-a strâns cu toată puterea la pieptul ei.

— Atât de singur te simți? m-a întrebat.

— Nu, îți jur că nu, i-am răspuns ca s-o liniștesc. E doar un joc.

Mama a înaintat, în genunchi, spre lucarnă, apropiindu-și fața de geam.

— Se vede frumos de aici. A trecut atâta vreme de când n-am mai urcat în pod! Vino, stai lângă mine și povestește-mi ce vă spuneai tu și umbra ta.

Întorcându-mă, am văzut umbra mamei, singură, alături de a mea. Și atunci am luat-o și eu în brațe pe mama și i-am dat toată dragostea de care eram în stare.

„N-a plecat din cauza ta, scumpule. S-a îndrăgostit de o altă femeie... iar mie mi-a căzut tot cerul în cap”.

Niciun copil din lume nu dorește să-și audă mama destăinuindu-i asemenea lucruri. Însă fraza asta n-a rostit-o mama. Umbra ei a fost cea care mi-a șoptit-o în pod. Cred că umbra mamei mi-a făcut această confidență ca să mă ajute să scap de sentimentul de vinovăție legat de plecarea tatei.

Înțelesesem mesajul umbrelor, ceea ce așteptau ele de la mine. Acum nu mai era vorba decât de o problemă de imaginație, or mama îmi tot repeta că, în privința asta, nu duceam lipsă de nimic. M-am aplecat spre ea și am rugat-o să-mi facă un mic serviciu.

— Ai vrea să-mi scrii o scrisoare?

— O scrisoare? Ce fel de scrisoare? mi-a răspuns mama.

— Imaginează-ți că, atunci când eram în pântecul tău, ai fi vrut să-mi spui că mă iubești. Cum ai fi făcut, de vreme ce încă nu ne puteam vorbi?

— Dar, în timp ce te așteptam, n-a fost clipă în care să nu-ți spun că te iubesc.

— Da, dar eu nu te puteam auzi.

— Se spune că, din pântecul mamei lor, bebelușii aud totul.

— Nu știu cine ți-a povestit chestia asta. În orice caz, eu, unul, nu-mi amintesc nimic.

Mama s-a uitat la mine într-un mod ciudat.

— Unde vrei să ajungi?

— Să zicem că, pentru a-mi spune tot ce simțeai și ca să-mi amintesc și eu, ți-ar fi venit ideea să-mi scrii. Mi-ai fi scris o scrisoare pe care s-o citesc după multă vreme de la nașterea mea, de exemplu o scrisoare în care mi-ai fi urât o mulțime de lucruri, în care mi-ai fi dat două-trei sfaturi despre cum să fiu fericit după ce voi crește mare.

— Și ai vrea să-ti scriu scrisoarea asta acum?

— Da, exact asta vreau, dar punându-te din nou în pielea mamei care, pe atunci, era însărcinată cu mine. Când eram la tine în burtă, îmi știai deja numele?

— Nu, noi nu știam dacă ești fată sau băiat. Numele ți l-am ales în ziua când ai venit pe lume.

— Atunci scrie scrisoarea fără să pui numele, o să fie și mai autentică.

— De unde-ți vin ideile astea? m-a întrebat mama, sărutându-mă.

— Din capul meu! Atunci, vrei s-o scrii?

— Da, o să-ți scriu scrisoarea. Mă apuc de ea chiar în seara asta. Acum chiar că e timpul să mergi la culcare.

Am șters-o în pat, cu speranța ca planul meu să funcționeze până la capăt. Dacă mama își ținea promisiunea, prima parte era deja rezolvată.

În zori, când am deschis ochii, am găsit pe noptieră o scrisoare de la mama și o poză de-a tatei rezemată de piciorul veiozei. Pentru prima oară după șase luni, eram adunați tustrei în camera mea.

Scrisoarea mamei era cea mai frumoasă din lume. Îmi aparținea și avea să fie a mea pentru totdeauna. Dar aveam de îndeplinit o misiune importantă și, pentru asta, trebuia s-o împart cu cineva. Mama ar fi înțeles, de bună seamă, dacă i-aș fi destăinuit secretul.

Am pus scrisoarea în ghiozdan și, în drum spre școală, m-am oprit la librărie. Mi-am cheltuit economiile din săptămâna aceea ca să cumpăr o foaie de hârtie foarte frumoasă. I-am dat librarului scrisoarea de la mama și am făcut o copie după ea, la mașina lui nouă-nouță. Originalul și copia nu se deosebeau prin nimic. Un dublu aproape perfect, ca și cum aveam și scrisoarea mamei, și umbra acesteia. Totuși, am păstrat originalul pentru mine.

În pauza de prânz, m-am dus în curte, să scotocesc pe lângă pubelele mari. În cele din urmă, am găsit lucrul de care aveam nevoie: o bucățică din lemnul ars al magaziei, care scăpase de mașina gunoierilor. Mai avea destulă funingine pe el, astfel încât mi-am putut pune în aplicare a doua parte a planului.

L-am înfășurat într-un șervet de masă șterpelit de la cantină și l-am ascuns în ghiozdan.

La ora de istorie cu doamna Henry, în timp ce Cleopatra îi scotea peri albi lui Iulius Caesar, am scos binișor surcica înnegrită și copia scrisorii. Le-am pus pe pupitru și am început să mânjesc hârtia, întinzând pe ea puțină funingine. O dără pe ici, o dără pe colo... Doamna Henry trebuie să-mi fi prins mișcarea, fiindcă s-a oprit în plină explicație, lăsând-o pe Cleopatra cu vorba în gură, și a venit spre mine. Eu am mototolit hârtia și am scos la iuțeală un pix din penar.

— Pot să știu și eu ce ai pe mâini? m-a întrebat.

— E din cauza pixului, doamnă, i-am răspuns fără să șovăi.

— Pixul tău albastru probabil curge într-un fel foarte ciudat, de te-a mânjit tot, numai de negru. Imediat ce găsești ceva care să scrie normal, ai să copiezi de o sută de ori „La ora de istorie nu se desenează”. Acum, du-te să te speli pe mâini și pe față și întoarce-te rapid.

Colegii mei de clasă râdeau în hohote, în timp ce mă îndreptam spre ușă. Ah, frumoasă mai e și camaraderia asta!

Ajungând în fața oglinzii de la toaletă, am înțeles pe loc cum de fusesem prins. N-ar fi trebuit niciodată să-mi duc mâna la frunte: parcă eram cărbunar.

Întors în bancă, am recuperat hârtia, aflată într-o stare jalnică, temându-mă că toată munculiță mea se dusese pe apa sâmbetei. În schimb scrisoarea, boțită așa cum era acum, arăta întocmai cum dorisem. În curând, avea să sune de ieșire, iar eu îmi puteam pune în aplicare partea a treia și ultima din plan.

*

Am avut mari speranțe în reușita acțiunii mele. A doua zi, scrisoarea nu mai era în locul unde, în mod voit, o ascunsesem în așa fel încât să se vadă de sub o bucată de lemn din rămășițele fostei magazii.

Dar, pentru a primi confirmarea, a trebuit să aștept o săptămână.

*

În marțea care a urmat, tocmai eram în toiul unei conversații cu Luc, pe banca mea favorită, când Yves s-a apropiat de noi și l-a întrebat pe prietenul meu dacă n-ar vrea să ne lase singuri. Yves s-a așezat în locul lui și a tăcut câteva momente.

— I-am spus doamnei directoare că îmi dau demisia, o să plec la sfârșitul săptămânii. Am vrut să te anunț și pe tine.

— Atunci, și dumneavoastră o să plecați? De ce?

— E o poveste lungă. La vârsta mea, a cam sosit timpul să plec de la

școală, nu? Să spunem că, în toți anii pe care i-am petrecut aici, am trăit în trecut, captiv al copilăriei mele. De acum, mă simt liber. Trebuie să recuperez o întreagă perioadă, să-mi construiesc o viață reală, să fiu, în sfârșit, fericit.

— Înțeleg, am mormăit. O să-mi fie dor de dumneavoastră, îmi plăcea tare mult să fim prieteni.

— Și mie o să-mi fie dor de tine. Poate că, într-o bună zi, o să ne revedem.

— Poate. Și ce-o să faceți?

— O să-mi încerc norocul în altă parte. Trebuie să-mi împlinesc un vis mai vechi și să-mi țin o făgăduială. Dacă-ți spun despre ce e vorba, o să poți ține secretul? Juri?

Mi-am întărit jurământul scuipând pe jos.

Yves mi-a șoptit la ureche secretul lui, dar, fiindcă e un secret, mucus și lacăt la gură, sunt un om de cuvânt.

Ne-am strâns mâna: hotărâserăm că e mai bine să ne spunem imediat bun-rămas. Vineri ar fi fost prea trist. Măcar așa, aveam câteva zile în care să ne obișnuim cu gândul că n-o să ne mai vedem.

Acasă am urcat în pod și am recitit scrisoarea mamei. Poate că pasajul ăsta, unde îmi scrie că dorința ei cea mai mare este să ajung un om împlinit; că spera să-mi găsesc o meserie care să mă facă fericit și că, orice aș alege în viață, atâta timp cât o să iubesc și o să fiu iubit, am să realizez toate speranțele ei pentru mine; da, poate că rândurile astea sunt cele care l-au eliberat pe Yves de lanțurile care îl legau de copilărie.

O vreme, am regretat că am împărțit cu el scrisoarea mamei. Asta mă făcuse să pierd un prieten.

Doamna directoare și profesorii i-au organizat lui Yves o mică petrecere de adio. Ceremonia a avut loc la cantină. Yves era mult mai popular decât își închipuise: au venit toți părinții elevilor și cred că asta l-a emoționat mult. Am rugat-o pe mama să plecăm. N-aveam chef să trăiesc cu nimeni despărțirea de Yves.

Era o seară fără lună, n-avea rost să mă învârtesc prin pod. Dar, în timp ce adormeam, am auzit vocea umbrei lui Yves, mulțumindu-mi dintre faldurile perdelei.

*

De când a plecat Yves, nu mă mai plimb pe lângă fosta magazie. Mi-am dat seama că și locurile au umbrele lor. De îndată ce te apropii prea

mult, amintirile dau târcoale și îți insuflă nostalgie. Nu-i ușor să pierzi un prieten. Totuși, după ce schimbasem școala, ar fi trebuit să mă obișnuiesc, însă nu, nimic nu-ți e de ajutor; de fiecare dată e la fel: o parte din tine rămâne cu acela care a plecat, e ca o suferință din dragoste, numai că îți este pricinuită de prietenie. Nu tre' să te atașezi de ceilalți, e prea riscant.

Luc simțea că sunt cătrănit. În fiecare seară, când ne întorceam de la școală, mă invita la el. Ne făceam temele împreună, primind, pe deasupra — pe lângă exercițiile la mate și recapitularea lecției la istorie — și un ecler cu cafea.

În cele din urmă, a trecut și trimestrul. Eram extrem de atent la tot ceea ce făceam: aveam nevoie să-mi recapăt forțele înainte de a-mi utiliza noua putere. Voiam să învăț bine cum să mă folosesc de ea.

Iunie aproape că se sfârșise; venea vacanța și, între timp, reușisem să-mi păstrez umbra.

Mama nu participase la serbarea de sfârșit de an, era de gardă și nicio colegă n-o putuse înlocui. A fost foarte nefericită, dar eu i-am spus că nu era nicio nenorocire. Se făcea serbare și la anul, iar atunci aveam să aranjăm lucrurile în așa fel încât să poată fi liberă.

În timp ce urcam pe estradă, am aruncat o privire înspre tribuna în care stăteau părinții elevilor, sperând să-l văd pe tata. Poate că se strecurase printre alți părinți, ca să-mi facă o surpriză. Dar și el trebuie să fi fost de gardă; părinții mei n-aveau noroc, nu puteam să mă supăr pe ei, nu era vina lor.

Fericirea cea mai mare, la serbarea de sfârșit de an, unde se dau premiile, e tocmai sfârșitul anului. Două luni fără să-i văd pe Marquès și pe Elisabeth gângurind ca doi cretini sub castanul din curte: asta înseamnă, cu adevărat, că e vară! Și e cel mai frumos anotimp.

Avantajul de a trăi în orașelul meu era că nu trebuia deloc să pleci prea departe ca să te simți în vacanță. Cu iazul, în care să te scalzi, și cu pădurea, în care să faci picnicuri, ai tot ce-ți trebuie chiar la fața locului. Și Luc rămânea acasă, părinții lui nu puteau închide brutăria. Oamenii ar fi fost obligați să-și cumpere pâinea de la supermarket, iar mama lui Luc spunea că, atunci când capeți obiceiuri proaste, e foarte greu să te dezbari de ele.

La sfârșitul lui iulie s-a petrecut o chestie epatantă. Luc a căpătat o

surioară. Era destul de haios s-o vezi dând întruna din mâini și din picioare, în leagăn. Luc nu mai era chiar la fel, după nașterea surorii lui: mai puțin nepăsător, se gândea la rolul lui de frate mai mare și îmi vorbea deseori despre ceea ce avea să facă mai târziu. Și mie mi-ar fi plăcut să am o surioară sau un frățior.

În luna august, mama a avut dreptul la zece zile de concediu. Am împrumutat mașina uneia dintre prietenele ei și am plecat la mare. Era pentru a doua oară în viața mea când mergeam acolo.

Marea nu îmbătrânește, plaja era la fel ca data trecută.

Aici, în sătucul de pe țărm, am întâlnit-o pe Cléa. O fată mult mai drăguță decât Elisabeth. Surdomută din naștere, Cléa era o prietenă parcă anume făcută pentru mine, așa că ne-am înțeles imediat cât se poate de bine.

Pentru a-i compensa surzenia, Dumnezeu a dăruit-o pe Cléa cu niște ochi mari, imenși, în care stă toată frumusețea chipului ei. Dacă nu aude, în schimb vede tot, nu-i scapă niciun amănunt. De fapt, Cléa nu-i chiar mută, corzile vocale îi sunt neatinse, dar, cum n-a putut auzi niciodată cuvintele, nu știe să le pronunțe. Pare o chestie destul de logică. Când încearcă să vorbească, sunetele răgușite care îi ies din gât te cam sperie la început, dar când râde, vocea îi seamănă cu muzica unui violoncel, iar eu ador violoncelul. Faptul că nu spune nimic nu înseamnă că e mai puțin inteligentă decât celelalte fete de vârsta ei. Dimpotrivă, cunoaște pe dinafară poezii pe care le recită cu mâinile. Cléa se face înțeleasă prin gesturi. Prima mea prietenă surdomută are un caracter foarte puternic. Pentru a spune că are poftă, de exemplu, de o Cola, face niște chestii incredibile cu degetele, iar părinții ei înțeleg pe dată ce vrea. Am învățat imediat cum se spune „nu” în limbajul semnelor, atunci când a întrebat dacă poate primi o a doua înghețată.

Cumpărasem o vedere de la târgul de pe plajă, ca să-i scriu tatei. Am umplut partea din stânga, străduindu-mă să scriu mic de tot din cauza lipsei de spațiu, dar, când să scriu pe liniile din dreapta, creionul mi-a rămas în aer cu mine cu tot. Nu știam adresa. Dându-mi seama că habar n-aveam unde locuia tata, m-am simțit îngrozitor!... M-am gândit iar la mica frază rostită de Yves pe banca din curte, atunci când mi-a spus că am viitorul în față. Stând pe nisip, în față nu vedeam decât niște pescăruși care plonjau în apă ca să prindă pește, și asta îmi aducea aminte din nou de partidele de pescuit cu tata.

Viața îți poate fi dată peste cap cu o viteză incredibilă. Toate îți merg prost și, deodată, un eveniment neprevăzut schimbă cursul lucrurilor. Îmi doream o altă existență, n-aveam nici frate, nici soră, dar, întocmai ca

Luc, și eu mă gândeam la viitorul meu. În acea vară petrecută cu mama la mare, viața mi-a fost dată peste cap.

De când am întâlnit-o pe Cléa, am știut că nimic n-avea să mai fie ca înainte. În prima zi de școală, colegii mei aveau să se înverzească de ciudă aflând că am o prietenă surdomută și mă bucuram de pe acum de mutra pe care avea s-o facă Elisabeth.

Cléa desenează cuvinte în aer, face poezie atmosferică. Elisabeth nu-i ajunge nici măcar la călcâie. Tata spunea că nu trebuie niciodată să compari oamenii, fiecare persoană e diferită, important e să găsești diferența care îți convine cel mai mult. Cléa era diferența mea.

La sfârșitul unei dimineți însorite, prima de la începutul vacanței noastre, în timp ce ne plimbam prin port, Cléa s-a apropiat de mine. Niciodată nu mai stătusem așa de aproape. Pe dig, umbrele ni se atingeau. M-am speriat și am făcut un pas înapoi. Cléa nu mi-a înțeles reacția. M-a privit lung și, în ochi, i-am citit o suferință. Apoi a plecat în fugă. Degeaba am strigat-o din răsuputeri, nu s-a întors. Tâmpitul de mine, nu mă putea auzi! Visasem să o iau de mână, încă din primele clipe ale întâlnirii noastre. Cu fața spre mare, am fi arătat mai frumos decât Elisabeth și Marquès sub castanul lor amărât din curtea școlii. Dacă m-am tras înapoi, a fost pentru că nu voiam în niciun caz să-i fur umbra. Nu voiam să știu nimic despre ea, niciun lucru pe care n-ar fi dorit să mi-l spună cu mâinile. Cléa nu putea ghici asta, iar gestul meu de a mă retrage cu un pas o făcuse să sufere.

În timpul serii, m-am gândit fără încetare cum s-o fac să mă ierte, cum să ne împăcăm.

După ce am cântărit argumentele pro și contra, m-am convins că nu era decât un singur mod de a repara tot răul pe care i-l făcusem: să-i spun adevărul. Dacă voiam cu adevărat să învățăm să ne cunoaștem, nu vedeam decât o singură soluție: aceea de a împărtăși cu Cléa secretul meu. La ce-ți folosește să dorești apropierea de cineva, dacă nu-ți asumi riscul de a-i acorda încrederea ta?

Mai rămânea să găsesc modalitatea prin care să i-l dezvălui. Nivelul meu de cunoaștere a limbajului surdomuților era încă destul de scăzut, nu știam gesturile cu care să-i spun o asemenea poveste.

A doua zi, cerul era acoperit. Îngenuncheată pe o stâncă de la marginea digului, Cléa se juca aruncând pietre care făceau salturi repetate pe suprafața apei. Maică-sa, nespus de fericită că fata ei își făcuse un prieten, mi-a destăinuit că acela îi era refugiul, locul unde stătea în fiecare dimineață. M-am dus acolo și m-am așezat lângă ea. Am privit îndelung valurile care se izbeau de țarm. Cléa se prefăcea că nu mă

vede, mă ignora. Mi-am luat inima în dinți și am întins mâna spre mâna ei, sperând să i-o ating, dar Cléa s-a ridicat și s-a îndepărtat, sărind de pe o stâncă pe alta. Am urmat-o, apoi m-am proțăpit în fața ei, arătându-i cu degetul umbrele noastre așternute pe dig. I-am cerut să nu se miște, am făcut un pas în lături, și umbra mea a acoperit-o pe a ei. M-am tras, după aceea, înapoi. Cléa, ai cărei ochi deveniseră și mai mari, a înțeles imediat ceea ce se petrecuse. Pentru orice om înzestrat cu o fărâmbă de spirit de observație, nu era mare lucru să-și dea seama: umbra din fața mea avea părul lung, cea din fața ei avea părul scurt. Mi-am astupat urechile, nădăduind ca umbra să fie la fel de mută ca stăpâna ei, dar am avut totuși răgazul de-a o auzi spunându-mi: „Ajutor! Ajută-mă!” Am îngenuncheat și am strigat: „Taci! Te implor, taci!” și imediat am făcut în așa fel încât umbrele să ni se despartă din nou, pentru ca totul să reîntre în normal.

Cléa a desenat în aer un mare semn de întrebare. Am dat din umeri și, de data asta, cel care a plecat am fost eu. Cléa alerga după mine; mi-a fost teamă să nu alunece pe stânci, așa că am încetinit. Ea m-a luat de mână, dorea să-mi spună și ea un secret. Ca să fim chit.

La capătul digului se ridică un far micuț și pricăjit. Când îl vezi stând acolo singur-singurel, îți vine să crezi că a fost părăsit de părinți și că a încetat să mai crească. Lanterna i s-a stins și nu mai luminează de multă vreme valurile mării.

Acest vechi far abandonat, de la capătul digului, este adevăratul loc secret unde se refugiază Cléa. De când mi l-a arătat, de fiecare dată când ne întâlnim, mă duce la el. Trecem pe sub lanțul de care atârână, legănându-se, un vechi panou ruginit pe care scrie Trecerea interzisă, împingem ușa de fier a cărei broască roasă de aerul sărat și-a dat duhul, și urcăm pe scară până în balconul de veghe. Cléa urcă cea dintâi pe treptele care duc la cupolă și rămânem acolo ore întregi, urmărind vapoarele și scrutând orizontul. Ea închipuie valurile, printr-o delicată mișcare din încheietura mâinii stângi, iar pe cea dreaptă și-o ondulează pentru a reda marile vase cu pânze care navighează în larg. Când se apropie asfințitul, Cléa face un cerc, unindu-și degetele mari și arătătoarele, și trimite la culcare, prin spatele meu, soarele inventat de mâinile ei, apoi râsul de violoncel i se aude, victorios, invadând tot spațiul.

Seara, când mama mă întreabă unde am fost toată ziua, îi vorbesc despre un loc aflat exact în capătul opus al plajei, unde stă farul ce nu ne aparține decât nouă, prietenei mele Cléa și mie, un far mic și pricăjit, un far abandonat pe care l-am adoptat noi.

În a treia zi de vacanță, Cléa n-a vrut să urce în cupolă, ci a rămas la

picioarele farului. După aerul ei posomorât, am ghicit că aștepta ceva din partea mea. A scos un mic blocnotes din buzunar, a scris la repezeală ceva și mi-a întins foaia: „Cum faci asta?”

Am luat și eu carnețelul, ca să-i răspund.

— Ce anume?

— Trucul ăla cu umbrele, a scris Cléa.

— N-am nici cea mai mică idee, s-a întâmplat pur și simplu, și tare mi-aș mai fi lipsit de chestia asta.

Trăsătură de creion pe foaia de hârtie: Cléa a șters rândul scris. Îi venise altă idee. Sub ștersătură, reușisem totuși să citesc: „Ești nebun!”, dar, în cele din urmă, ea preferase să-mi spună: „Ai noroc! Umbrele stau de vorbă cu tine?”

Cum de ghicise? Nu puteam s-o mint.

— Da!

— A mea e mută?

— Nu, nu cred.

— Nu crezi, sau ești sigur?

— Nu e mută.

— E normal. În capul meu, nici eu nu sunt mută. Vrei să vorbești cu umbra mea?

— Nu, prefer să vorbesc cu tine.

— Ce ți-a spus?

— Nimic important, a fost o frază prea scurtă.

— Umbra mea are voce frumoasă?

Nu am înțeles ce importanță avea pentru Cléa întrebarea pe care mi-o pusese. Era ca și cum o persoană oarbă mă întreba cu ce seamănă imaginea sa din oglindă. Ceea ce o făcea deosebită pe Cléa era tăcerea ei, tăcere prin care devenise unică în ochii mei. Dar Cléa visa să semene cu oricare altă fată de vârsta ei, o fată care se putea exprima altfel decât prin semne. Dacă ar fi știut ea cât de frumoasă era tocmai această trăsătură care o diferenția...

Am luat creionul.

— Da, Cléa, vocea umbrei tale e limpede, încântătoare, melodioasă. Îți corespunde la perfecție.

Scriind aceste rânduri, am roșit, la fel cum a roșit și ea când le-a citit.

— De ce ești trist? m-a întrebat Cléa.

— Pentru că, până la urmă, vacanța se va termina și o să-mi fie dor de tine.

— Mai avem încă o săptămână înaintea noastră, iar dacă vii și la anul, o să știi unde mă găsești.

— Da, la picioarele farului.

— O să te aştept acolo chiar din prima zi de vacanță.

— Promiți?

Cléa a desenat cu mâinile o promisiune. Era mult mai frumos decât dacă ar fi fost spus în cuvinte.

O porțiune de cer se înseninase. Cléa a ridicat capul și a scris în carnet:

— Aș vrea să mai pășești peste umbra mea și să-mi spui ce-ți povestește.

Am șovăit, dar, ca să-i fac pe plac, am înaintat spre ea. Cléa și-a pus mâinile pe umerii mei și s-a lipit de mine. Inima îmi bătea cu o sută pe oră, nu mai eram câtuși de puțin atent la umbrele noastre, ci numai la ochii ei imenși care se apropiau de fața mea, de începusem să privesc cruciș. Nasurile ni s-au atins. Cléa și-a aruncat guma de mestecat. Mie mi se tăiaseră picioarele, aveam impresia că sunt gata să leșin.

Am auzit, într-un film, că săruturile au gust de miere, dar sărutul dat de Cléa avea gustul gumei de mestecat cu căpșuni pe care o aruncase mai înainte. Ascultând cum îmi bubuia inima în piept, mi-am spus că, dintr-un sărut, poți să și mori. Totuși îmi doream să se repete, dar Cléa s-a îndepărtat. M-a privit. A zâmbit și a scris pe foaia de hârtie, după care a luat-o la fugă:

— Ești hoțul meu de umbre. Oriunde ai fi, am să mă gândesc mereu la tine.

Uite cum ți se poate da viața peste cap, așa, într-un august oarecare. E de-ajuns să întâlnești o Cléa, pentru ca nicio dimineață să nu mai fie la fel, pentru ca nimic să nu mai fie ca înainte, pentru ca singurătatea să dispară.

Seara, după primul meu sărut, am simțit nevoia să-i scriu lui Luc despre ceea ce mi se întâmplase. Poate pentru a mai prelungi acea clipă. Vorbind despre Cléa, o mai păstram încă puțin cu mine. Dar apoi am rupt hârtia în mii de bucățele.

A doua zi, Cléa nu era la far. M-am plimbat de vreo zece ori în sus și-n jos, pe dig, aşteptând-o. M-am temut să nu fi căzut în apă. E al naibii de periculos să te atașezi de cineva. E de necrezut cât de tare poate să te doară. Chiar și simplul fapt că te temi să nu-l pierzi pe celălalt este dureros. Nu-mi închipuisem niciodată așa ceva. În privința tatei, nu avusesem încotro, nu-ți alegi tatăl și cu atât mai puțin hotărârea lui de a te părăsi într-o bună zi, dar, cu Cléa, era altceva. Cu ea, totul era altfel. Îmi făceam o sumedenie de gânduri negre, când, deodată, am auzit în depărtare melodia de violoncel. Cléa era în port cu părinții ei, în fața chioșcului de înghețată. Taică-său își vărsase cornetul pe cămașă, iar

Cléa râdea în hohote. Nu știam ce să fac, să stau locului, sau s-o iau la fugă spre ea? Maică-sa mi-a făcut un semn cu mâna. I-am răspuns și am plecat în direcția opusă.

Așteptând-o pe Cléa, am petrecut o zi nasoală, fără să pot înțelege de ce eram atât de cătrănit. Digul pe care ne plimbaserăm chiar în ajun era bătut de valuri. Stând acolo de unul singur, simțeam o tristețe de moarte. Trebuie că o întâlnisem pe cea mai rea dintre umbre, cea a absenței, iar tovarășia ei era detestabilă. N-ar fi trebuit să am încredere în Cléa și să-i destăinui secretul meu. N-ar fi trebuit s-o întâlnesc. Cu câteva zile în urmă, nici n-aveam nevoie de ea, era viața mea cum era, dar măcar mergea cât de cât. Acum, fără vești de la Cléa, toată lumea din jurul meu se prăbușea. E nașpa când ești nevoit să aștepti un semn din partea cuiva ca să te simți și tu fericit. Am părăsit digul și m-am dus să mă plimb prin târgul de pe plajă. Aveam o mare dorință de a-i scrie tatei, așa că am șterpelit o vedere mare de pe un raft și m-am așezat la o masă de lângă chioșcul cu răcoritoare. La ora aia, nu prea era lume, iar vânzătorul n-a zis nimic.

Dragă tăticule,

Îți scriu de la mare, unde mama și cu mine petrecem câteva zile de vacanță. Mi-ar fi plăcut să fii și tu cu noi, dar asta-i situația. Aș vrea să am vești de la tine, să știm că ești fericit. În privința fericirii, pentru mine lucrurile sunt așa și așa. Dacă ai fi fost aici, ți-aș fi povestit ce mi se întâmplă și îmi închipui că asta mi-ar fi făcut bine. Mi-ai fi dat sfaturi. Luc zice că s-a săturat până peste cap de sfaturile lui taică-său, dar mie îmi lipsesc tare mult ale tale.

Mama susține că nerăbdarea omoară copilăria, însă eu aș vrea atât de mult să cresc, tată, să am libertatea de a călători, să fug de locurile unde nu mă simt bine. Când o să fiu mare, o să te caut și o să te găsesc oriunde te-ai afla.

Dacă n-o să ne revedem până atunci, o să avem atâtea lucruri de povestit, încât o să ne trebuiască vreo sută de mic dejunuri, ca să ne spunem tot ce e de spus, sau cel puțin o săptămână de vacanță numai pentru noi doi. Ar fi formidabil să putem petrece atâta timp împreună. Dar bănuiesc că trebuie să fie prea complicat, deși mă întreb de ce. Și mă mai întreb, de fiecare dată când mă gândesc la asta, de ce nu-mi scrii. Tu știi unde stau eu. Poate că ai să-mi răspunzi la vederea asta, poate că, atunci când o să mă întorc acasă, o să găsesc o scrisoare de la tine, poate că o să vii să mă vezi.

Cred că m-am săturat de atâția „poate că”.

Fiul tău care totuși te iubește.

Mi-am târât picioarele până la cutia poștală. Nu conta că nu știam unde locuiește tata. Am procedat exact ca în cazul scrisorilor pentru Moș Crăciun: am expediat-o fără timbru și fără adresă.

*

La o dugheană din târg stătea agățat un zmeu chinezesc. Avea forma unui vultur. I-am spus vânzătorului că mama o să treacă mai târziu și o să-i plătească. Am o mutră care inspiră încredere, așa că am plecat cu zmeul sub braț.

Pe ambalaj era scris că zmeul are patruzeci de metri de sfoară. La patruzeci de metri de la sol, vezi toată stațiunea balneară, clopotnița bisericii, strada ce duce la piață, călușeii de lemn și drumul ce trece peste câmpuri. Dacă lași sfoara liberă, probabil că descoperi toată țara, iar dacă vântul e prielnic, faci înconjurul pământului ca să-i vezi de la foarte mare înălțime pe cei cărora le duci dorul. Aș fi vrut să fiu un zmeu.

Vulturul meu urca frumos, ghemul de sfoară nu se desfășurase de tot, dar zmeul zbura mândru spre cer. Umbra i se plimba pe nisip, umbrele zmeilor nu sunt decât niște umbre moarte, nu sunt decât niște pete. După ce m-am plictisit, am adus pasărea înapoi, la mine, i-am strâns aripile și ne-am întors. Ajuns la gazdă, am căutat un loc în care să-l ascund, dar pe urmă m-am răzgândit.

După ce i-am înfățișat mamei darul pe care mi-l făcuse, am încasat o săpuneală pe cinste. Ea m-a amenințat că-l aruncă la gunoi, dar apoi i-a venit o idee și mai crudă: aceea de-a mă sili să-l duc înapoi vânzătorului din târg și să fac cum oi ști ca să-mi cer scuze pentru — citez — purtarea mea de neiertat. Mi-am pus la bătaie devastatorul zâmbet încurcat, dar mama n-a fost deloc devastată. A trebuit să mă duc la culcare fără să mănânc, dar puțin îmi păsa: când sunt necăjit nu mi-e foame.

*

A doua zi, la ora 10:30, mama a oprit mașina în fața târgului de pe plajă, a deschis portiera și mi-a spus cu un aer amenințător:

— Hai, ieși de acolo și dă-i zor. Știi ce ai de făcut!

Chinul meu începuse chiar după micul dejun. A trebuit să strâng sfoara în așa fel încât ghemul să fie perfect, să strâng aripile vulturului meu și să le leg cu o panglică dată de mama. Tot drumul am mers într-o tăcere solemnă. În continuare, încercarea consta în traversarea esplanadei până

la târg, și în restituirea zmeului, după care trebuia să-i cer scuze vânzătorului pentru că abuzasem de încrederea lui. M-am îndepărtat, cu umerii gărboviți și cu zmeul sub braț.

Din mașină, mama avea imagine, dar n-avea sunet. M-am apropiat de negustor, luându-mi o mutră de martir, și i-am spus că mama nu mai avea nicio para pentru ziua mea și că nu putea să-i plătească vulturul. Negustorul mi-a răspuns că era totuși un cadou care nu costa prea scump. I-am replicat că mama era atât de zgârcită încât, în vocabularul ei, nu exista expresia „nu prea scump”. Am adăugat că îmi părea într-adevăr nespus de rău, zmeul era ca și nou, nu zburase decât o dată și, chiar și așa, nu zburase prea sus. I-am propus să-l ajut, făcându-i curat prin magazin ca să-l despăgubesc. L-am implorat să fie îndurător, fiindcă, dacă plecam fără să fi rezolvat problema, rămâneam și fără cadoul de Crăciun. Pledoaria mea trebuie să fi fost convingătoare, negustorul părea copleșit. Omul a aruncat o privire cruntă spre mama și mi-a făcut cu ochiul, declarând că, pentru el, era o adevărată plăcere să-mi ofere acel zmeu. Voia chiar să-i spună vreo două mamei, dar l-am convins că nu era o idee bună. I-am mulțumit de câteva ori și l-am rugat să fie atât de drăguț și să-mi păstreze cadoul, după care aveam să vin eu mai târziu. M-am întors la mașină, jurând că mi-am îndeplinit misiunea. Mama mi-a dat voie să mă joc pe plajă și a plecat.

Nu prea eram mândru de grozăviile pe care le spuseseam despre ea, dar nu eram nici supărat, pentru că mă răzbunaseram.

De îndată ce a dispărut mașina, mi-am recuperat vulturul și am șters-o pe plajă, unde marea era la reflux. Zborul vulturului, pe care îl manevram în timp ce ascultam scoicile trosnindu-mi sub tălpi, avea în el ceva aproape divin.

Vântul era mai puternic decât în ajun, sfoara se desfășura cu toată viteza. Trăgând scurt de ea, am reușit prima mea figură, un sfert de „8” vecin cu perfecțiunea. Umbra zmeului aluneca departe, pe nisip. Deodată, am descoperit alături de mine o umbră cunoscută. A fost cât pe-aici să scap vulturul. Cléa stătea în dreapta mea.

Și-a pus mâna peste a mea, nu ca să mi-o rețină, ci ca să apuce sfoara zmeului. I-am încredințat-o; zâmbetul pe care mi-l adresa Cléa era irezistibil, iar mie mi-era imposibil să-i refuz ceva.

De bună seamă, nu era la prima încercare de felul ăsta. Cléa manevra zmeul cu o pricepere care îți tăia respirația, îi ieșeau unul după altul, niște „8”-uri complete, niște „S”-uri impecabile. Avea darul poeziei aeriene, reușea să deseneze litere pe cer. Când am înțeles, în sfârșit, ce făcea, am citit: „Mi-a fost dor de tine”. O fată care izbuteste să-ți scrie „Mi-a fost dor de tine”, cu un zmeu, nu poate fi niciodată uitată.

Cléa a pus vulturul pe nisip, s-a întors cu fața și s-a așezat pe nisipul ud. Umbrele ni se uniseră. Umbra ei s-a aplecat spre mine.

— Nu știu ce mă rănește mai tare, bătaia de joc pe care o ghicesc în spatele meu, sau privirile pline de o milă disprețuitoare care îmi sunt aruncate. Cine s-ar putea atașa de o fată care nu poate vorbi, o fată care scoate țipete când râde? Cine o să mă aline când o să-mi fie frică? Și așa mi-e teamă că nu mai înțeleg nimic, nici măcar ce e în capul meu. Mi-e teamă să cresc, sunt singură, iar zilele mele seamănă cu niște nopți fără sfârșit, pe care le traversez ca un robot.

Nicio fată din lume n-ar cuteza să-i spună asemenea lucruri unui băiat pe care de-abia îl cunoaște. Această frază n-a fost rostită de Cléa, ci mi-a fost șoptită de umbra ei, pe plajă. Acum înțelegeam, în sfârșit, de ce o auzisem strigând după ajutor.

— Dacă ai ști, Cléa, că pentru mine ești cea mai frumoasă fată din lume, cea ale cărei strigăte răgușite înseninează cerul, cea al cărei glas sună ca un violoncel. Dacă ai ști că nicio fată din lume nu poate face zmeul să zboare așa cum o faci tu...

Fraza asta am murmurat-o în spatele tău, ca să nu mă auzi. De față cu tine, eu eram cel ce devenise mut.

Ne întâlneam în fiecare dimineață pe dig. Cléa lua zmeul de la dugheana din târgul de pe plajă și apoi plecam împreună spre farul abandonat, unde ne petreceam tot restul zilei.

Eu născoceam povești cu pirați. Cléa mă învăța să vorbesc cu mâinile, descoperindu-mi poezia unui limbaj pe care îl înțeleg atât de puțini. Agățat în sfoara lui, de balustrada cupolei, vulturul se învârtea tot mai sus, jucându-se cu vântul.

La prânz, Cléa și cu mine ne așezam la picioarele lanternei și împărțeam picnicul pregătit de mama, care știa totul, deși nu discutam niciodată seara, când mă întorceam. Ea ghicise complicitatea care mă lega de fetița care nu vorbește, așa cum îi spuneau oamenii din sat. E nemaipomenit, ce rău se tem de cuvinte adulții. Pentru mine, „mută” era o vorbă mult mai frumoasă.

Uneori, după ce mâncam, Cléa adormea cu capul pe umărul meu. Cred că momentul acesta când ea uita de sine era cel mai încântător din întreaga zi. O ființă care uită de sine este emoționantă. O priveam dormind și mă întrebam dacă în visele ei își redobândea graiul, dacă își auzea timbrul limpede al vocii. La sfârșitul fiecărei după-amiezi, înainte de a ne despărți, ne sărutam. Șase zile de neuitat.

Scurta mea vacanță se apropia de sfârșit. Mama începuse să facă valizele, în timp ce eu îmi luam micul dejun. În curând aveam să ne părăsim gazda. Am implorat-o pe mama să mai stăm, dar trebuia să ne întoarcem dacă nu voiam să-și piardă locul de muncă. Însă mi-a promis că ne întoarcem anul viitor. Într-un an se pot întâmpla atâtea lucruri...

M-am dus să-mi iau la revedere de la Cléa. Mă aștepta lângă far. A înțeles imediat de ce aveam mutra aia și n-a mai vrut să urcăm. A făcut un gest prin care îmi spunea să plec și mi-a întors spatele. Am scos din buzunar un bilețel scris pe ascuns, cu o seară înainte, un bilețel în care îi mărturiseam toate gândurile mele. N-a vrut să-l ia. Atunci, am luat-o de mână și am tras-o spre plajă.

Cu vârful piciorului, am desenat pe nisip o jumătate dintr-o inimă, din foaia de hârtie am făcut un cornet pe care l-am înfipt în mijlocul desenului, și am plecat.

Nu știu dacă ea s-a răzgândit, dacă a terminat desenul început de mine pe plajă. Nu știu dacă mi-a citit bilețul.

*

Pe drumul de întoarcere, mi s-a întâmplat să doresc ca ea să nu se fi atins de scrisoarea mea, ca aceasta să fi fost luată de mare. Poate din pudoare. Îi scriam că ea era aceea la care mă voi gândi când mă voi trezi. Îi făgăduiam că seara, când voi închide ochii, îi voi vedea pe ai ei, apărând imenși din adâncul nopții, asemenea luminii unui vechi far care, mândru că fusese adoptat, își aprinsese din nou lanterna. Probabil că asta era o stângăcie din partea mea.

Nu-mi mai rămânea altceva decât să-mi fac plinul de amintiri, care aveau să-mi hrănească sufletul în anotimpurile viitoare, să-mi fac provizii de momente fericite pentru toamnă, atunci când, deasupra drumului meu către școală, avea să se lase întunericul.

Hotărâsem ca după reînceperea școlii să nu spun nimic. Nu mă mai interesa deloc să vorbesc despre Cléa ca s-o fac pe Elisabeth să turbeze.

Nu ne-am mai întors niciodată în acea stațiune balneară. Nici în anul următor, nici după. N-am mai știut nimic de Cléa. M-am gândit chiar să-i scriu la post restant, cu indicația: „Micul far părăsit de la capătul unui dig”. Dar această adresă ar fi însemnat că trădam un secret.

Pe Elisabeth am sărutat-o doi ani mai târziu. Sărutul ei n-avea nici gust de miere, nici de căpșuni, ci un vag parfum de revanșă asupra lui Marquès, pe care, de-acum, îl ajunsesem în înălțime. Trei mandate

consecutive de șef al clasei îți conferă, până la urmă, o anumită aură.

În ziua următoare sărutului, Elisabeth și cu mine ne-am despărțit.

N-am mai candidat la alegeri, iar în locul meu a fost ales Marquès. I-am lăsat cu dragă inimă funcția mea. Mă lecuisesem pe vecie de politică.

Partea a doua

Fricii de întuneric i-a urmat frica de singurătate. Nu-mi place să dorm singur și totuși așa trăiesc, într-o garsonieră de la mansarda unui imobil aflat nu departe de facultatea de medicină.

Ieri am împlinit douăzeci de ani. Având în vedere că fusesem înscris, fir-ar să fie, mai devreme la școală, a trebuit să-i serbez fără să fi avut timp să leg prietenii. Programul de la facultate nu ne îngăduie s-o facem.

Acum doi ani, mi-am lăsat copilăria în spatele unui castan, în curtea școlii din orașelul în care am crescut.

În ziua când ni s-a înmănat diploma, mama era prezentă; de data asta, la serviciu, o înlocuise o colegă. Aș fi putut jura că departe, în spatele grilajului, zărisem silueta tatei, dar probabil că visasem, cu imaginația asta a mea care dădea întotdeauna pe dinafară.

Mi-am lăsat copilăria pe drumul spre casă, când ploaia de toamnă îmi șiroia pe umeri, am lăsat-o în podul unde vorbeam cu umbrele, privind fotografia părinților mei, făcută pe vremea când încă se mai iubeau.

Mi-am lăsat copilăria pe un peron de gară, acolo unde i-am spus la revedere celui mai bun prieten, fiul unui butrar, și unde mi-am strâns mama în brațe, făgăduindu-i că voi veni s-o văd de îndată ce voi putea.

Acolo, pe acel peron de gară, am văzut-o plângând. De data asta, nu încercase să-și mai ascundă obrazul. Nu mai eram copilul pe care voia să-l apere de orice, inclusiv de lacrimile ei, de acea tristețe care niciodată n-o părăsise cu adevărat.

Aplecat pe fereastra vagonului, când trenul s-a pus în mișcare, l-am văzut pe Luc luând-o de mână ca s-o consoleze.

Lumea mea se întorsese pe dos: în acest compartiment ar fi trebuit să fie Luc, el era cel supradotat la științe. Și, dintre noi doi, cel care ar fi trebuit să aibă grijă de asistenta medicală care își închinase viața celorlalți și, mai ales, fiului său, eu eram.

*

Anul patru de medicină.

Mama a ieșit la pensie și acum se ocupă de biblioteca municipală. Miercurea joacă belotă cu trei prietene.

Îmi scrie des. Dar, cu orele de curs și cu gărzile de noapte, n-am deloc timp să-i răspund. Vine să mă vadă de două ori pe an. Primăvara, la fel ca și toamna, stă într-un mic hotel la doi pași de Spitalul Universitar și merge prin muzee, așteptându-mă să-mi închei ziua de muncă.

Ne ducem la plimbare de-a lungul fluviului. În cursul acestor preumblări, mă pune să-i povestesc cum o duc și-mi dă mii de sfaturi, menite să mă ajute să devin un medic omenos. În ochii ei, ăsta e un lucru la fel de important ca strădania de a fi un bun profesionist. În patruzeci de ani de meserie, a avut de-a face cu mulți medici și-i cunoaște dintr-o ochire pe cei care acordă prioritate carierei și nu pacienților. O ascult în tăcere. După plimbare, o duc să cineze în cârciumioara ei preferată, unde ține întotdeauna să plătească ea masa. „Mai târziu, când o să fii doctor, o să mă inviți tu, într-un restaurant mare”, îmi spune, luându-mi din față, de fiecare dată, nota.

Trăsăturile i s-au schimbat, dar în ochi îi sclipește o nesfârșită duiosie care nu îmbătrânește niciodată. Părinții înaintează în vârstă doar până la un moment dat, apoi această imagine a lor ni se întipărește în memorie. E suficient să închidem ochii și să ne gândim la ei ca să-i vedem, pentru totdeauna, așa cum erau atunci, de parcă dragostea pe care le-o purtăm a avut puterea de-a opri timpul în loc.

De fiecare dată când vine, își face o datorie de onoare din a-mi deretica prin vizuină. Când pleacă, găsesc în șifonier un teanc de cămăși noi, iar, pe pat, cearșafuri curate al căror parfum îmi aduce aminte de camera copilăriei mele.

Pe noptieră, am întotdeauna o scrisoare pe care mi-a scris-o la cererea mea și o fotografie găsită în pod.

Când o conduc la gară, mă strânge în brațe și apoi urcă în vagon. Îmbrățișarea ei este atât de puternică, încât, de fiecare dată, mă tem că n-am s-o mai văd nicicând. Mă uit după trenul care dispare la o curbă, ducându-se spre orașelul unde am crescut, spre copilăria care se află la șase ore de locul în care trăiesc acum.

În săptămâna de după plecarea ei, primesc întotdeauna o scrisoare. Îmi povestește despre călătorie, despre partidele de belotă, și îmi dă o listă de lucrări pe care trebuie să le citesc neîntârziat. Din păcate, manualele de medicină, pe care le parcurg noaptea, când îmi repet materia pentru examenul de rezidențiat, reprezintă singura mea lectură.

Fac gărzi alternativ, la Urgențe și la Pediatrie, iar pacienții îmi solicită mult atenția. Șeful meu de serviciu e un tip grozav, un profesor temut

pentru răcnetele lui, care se fac auzite la cea mai mică neglijență, la cea mai mică greșeală. Dar ne transmite știința lui, iar asta e exact ceea ce așteptăm de la el. În fiecare dimineață, la începutul vizitei, ne repetă fără încetare că medicina nu e o profesie, ci o vocație.

În pauză, dau o fugă la bufet, ca să-mi iau un sandwich, și ies în grădina de lângă pavilionul nostru. Acolo mă întâlnesc cu unii dintre micii mei pacienți aflați în convalescență, care stau la aer împreună cu părinții lor.

Acolo, în fața unui pătrățel de pajiște înflorită, viața mi-a fost dată peste cap pentru a doua oară.

*

Moșaiam pe o bancă. Când studiezi medicina, ai de luptat în permanență cu lipsa de somn. O colegă, studentă în anul patru, s-a așezat lângă mine, făcându-mă să ies din acea stare de somnolență. Sophie e o fată vioaie și drăguță, suntem apropiați și flirtăm de luni de zile, fără să dăm vreun nume acestei relații. Ne jucăm de-a prietenia, prefăcându-ne că habar n-avem de dorința pe care i-o inspirăm celuilalt. Știm amândoi că n-avem timp pentru o legătură adevărată. În această dimineață, Sophie îmi vorbea pentru a mia oară de un caz care o preocupa. Un băiat de zece ani nu putea să mai mănânce de vreo două săptămâni. Starea lui nu era explicată de nicio patologie, aparatul său digestiv nu pune în evidență nicio dereglare care să justifice faptul că cea mai mică îmbucătură ingerată era imediat dată afară. Copilul era sub perfuzie, iar situația i se înrăutățea cu fiecare zi. Cei trei psihologi chemați la patul lui nu reușiseră să elucideze misterul. Sophie era atât de obsedată de acest omuleț, încât nu mai voia altceva decât să găsească o soluție pentru vindecarea lui. Dorind să reluăm acea seară din săptămână când repetam împreună, nu fără o oarecare ambiguitate, i-am promis că o să citesc fișa băiatului și o să mă gândesc și eu la ce e de făcut. De parcă noi, niște simpli externi, puteam fi mai pricepuți decât întregul corp medical care lucra în acest spital. Dar nu visează fiecare discipol să-și întreacă magistrii?

Sophie îmi vorbea despre degradarea stării copilului, când, deodată, atenția mi-a fost atrasă de o fetiță care juca șotron pe o alee. M-am uitat bine la ea și am înțeles brusc că nu sărea de la o căsuță la alta, conform regulilor. Jocul ei era de o cu totul altă factură. Fetița sărea cu amândouă picioarele pe propria umbră, sperând ca, astfel, s-o prindă din zbor. Am întrebat-o pe Sophie dacă micul ei pacient mai era încă în stare să se deplaseze în scaunul cu roțile și i-am propus să-l aducă aici. Sophie ar fi preferat să urc eu în camera lui, dar am insistat, rugând-o să nu mai

piardă timpul. Soarele avea să dispară în curând, pe după acoperișul corpului principal, iar eu aveam nevoie de el. Ea a bombănit, dar, până la urmă, a cedat.

Imediat după ce a plecat, m-am apropiat de fetiță și i-am cerut să-mi promită că o să păstreze secretul pe care mă pregăteam să i-l destăinui. Ea m-a ascultat cu atenție și mi-a acceptat propunerea.

Sophie s-a întors după un sfert de oră, împingând scaunul în care stătea micul bolnav. Paloarea și obrajii lui supti arătau starea de slăbiciune în care se afla. Văzându-l, am înțeles mai bine cât de îngrijorată putea fi Sophie. Ea s-a oprit la câțiva metri de mine și i-am citit în ochi o întrebare mută: „Și acum?” I-am sugerat să împingă scaunul până lângă fetiță. Sophie s-a executat și a venit lângă mine, pe bancă.

— Crezi că o puștancă de unsprezece ani o să-l vindece? Asta ți-era remediul miraculos?

— Lasă-l puțin, până i se va trezi interesul pentru ea.

— Fata joacă șotron, cum crezi că o să i se trezească interesul pentru ea? Bun, gata, îl duc înapoi, în cameră.

— Câteva minute la aer curat nu-i pot face niciun rău. Sunt sigur că mai ai de văzut și alți pacienți. Lasă-mă să-i urmăresc pe amândoi, cât sunt în pauză. Fii pe pace, am eu grijă de el.

Sophie s-a dus spre aripa Pediatriei. Eu m-am apropiat de copii, am desfăcut chingile care îl țineau pe băiat în fotoliu și l-am dus în brațe până la pătrățelul de pajiște. M-am așezat acolo, iar pe el l-am pus pe genunchii mei. Fetița s-a întors la joaca ei, așa cum căzuserăm de acord.

— Ce te sperie atât de rău, omulețule, de ce te usuci așa?

El a ridicat ochii fără să spună nimic. Umbra lui atât de plăpândă se contopise cu a mea. Copilul mi s-a lăsat în brațe și și-a pus capul pe pieptul meu. M-am rugat să se întoarcă umbra aceea de demult, din copilăria mea.

Niciun copil din lume n-ar fi putut inventa ceea ce aveam să aud. Nu știu cine — el, umbra lui — mi-a murmurat totul, pierdusem obișnuința acestui gen de confidențe.

L-am pus pe băiețel înapoi în scaunul lui și am chemat-o din nou pe fetiță lângă el, până venea Sophie, iar eu m-am așezat la loc pe bancă.

Când ea s-a întors, i-am povestit că marea campioană de sărituri la șotron și tânărul pacient se împrieteniseră. Fata reușise chiar performanța de a-l face să-i spună ce îl necăjea și acceptase să-mi dezvăluie și mie secretul. Sophie m-a privit, încremenită.

Băiețelul se atașase foarte mult de un iepuraș. Animalul devenise

confidentul lui, prietenul lui cel mai bun. Numai că, în urmă cu două săptămâni, iepurașul se făcuse nevăzut, iar în seara dispariției lui, la sfârșitul cinei, mama copilului i-a întrebat pe cei din familie dacă le-a plăcut friptura de iepure în sos de vin pe care le-o preparase. Copilul a dedus pe dată că iepurașul lui era mort, iar el tocmai îl înfulecase. De atunci, nu mai avea în minte decât o idee: să-și ispășească greșeala și să se ducă după prietenul lui, acolo unde era acum. Poate că ar trebui să ne gândim de două ori înainte de-a le spune copiilor că ființele care mor se duc să trăiască fără ei, în cer.

M-am ridicat și am lăsat-o pe Sophie, uluită, să stea în continuare pe bancă. Acum, că descoperisem problema, cel mai important lucru era să mă gândesc cum s-o rezolv.

La sfârșitul gărzii, am găsit un bilet în dulapul meu. Sophie îmi ordona să mă duc la ea acasă, oricât ar fi fost de târziu.

*

Am sunat la ușa ei la ora șase dimineța. Sophie m-a primit cu ochii umflați de somn. N-avea pe ea decât o cămașă bărbătească. În această ținută, o găseam destul de seducătoare, chiar dacă acea cămașă nu era a mea.

În bucătărie m-a servit cu o ceașcă de cafea și m-a întrebat cum de am reușit acolo unde trei psihologi eșuaseră.

I-am reamintit că au ei, copiii, un limbaj anume — un limbaj pe care noi l-am uitat — o modalitate de comunicare proprie lor.

— Și ți-ai închipuit că el o să i se destăinuiească acelei puștoaice!

— Speram să ne zâmbească norocul. Merită să-ți încerci norocul oricât ar fi el de mic, nu?

Sophie m-a întrerupt ca să-mi dovedească minciuna. Fetița îi mărturisise că, în timp ce eu rămăsesem cu micul pacient, ea jucase șotron.

— Cuvântul ei contra cuvântului meu, am răspuns, cu un zâmbet.

— E nostim, mi-a replicat Sophie la iuțea, dar parcă i-aș acorda încredere mai degrabă ei, decât ție.

— Pot să știu și eu cine ți-a făcut cadou cămașa asta?

— Am cumpărat-o dintr-o dugheană cu boarfe la mâna a doua.

— Vezi, minți la fel de prost ca mine.

Sophie s-a ridicat și s-a dus la fereastră.

— I-am sunat părinții ieri, la prânz. Sunt oameni de la țară; nici nu bănuiau că fiul lor se atașase atât de mult de iepurele ăla și nu pricepeau

deloc de ce tocmai de el. Nu puteau înțelege. Pentru ei, iepurii sunt crescuți ca să fie mâncați.

— Întreabă-i cum s-ar simți dacă ar fi obligați să-și mănânce cățelul.

— N-are rost să-i învinuim, sunt distruși. Mama plânge fără încetare. Și nici tatălui nu-i este mai bine. Ai vreo idee cum să-l scoatem pe copil din impas?

— Poate. Spune-le părinților să găsească un iepuraș foarte tânăr, la fel de roșcat ca originalul, și să ni-l aducă rapid.

— Vrei să aduci un iepure în spital? Dacă aude șeful de clinică, e ideea ta, eu n-am niciun amestec.

— Nici nu te-aș fi turnat. Acum, poți să-ți scoți cămașa asta? E destul de nasoală.

*

În timp ce Sophie făcea duș, eu moțăiam în patul ei. Eram mult prea epuizat ca să mă duc acasă. Ea își începea garda într-o oră, iar eu aveam zece ceasuri înaintea mea ca să recuperez puțin somn. Urma să ne vedem la spital. În noaptea asta, lucram la Urgențe, iar ea la secția de Pediatrie. Eram amândoi de gardă, însă în două clădiri diferite.

Când m-am trezit, am găsit pe masa din bucătărie o farfurie cu brânzeturi și un bilețel. Dacă aveam timp, Sophie mă invita să trec pe la secția ei, ca să vorbim. În timp ce-mi spălam farfuria, am zărit în coșul de gunoi cămașa cu care mă întâmpinase.

La miezul nopții, am ajuns la Urgențe. Asistenta de la Internări m-a anunțat că noaptea era liniștită. „Aproape că ați fi putut rămâne acasă” mi-a spus, scriindu-mi numele pe tabelul externilor de serviciu.

Nimeni nu poate explica de ce în unele nopți, secția de Urgențe geme de oameni în suferință, în vreme ce în altele nu se întâmplă nimic sau aproape nimic. Dat fiind că eram atât de obosit, nici nu mă plângeam.

Sophie m-a găsit la bufet. Ațipisem cu capul pe brațe și cu nasul lipit de masă. M-a trezit dându-mi un cot.

— Dormi?

— Acum nu mai dorm, i-am răspuns.

— Fermierii mei au găsit perla rară: un iepuraș roșcat, exact așa cum l-ai cerut.

— Unde sunt?

— Într-un hotel din cartier, îmi așteaptă instrucțiunile. Eu sunt externă la Pediatrie, nu veterinar. Ce-ar fi să mă lămurești imediat ce plan ai? Mi-ai fi de mare ajutor.

— Sună-i. Spune-le să se prezinte la Urgențe. O să-i primesc eu.

— La ora trei noaptea?

— Ai mai văzut tu vreun șef de clinică plimbându-se pe culoare la trei noaptea?

Sophie a căutat numărul de telefon al hotelului în carnețelul negru pe care îl avea întotdeauna în buzunarul halatului. Eu am șters-o spre Urgențe.

Părinții tânărului său pacient păreau buimaci. Faptul că fuseseră treziți în puterea nopții, ca să aducă un iepure la spital, îi uimea la fel de mult ca pe Sophie. Micul mamifer era ascuns în buzunarul paltonului mamei. I-am băgat pe părinți înăuntru și i-am prezentat asistentei de la primiri: un unchi și o mătușă din provincie, care se aflau în trecere prin oraș, veniseră să mă vadă. Ea nu s-a mirat din cale afară de ora ciudată a acestei reuniuni familiale. Ca să surprinzi pe cineva care lucrează la Urgențe, e nevoie de mult mai mult decât atât.

I-am condus pe părinți de-a lungul culoarelor, având grijă să le evităm pe asistentele de gardă.

Pe drum, i-am explicat mamei băiețelului ce voiam de la ea. Am ajuns la etajul Pediatriei. Sophie ne aștepta pe palier.

— Am trimis-o pe asistenta de serviciu să-mi aducă un ceai de la distribuitorul de la bufet. Nu știu ce ai de gând să faci, dar dă-i zor. Ea n-o să mai întârzie mult. Avem la dispoziție cel mult douăzeci de minute, m-a anunțat Sophie.

În camera copilului, am intrat doar eu împreună cu mama lui. Ea s-a așezat pe pat și l-a mângâiat pe frunte, ca să-l trezească. Băiețelul a deschis ochii și a văzut-o, ca prin vis, pe maică-sa. Eu m-am așezat de cealaltă parte.

— Nu voiam să te trezesc, dar am ceva pentru tine, i-am spus.

L-am încredințat că nu-și mâncase iepurele și că acesta nu era mort, ci, după ce avusese un bebeluș, pușlamaua își luase picioarele la spinare și se dusesse să facă nuntă cu altă iepuroaică. Așa procedează unii tați.

— Dar al tău așteaptă pe culoar, după ușa asta, singur-singurel în toiul nopții, pentru că te iubește mai mult decât orice pe lume, așa cum, de altfel, o iubește și pe mama ta. Acum, dacă nu mă crezi, uită-te!

Mama a scos iepurașul din buzunar și l-a pus pe patul fiului său, ținându-l în palme. Copilul privea țintă animalul. A întins ușor mâna și l-a mângâiat pe cap. Mama i l-a lăsat. Legătura se stabilizează.

— Iepurașul nu mai are pe nimeni care să-i poarte de grijă, are nevoie de tine. Și, dacă nu-ți recapeți puterile, el o să se stingă. Trebuie neapărat să începi să mănânci, ca să te ocupi de el.

L-am lăsat pe copil cu mama lui. Când am ieșit pe culoar, i-am spus tatălui să se ducă la ei. Aveam toate speranțele că stratagema mea va

funcționa. Bărbatul cu înfățișare morocănoasă m-a luat în brațe și m-a strâns la pieptul lui. Aș fi vrut ca, pentru o clipă, să fiu eu acest băiețel care avea să-și regăsească tatăl.

*

A treia zi, când am ajuns la spital, am găsit în dulapul meu un mesaj. Venea de la secretara șefului de serviciu: eram rugat să mă prezint imediat în biroul lui. Pentru mine, genul ăsta de convocare era o premieră. I-am pomenit de ea lui Sophie. Asistenta de gardă găsisese păr de iepure pe lenjeria de pat a micului pacient din camera 302. Momit cu un suc de fructe și cu niște cereale, copilul ne dăduse de gol.

Sophie îi explicase asistentei toată povestea și — având în vedere rezultatul obținut — o implorase să păstreze secretul cu privire la natura remediei. Din păcate, unele persoane sunt mai atașate de respectarea regulamentelor decât de inteligența de a le mai încălca din când în când. E nemaipomenit cât de multă siguranță le insufflă celor lipsiți de imaginație aceste regulamente.

La urma urmei, supraviețuisem eu chiar și consemnărilor repetate cu care mă fericise doamna Schaeffer: șaizeci și două în șase ani de școală, adică o sâmbătă din patru. În spitalul ăsta lucram nouăzeci și șase de ore pe săptămână, ce mi se mai putea întâmpla?

N-a fost nevoie să mă duc în biroul profesorului Fernstein. La vizita de dimineață, marele patron mergea în persoană, însoțit de ambii săi adjuncți. M-am alăturat grupului de studenți care îl urmau. Când am intrat în camera 302, Sophie nu prea se simțea în largul ei.

Fernstein a consultat foaia de la picioarele patului. În timp ce citea, s-a lăsat o tăcere de mormânt.

— Uite un băiat care în dimineața asta și-a recăpătat pofta de mâncare. Strașnică veste, nu-i așa? s-a adresat el către adunare.

Psihiatrul a început să turuie despre binefacerea terapiei pe care i-o aplicase de câteva zile încoace.

— Dar dumneata, a zis Fernstein, întorcându-se către mine, n-ai nicio explicație care să justifice această bruscă restabilire?

— Nici cea mai mică, domnule profesor, i-am răspuns, lăsând capul în jos.

— Ești sigur? a insistat.

— N-am avut timp să studiez fișa acestui pacient: jumătate din timp am fost la Urgențe...

— Atunci, trebuie să tragem cu toții concluzia că echipa de psihologi care s-a ocupat de pacient a făcut o treabă excelentă și să-i atribuim

întregul merit al acestui succes? m-a întrerupt profesorul.

— Nu văd de ce am gândi altfel.

Fernstein a pus din nou foaia de observație la picioarele patului și s-a apropiat de băiețel. Am schimbat o privire cu Sophie, care turba. Bătrânul profesor a mângâiat copilul pe cap.

— Sunt încântat că te simți mai bine, băiete. O să începem să te hrănim încetul cu încetul și, dacă toate merg cum trebuie, peste câteva zile o să-ți scoatem acele astea din braț și o să te lăsăm să pleci cu mama și cu tata.

Vizita a continuat din salon în salon. La capătul palierului s-a încheiat, iar grupul de studenți s-a risipit. Fiecare a plecat la treburile sale.

În timp ce încercam să mă fac nevăzut, m-a chemat Fernstein.

— Două vorbe, tinere! mi-a spus.

Sophie a venit și s-a așezat între noi doi:

— Domnule profesor, e greșeala mea și îmi asum întreaga responsabilitate pentru ceea ce s-a întâmplat.

— Domnișoară, nu știu despre ce greșeală vorbești; prin urmare, te-aș sfătui cât se poate de călduros să taci. Probabil că ai treabă, așa că șterge-o de aici!

Sophie n-a așteptat să i se zică de două ori și m-a lăsat singur cu profesorul.

— Tinere, regulamentele sunt făcute pentru a vă permite vouă să câștigați experiență fără să omorâți prea mulți pacienți. Nu știu cum ai înfăptuit acest mic miracol sau cine te-a îndrumat pe calea cea bună, dar așa fi încântat dacă, într-o bună zi, ai avea nespusa amabilitate de a-mi spune o vorbuliță despre problema respectivă, fiindcă nu o cunosc decât în linii mari. Însă nu astăzi, altfel așa fi obligat să te sancționez, și eu fac parte dintre ăia care cred că, în profesia noastră, singurele care contează sunt rezultatele. Până atunci, la rezidențiat ar trebui să-ți alegi Pediatria. Când ai un dar, e păcat să-l risipești, chiar e păcat.

Cu aceste cuvinte, profesorul s-a întors și a plecat fără să mă salute.

După ce mi-am terminat garda, m-am întors, foarte preocupat, acasă. Toată ziua și toată noaptea mă apăsase senzația că nu isprăvisem ceva, dar nu reușisem să identific cauza.

*

Săptămâna aia a fost infernală, secția de Urgențe nu se mai golea, iar gărzile mele se prelungeau cu mult peste cele douăzeci și patru de ore obișnuite.

Am revăzut-o pe Sophie sâmbătă dimineață. Avea niște ochi mai

încercănați ca niciodată.

Ne dăduserăm întâlnire într-un parc, în fața marelui bazin unde copii se jucau de-a navigatorii cu niște vaporeze micuțe.

Când a venit, mi-a întins un coș plin cu ouă, carne sărată și pateu.

— Poftim, mi-a spus, e din partea fermierilor, l-au lăsat ieri la spital pentru tine. Tu plecaseși, așa că m-au rugat pe mine să ți-l dau.

— Spune-mi că nu e terină de iepure!

— Nu, e de porc. Ouăle sunt proaspete de tot. Dacă vii în seara asta la mine, o să-ți fac o omletă.

— Cum îi merge bolnavului tău?

— Își recapătă culoarea din obraji pe zi ce trece. În curând, o să-i dea drumul.

M-am lăsat pe spătarul scaunului, cu mâinile la ceafă, pentru a mă bucura de căldura soarelui.

— Cum ai făcut? m-a întrebat Sophie. Trei psihologi s-au căznit să-l facă să vorbească, iar tu, în cele câteva minute cât ai stat cu el în grădină, ai reușit...

Eram prea obosit ca să-i dau explicația logică pe care ar fi voit s-o audă. Sophie avea nevoie de ceva rațional, și tocmai asta îmi lipsea cel mai mult în clipa în care îmi vorbea. Cuvintele mi-au ieșit din gură pe negândite, ca și cum eram silit de o forță străină să spun tot ceea ce, până acum, nu îndrăznisem să-mi destăinuiesc nici măcar mie.

— Băiețelul nu mi-a spus nimic. Umbra lui e aia care mi-a mărturisit din ce cauză suferă.

În ochii lui Sophie am recunoscut brusc privirea mâhnită pe care mi-o aruncase mama, cândva, în pod. A rămas tăcută câteva clipe, apoi s-a ridicat.

— Nu sunt de vină studiile noastre că nu putem avea o relație adevărată, mi-a spus cu buzele tremurânde. Orarul încărcat nu e decât un pretext. Adevăratul motiv este că n-ai destulă încredere în mine.

— Chiar așa: poate că e vorba de încredere. Altfel, m-ai fi crezut, i-am răspuns.

Sophie a plecat. Am așteptat câteva secunde; apoi un glăscior din străfundul ființei mele mi-a spus că sunt un tâmpit. Atunci am alergat după ea.

— Am avut noroc, asta-i tot. L-am pus întrebările potrivite. Mi-am amintit de propria copilărie, l-am întrebat dacă pierduse vreun prieten, l-am făcut să vorbească despre părinții lui și, dintr-una într-alta, am vânat iepurele, mă rog, e un fel de-a spune... A fost doar bafta mea, și nu mă împăunez deloc cu reușita asta. De ce-i dai atâta importanță?

— Am stat ore întregi la căpătâiul țâncului ăstuia și nu i-am auzit glasul

nici măcar o dată, iar tu vrei să-mi spui că, în câteva minute, ai izbutit să-l faci să-ți povestească întreaga lui viață?

N-o mai văzusem niciodată pe Sophie într-un asemenea hal de furie.

Am luat-o în brațe și, pe neabăgate de seamă, umbra mea s-a suprapus peste a ei.

„N-am niciun talent, nu strălucesc în niciun domeniu, profesorii mi-o repetau întruna. N-am fost fetița pe care o visa tata; oricum, el voia un băiat. Nu sunt destul de drăguță. Sunt ba prea slabă, ba prea grasă, în funcție de vârstă. Elevă bună sunt eu, dar departe de a fi cea mai cea... Nu-mi amintesc să fi primit vreo laudă, cât de mică, din partea lui. În ochii tatei, n-am niciun merit”.

Umbra lui Sophie mi-a murmurat această mărturisire, care m-a făcut să mă apropiu de ea. Am luat-o de mână.

— Vino cu mine, trebuie să-ți încredințez un secret.

Sophie m-a lăsat s-o duc spre un plop. Ne-am lungit pe iarbă, la umbra lui, unde era ceva mai răcoare.

— Tatăl meu a plecat într-o sâmbătă dimineată, când mă întorceam de la școală după o consemnare cu care mă alesesem chiar din prima săptămână de cursuri. Mă aștepta în bucătărie ca să-mi anunțe plecarea lui. Toată copilăria, mi-am reproșat că n-am fost un copil îndeajuns de bun pentru ca tata să-și dorească să rămână acasă. Noapți întregi m-am perpelit, încercând să aflu cu ce-i putusem greși, din ce pricină îl dezamăgisem. Îmi repetam fără încetare că, dacă aș fi fost un băiat sclipitor cu care să se mândrească, nu m-ar fi părăsit. Știam că iubea o altă femeie, dar trebuia neapărat să mă consider răspunzător pentru absența lui. Fiindcă durerea era singura modalitate prin care puteam birui frica de a nu-i uita chipul, prin care îmi aminteam că el există, că sunt la fel ca toți ceilalți colegi din clasa mea, că aveam și eu un tată.

— De ce îmi spui asta tocmai acum?

— Voiai să avem încredere unul în celălalt, nu? Felul ăsta al tău de a te simți terorizată atunci când ești depășită de o situație, felul în care te izolezi atunci când crezi că ai eșuat... Îți spun acum toate astea fiindcă putem înțelege și altfel decât prin cuvinte ceea ce nu reușește celălalt să exprime. Micul tău pacient era atât de chinuit de singurătate, încât voia să moară. Devenise propria sa umbră. Tristețea lui a fost aceea care mi-a arătat cum să-i ajung la suflet.

Sophie și-a plecat ochii.

— Eu am fost întotdeauna în conflict cu tata, mi-a mărturisit.

Nu i-am răspuns. Și-a pus capul pe pieptul meu și am rămas așa, în tăcere, câteva momente. Ascultam ciripitul păsărelelor de deasupra

noastră, care păreau să-mi reproșeze că nu am mers până la capăt cu ceea ce aveam de spus. Mi-am luat inima în dinți.

— Aș fi fost fericit să păstrez legătura cu tata, chiar dacă asta ar fi însemnat să avem numai conflicte. O fată nu trebuie să urmeze calea tatălui ei doar fiindcă acesta — peste măsură de exigent — este incapabil să fie fericit. În ziua când tatăl tău va cădea bolnav, o să aprecieze așa cum se cuvine ceea ce faci tu în viață. Bun, propunerea aia de a-mi pregăti o omletă la tine acasă mai e valabilă?

*

Micul pacient al lui Sophie n-a mai ieșit din spital. La cinci zile după ce începuse iar să mănânce, au apărut niște complicații și a trebuit să fie din nou pus sub perfuzie. Într-o noapte, a făcut o hemoragie intestinală. Echipa de reanimare s-a dat peste cap ca să-l salveze, dar fără succes. Sophie a fost cea care i-a anunțat pe părinți că a murit. În mod normal, această obligație îi revenea rezidentului de serviciu, dar, când părinții au intrat în camera 302, la picioarele patului gol era numai ea.

Am aflat vestea în grădină, în timpul pauzei. Sophie a venit la mine; îmi era imposibil să găsesc cuvintele potrivite pentru a o consola. Am strâns-o cu putere în brațe. Sfatul dat de Fernstein pe culoarul spitalului mă urmărea mereu. Lipsit de puterea de a vindeca, lipsit de puterea de a consola, așa cum eram, aș fi vrut să-i bat la ușa biroului și să-i cer ajutor, dar nu se făcea să procedez așa.

Fetița cu șotronul a venit în fața noastră. Ne privea țință, marcată de suferința pe care ne-o citea pe chip. Mama ei a intrat în grădină, s-a așezat pe o bancă și a strigat-o. Fetița ne-a aruncat o ultimă privire și s-a dus la ea. Mama a pus pe bancă o cutie din carton. Fetița a desfăcut sforicică și a scos din cutie un pain au chocolat, iar mama, un eclair cu cafea.

— În weekendul ăsta să nu-ți pui nicio gardă, i-am spus lui Sophie. O să te duc departe de aici.

Mama ne aștepta pe peronul gării. M-am străduit cât am putut s-o liniștesc pe Sophie, dar, deși i-am repetat întruna, cât a ținut drumul, că mama n-avea s-o judece deloc și, prin urmare, nu trebuia să se teamă, totul a fost zadarnic: întâlnirea cu ea o îngrozea. Își aranja mereu părul și, când nu trăgea de pulover, își netezea cuta fustei. Era prima oară când o vedeam îmbrăcată cu altceva decât cu pantaloni. Această notă de

feminitate părea s-o incomodeze. Sophie adoptase un stil băiețesc și îl folosea ca pe un scut.

Mama a avut delicatețea de a-i spune întâi ei bun venit și abia după aceea m-a îmbrățișat pe mine. Am descoperit că-și cumpărase o mașinuță de ocazie, care nu era prea arătoasă, dar mama se atașase de ea îndeajuns încât să-i dea un nume. Mama boteza cu mare ușurință obiectele. Într-o zi, o surprinsesem spunându-i bună ziua unui ceainic pe care îl ștersese cu mare grijă și apoi îl pusese pe pervazul ferestrei, cu ciocul întors în afară, ca să se bucure de priveliște. Și când te gândești că mie mi-a reproșat mereu excesul de imaginație...

Când am ajuns acasă, faimosul ceainic — botezat Marceline, în amintirea unei mătuși bătrâne ce purtase acest nume — și-a reluat slujba. Pe masa din salon ne aștepta o prăjitură cu mere și cu sirop de arțar. Mama ne-a pus o mie și o sută de întrebări despre program, despre grijile și bucuriile noastre. Vorbind despre viața noastră la spital, reținea niște amintiri la care ținea mult. Ea, care nu-mi povestea niciodată nimic despre munca ei când se întorcea seara acasă, a povestit fără să se lase rugată o sumedenie de întâmplări din trecutul ei de asistentă medicală, dar adresându-i-se mereu lui Sophie.

În timpul conversației, ne-a tot întrebat până când intenționam să rămânem. Sophie, care, în cele din urmă, reușise să nu mai stea picior peste picior, dreaptă de parcă înghițise un băț, mi-a sărit în sfârșit în ajutor și i-a răspuns la unele dintre miile ei de întrebări.

Profitând de acest răgaz, am luat bagajele ca să le duc la etaj. În timp ce urcam scara, mama mi-a strigat că lui Sophie i-a pregătit camera pentru musafiri, iar mie mi-a înfățat patul cu lenjerie nouă. Apoi a adăugat că acesta poate o fi devenit prea mic pentru mine. Eu am zâmbit, urcând ultimele trepte.

Vremea era frumoasă. Mama ne-a propus să ieșim puțin la aer, în timp ce ea pregătea cina. Am luat-o pe Sophie să descopere orașul copilăriei mele, dar nu era mare lucru de văzut.

Am pornit-o pe drumul pe care îl străbătusem de atâtea și atâtea ori. Nu se schimbaseră nimic. Am trecut prin fața unui platan a cărui scoarță o creștasem cu vârful briceagului, într-o zi plină de melancolie. Rana lemnului se închisese, păstrând în fibra lui o inscripție de care, pe vremea aceea, eram totuși foarte mândru: „Elisabeth e o nasoală”.

Sophie mi-a cerut să-i vorbesc despre copilăria mea. Ea copilărise într-o capitală, așa că ideea de a-i mărturisi că activitatea noastră de fiecare sâmbătă era mersul la supermarket nu mă încânta. Când a dorit să afle ce făceam toată ziua, am deschis ușa unei brutării și i-am răspuns:

— Vino să-ți arăt.

Mama lui Luc stătea la casă. Când m-a văzut, și-a lăsat taburetul, a ocolit tejgheaua și mi s-a aruncat în brațe.

Da, crescusem, era inevitabil și, pe urmă, era și timpul. Eram tras la față, poate din cauză că nu eram ras cum trebuie. Bineînțeles, slăbisem. Orașele mari nu sunt bune pentru sănătatea omului. Dacă studenții la medicină ar cădea bolnavi, cine ar mai îngriji bolnavii?

Mama lui Luc era plină de voie bună și ne îmbia cu toate prăjiturile pe care le doream.

S-a oprit din vorbă ca s-o privească pe Sophie și mi-a zâmbit complice. Ce noroc aveam, era foarte drăguță.

I-am cerut vești despre Luc. În clipa aceea, amicul meu dormea la etaj; orarul ucenicilor brutari nu e cu nimic mai prejos decât al studenților la medicină. Ne-a rugat să avem grijă de brutărie și s-a dus după Luc.

— Cred că mai știi cum să primești un client! mi-a făcut cu ochiul și a dispărut în spatele prăvăliei.

— De fapt, ce facem aici? m-a întrebat Sophie.

M-am instalat în spatele tejghelei.

— Vrei un eclair cu cafea?

Luc a apărut cu părul vâlvoi. Probabil că maică-sa nu-i spusese nimic, fiindcă, văzându-mă, a făcut niște ochi cât cepele.

Aș fi putut jura că îmbătrânise mai mult decât mine. Nici el nu arăta bine, poate din cauza făinei de pe obraji.

Nu ne mai văzuserăm de la plecarea mea, iar această lungă absență se simțea. Fiecare își căuta cuvintele, frazele care se cuveneau spuse. Între noi se crease o distanță; era musai ca unul să facă primul pas, chiar dacă pudoarea ne oprea pe amândoi. Eu i-am întins mâna, el mi-a deschis brațele.

— Măi păcătosule, unde ai fost tot timpul ăsta? Câți pacienți ai omorât în timp ce eu făceam pâine cu ciocolată?

Luc și-a scos șorțul. De data asta, taică-său avea să se descurce fără el.

Am plecat la plimbare împreună cu Sophie și, fără să ne dăm seama, pașii ni s-au îndreptat spre locul unde începuse prietenia noastră, acolo unde ea își trăise cei mai frumoși ani.

Stând în fața grilajului școlii, priveam tăcut curtea. La umbra unui castan înalt, mi s-a părut că văd umbra unui băiețuș stângaci care aduna frunze. Bătrâna bancă era goală. Aș fi vrut să intru și să mă duc până în dreptul magaziei.

Acolo îmi lăsasem copilăria. Castanii îmi erau martori: făcusem totul ca s-o părăsesc, îmi pusesem mereu aceeași dorință, de fiecare dată când o stea căzătoare brăzda cerul, la jumătatea lui august. Of, cât de mult

voisem să ies din corpul meu atât de strâmt! Atunci de ce îmi era așa de tare dor de Yves în după-amiaza asta?

— Aici am făcut toate năzdrăvăniile, a spus Luc, străduindu-se să râdă. Îți amintești ce ne-am mai distrat?

— Da, dar nu chiar în fiecare zi, i-am răspuns.

— Nu, nu în fiecare zi, totuși...

Sophie a tușit ușor. Nu că s-ar fi plictisit în compania noastră, dar o tenta ideea de a profita de ultimele raze de soare din grădină. Era sigură că o să găsească drumul spre casă; la urma urmei, n-avea decât să meargă drept înainte. „Și apoi, i-aș ține puțin de urât mamei tale”, a spus ea, îndepărtându-se.

Luc a așteptat-o să plece și pe urmă a fluierat.

— Da' știi că nu te plictisești, păcătosule. Și mie mi-ar fi plăcut să-mi continui studiile, să mă mai dau încă o dată în călușei, a oftat el.

— Știi, facultatea de medicină nu-i chiar Luna Park.

— Știi, nici viața activă nu e. În fine, la muncă purtăm amândoi halat alb: asta e încă un punct pe care îl avem în comun.

— Ești fericit? I-am întrebat.

— Lucrez împreună cu tata; nu e chiar ușor, dar învăț o meserie. Încep să-mi câștig cumva existența și, pe urmă, mă ocup de surioara mea, care a crescut mult. Programul de lucru într-o brutărie e dur, dar nu mă pot plânge. Da, cred că sunt fericit.

Totuși, lumina care strălucea altădată în ochii tăi îmi părea stinsă; aveam impresia că îmi purtai pică pentru că am plecat și te-am lăsat.

— Dacă am petrece seara împreună? i-am propus.

— Mama ta nu te-a văzut de luni de zile și, apoi, ce faci cu prietena ta? Sunteți de mult împreună?

— Nu știu, i-am răspuns lui Luc.

— Nu știi de cât timp ești cu ea?

— Între mine și Sophie e o prietenie amoroasă, am mormăit.

În realitate, mi-era imposibil să-mi aduc aminte când ne sărutaserăm prima dată. Într-o seară, când am venit să-i spun la revedere după ce-mi terminasem garda, gurile noastre s-au întâlnit... dar ar fi trebuit s-o întreb chiar pe ea dacă socotea că aceea fusese cu adevărat prima oară. În altă zi, când ne plimbam prin parc, i-am oferit o înghețată și, în timp ce-i luam cu degetul de pe buze o fărâmiță de ciocolată, m-a sărutat. Poate că aceea a fost ziua în care prietenia noastră a luat-o pe alt făgaș. Dar era chiar atât de important să-ți amintești care fusese cea dintâi clipă?

— Ai de gând să-ți faci un viitor cu ea? a întrebat Luc. Vreau să zic, ceva serios. Iartă-mă, poate că am fost indiscret, s-a scuzat el imediat.

— Cu programul nostru nebunesc, abia dacă reușim să petrecem

Împreună două seri pe săptămână, ceea ce este deja o mare realizare.

— Posibil, dar Sophie, cu același program al ei nebun, găsește totuși vreme să vină aici, în văgăuna asta pierdută, și să petreacă un întreg weekend cu tine. Asta înseamnă ceva. Ea merită mai mult decât să stea singură cu mama ta, în timp ce tu stai la taclale cu un vechi prieten. Și mie mi-ar plăcea să am pe cineva în viața mea, dar fetele drăguțe cu care eram la școală au părăsit târgul ăsta. Și, pe urmă, cine ar vrea să pornească în viață cu cineva care se culcă la opt seara și se scoală la miezul nopții ca să frământa aluatul?

— Totuși, mama ta s-a măritat cu un brutar.

— Mama mea îmi spune întruna că vremurile s-au schimbat, chiar dacă oamenii continuă să aibă nevoie de pâine.

— Vino diseară la noi, Luc. Măine plecăm și așa vrea...

— Nu pot. Încep lucrul la ora trei noaptea și trebuie să dorm, altfel nu-s în stare să fac treabă bună.

Luc, unde te-ai dus, bătrâne? Unde ai ascuns răsetele noastre nebune de altădată?

— Ai renunțat la funcția de primar?

— Pentru politică, ai nevoie de un minimum de studii, a rânjit Luc.

Umbrele ni se întindeau pe trotuar. În timpul școlii, avusesem grijă să nu i-o fur niciodată pe a lui și, chiar dacă uneori mi se întâmplase s-o fac fără să vreau, i-o dădusem înapoi imediat. Un prieten din copilărie e sfânt. Poate doar gândul că-l iubeam prea mult ca să mă prefac că nu auzisem ceea ce își interzicea să-mi spună m-a îndemnat să fac un pas înainte.

Luc nu băgase de seamă nimic. Umbra care mi se întindea la picioare nu mai era a mea, dar cum ar fi putut el să-și dea seama? Umbrele noastre aveau acum aceeași înălțime.

Mi-am lăsat prietenul în fața brutăriei. El m-a luat iar în brațe și mi-a spus cât de bine-i pare că m-a revăzut. Trebuia să mai vorbim la telefon din când în când.

M-am întors acasă cu o cutie de prăjituri pe care Luc ținuse neapărat să mi-o ofere. În amintirea vremurilor bune de altădată, îmi spusese el, bătându-mă pe umăr.

*

În timpul cinei, mama a început să stea de vorbă cu Sophie. Prin întrebările pe care i le punea, mama, care e atât de pudică, se interesa de viața mea. Sophie a întrebato ce fel de copil eram. De fiecare dată când cineva vorbește despre tine, deși ești de față, te simți ciudat; cu atât mai mult, atunci când cei ce conversează simulează că fac abstracție de

prezența ta alături de ei. Mama i-a spus că eram un băiat liniștit, dar că îi rămăseseră necunoscute sumedenie de lucruri din copilăria pe care o trăisem eu cu adevărat. A făcut o scurtă pauză și a declarat că n-o dezamăgisem niciodată.

Îmi plac ridurile din jurul gurii și ochilor ei. Știu că mama le detestă, mie însă îmi creează un sentiment de siguranță, căci pe chipul ei citesc viața noastră, a amândurora. Poate că nu de copilăria mea îmi era dor de când mă întorsesem aici, ci de mama, de momentele noastre de complicitate, de sămbetele după-amiază la supermarket, de cinele pe care le luam seara, uneori în cea mai mare tăcere, dar atât de aproape unul de celălalt, de nopțile când venea în camera mea și se culca lângă mine, mângâindu-mă ușor pe cap. Trecerea anilor e doar o părere. Momentele cele mai simple sunt ancorate pentru totdeauna în noi.

Sophie i-a vorbit despre pierderea unui băiețel pe care nu-l putuse salva, despre dificultatea de a da tot ceea ce ai mai bun din tine și de a te proteja, în același timp, de suferința pricinuită de eșec. Mama i-a răspuns că, în privința copiilor, renunțarea era o suferință și mai îngrozitoare. Unii medici reușeau să devină mai tari decât alții, dar ea jura că pentru fiecare dintre ei, pierderea unui pacient era la fel de greu de îndurat. Uneori m-am întrebat dacă nu am studiat medicina doar din speranța de-a o vindeca într-o zi pe mama de toate rănilile pe care i le făcuse viața.

După cină, mama s-a retras discret. Am dus-o pe Sophie în grădina din spatele casei. Noaptea era blândă. Sophie și-a pus capul pe umărul meu și mi-a mulțumit că am dus-o, pentru câteva ore, departe de spital. I-am cerut scuze pentru vorbăria mamei și pentru că nu găsisem posibilitatea de a petrece un weekend mai intim.

— Unde puteai găsi ceva mai intim decât aici? Eu ți-am vorbit despre mine de sute de ori, iar tu m-ai ascultat de sute de ori fără să spui vreodată ceva. În seara asta, am impresia că am mai recuperat puțin din distanța care mă separa de tine.

Luna răsărise. Sophie a remarcat că era plină. Am ridicat capul și am privit spre acoperișul casei. Ardezia strălucea.

— Vino, i-am spus, trăgând-o de mână. Nu face zgomot și urmează-mă.

Când am ajuns în pod, i-am spus să se lase în genunchi pentru a se putea strecura pe sub acoperiș. Stând în fața lucarnei, am sărutat-o. Am rămas pe loc, ascultând îndelung liniștea care ne înconjură.

Lui Sophie i s-a făcut somn. M-a lăsat acolo și, înainte de a închide trapa, mi-a spus că dacă patul meu e prea mic, pot veni într-al ei.

În casă nu se auzea niciun zgomot. Am deschis cutia de carton și am început să scotocesc printre comorile din copilărie. Deodată, am avut o senzație stranie. Parcă mâinile îmi redeveneau mici, parcă lumea pe care o părăsisem se alcătuia din nou în jurul meu. Primele raze de lună au atins podeaua podului. M-am ridicat și m-am lovit cu capul de o grindă. Întoarcere la realitate. Dar în fața mea am văzut apărând o umbră care se întindea, fină ca o linie de creion. Umbra s-a urcat pe un cufăr: aș fi putut jura că se așezase pe el. Mă privea, așteptând sfidătoare să vorbesc eu cel dintâi. M-am ținut bine.

— Până la urmă te-ai întors, mi-a spus. Sunt fericită că ești aici; te așteptam toate.

— Mă așteptați toate?

— Era inevitabil. Știam noi că, mai devreme sau mai târziu, ai să te întorci.

— Ieri nici nu știam că am să fiu aici în seara asta.

— Crezi că prezența ta aici e o întâmplare? Fetița care juca șotron era mesagerul nostru. Aveam nevoie de tine.

— Cine ești?

— Sunt reprezentanta umbrelor. Deși clasa ta s-a risipit, noi continuăm să veghem asupra voastră. Umbrele nu îmbătrânesc la fel ca oamenii.

— Ce vreți de la mine?

— De câte ori nu te-a scăpat el din ghearele lui Marquès? Îți aduci aminte de singurătatea pe care ți-o alunga cu nenumăratele lui glume și cu hohotele lui de râs? Îți aduci aminte de după-amiezile când te însoțea de la școală spre casă, de toate orele pe care le petreceai împreună? El îți era cel mai bun prieten, nu-i așa?

— De ce îmi spui toate astea?

— Într-o seară, pe când te uitai, chiar aici, în pod, la o poză pe care ți-o dădusem, te-am auzit întrebând: „Unde s-a dus toată dragostea asta?” Acum e rândul meu să-ți pun o întrebare: „Ce-ai făcut tu cu prietenia asta?”

— Tu ești umbra lui Luc?

— Dacă mă tutuiești, înseamnă că știi a cui sunt.

Luna cobora spre dreapta lucarnei. Am văzut umbra lunecând ușor de pe cufăr pe podea. Conturul i se ștergea.

— Stai, nu pleca. Ce trebuie să fac?

— Ajută-l să-și schimbe viața, ia-l cu tine. Adu-ți aminte: dintre voi doi, cel care trebuia să facă medicina el era. Nu e prea târziu; când iubești, nu e niciodată prea târziu, ajută-l să devină ceea ce își dorea să fie. Tu ai știut asta dintotdeauna. Îmi pare nespus de rău că trebuie să te las, dar n-

am ce face, vremea nu stă-n loc. La revedere.

Luna dispăruse din fața lucarnei. Umbra s-a făcut nevăzută printre două cutii de carton.

Am închis trapa podului și m-am dus la Sophie. M-am strecurat în pat; ea s-a cuibărit la pieptul meu și a adormit imediat la loc. Am rămas mult timp cu ochii deschiși, pe întuneric. Începuse să plouă. Am ascultat susurul picăturilor ce cădeau pe ardezia acoperișului și foșnetul frunzelor din tufe de măceș. În această casă, cunoșteam fiecare zgomot al nopții.

*

Când Sophie a făcut ochi, întinzându-se, trebuie să fi fost ora nouă. De luni de zile, nici ea, nici eu nu mai dormiserăm atâta.

Am coborât în bucătărie, unde ne aștepta o surpriză. Așezat la masă, Luc discuta cu mama.

— Normal că la ora asta mă duc la culcare, dar nu vă puteam lăsa să plecați fără să-mi iau la revedere. Uite, mi-a spus el, v-am adus câte ceva. Toate astea le-am făcut dis-de-dimineață cu gândul la voi. E producție specială.

Luc ne-a întins un coș de nuiete plin de cornuri și de chifle cu lapte încă destul de călduțe.

— Ei, cum sunt? a întrebat, privind-o înduioșat pe Sophie, care se delecta.

— Păi, cum să fie? Sunt cele mai bune chifle cu lapte pe care le-am mâncat vreodată, i-a răspuns ea.

Mama s-a scuzat că e nevoită să ne lase singuri, avea treabă în grădină.

Sophie a luat un corn, și am văzut în ochii lui Luc că apetitul prietenei mele îi făcea o imensă plăcere.

— Amicul meu e un doftor bun? a întrebat-o pe Sophie.

— N-are el chiar cel mai bun caracter, însă da, va fi un doctor foarte bun, i-a răspuns ea cu gura plină.

Luc voia să știe totul, să afle totul despre ceea ce făceam zi de zi la spital. Și, în timp ce Sophie îi povestea cum ne desfășurăm activitatea cotidiană, vedeam cât de mult îl făceau viețile noastre să viseze.

Sophie l-a întrebat și ea pe Luc despre năzdrăvniile de care pomenise în ajun, în fața școlii. În ciuda privirilor pe care i le aruncam, el i-a povestit pățaniile mele cu Marquès, episodul cu dulapul, felul în care mă ajuta în fiecare an să câștig alegerile pentru șefia clasei, ba chiar și treaba cu incendiul magaziei. Tot vorbind, râsul lui Luc a redevenit cel de altădată, la fel de sincer, la fel de comunicativ.

— La ce oră plecați? s-a interesat el.

Sophie își începea garda la miezul nopții, iar eu a doua zi de dimineață. Luc a căscat, luptându-se cu oboseala. Sophie a urcat să-și facă bagajul și ne-a lăsat singuri.

— O să te întorci? m-a întrebat Luc.

— Bineînțeles, i-am răspuns.

— Încearcă s-o faci într-o luni; mă rog, dacă poți, fiindcă — îți mai amintești? — marțea brutăria e închisă. Și atunci, chiar că o să putem petrece seara împreună, mi-ar face mare plăcere. Acum n-am prea avut vreme, aș vrea să-mi mai povestești ce faci tu acolo.

— Luc, de ce nu vii cu mine? De ce să nu-ți încerci norocul? Tu ai visat mereu să studiezi medicina. Până să obții o bursă, te-ai putea angaja ca brancardier și ai mai câștiga un ban; ca să nu mai zic că n-ai avea de ce să-ți faci griji cu chiria: garsoniera mea nu-i prea mare, dar am putea-o împărți.

— Vrei să mă apuc din nou de învățat? Acum? Trebuia să-mi fi propus chestia asta cu cinci ani în urmă, bătrâne!

— Ce contează că ai începe puțin mai târziu decât ceilalți? Pe cine ai văzut tu că îl întreabă pe un doctor câți ani are, atunci când intră în cabinetul lui?

— Aș urma cursurile împreună cu studenți mult mai tineri decât mine și n-am chef să fiu Marquès-ul grupei.

— Gândește-te la toate acele Elisabeth pe care le-ai da gata cu farmecul maturității tale.

— Dacă privim lucrurile din acest unghi, este evident că... a căzut Luc pe gânduri. Dar, ia nu mă mai face să visez! Așa, timp de câteva secunde, mă simt bine, dar, după ce ai să te urci în tren, o să-mi fie mai rău decât înainte.

— Ce te împiedică? Gândește-te, e vorba despre viața ta.

— Și a tatei, și a mamei, și a surioarei mele... Toți au nevoie de mine. O mașină cu trei roți e o mașină care intră în șanț. Tu nu poți înțelege ce înseamnă o familie.

Luc a lăsat capul în jos și și-a vârât nasul în ceașca de cafea.

— Iartă-mă, n-am vrut să spun asta, s-a scuzat. Adevărul, moșule, e ăsta: babacu' nu m-ar lăsa niciodată să plec. Are nevoie de mine, sunt toiagul bătrâneților lui. Se bizuie pe faptul că am să conduc brutăria când el va fi prea bătrân ca să se mai poată trezi în puterea nopții.

— Peste douăzeci de ani, Luc! Tatăl tău va fi prea bătrân peste douăzeci de ani. Și, pe urmă, ai o soră mai mică, nu?

Luc a pufnit în râs.

— Ei, na! Tare aș vrea să-l văd pe taică-meu învățând-o meserie. De

fapt, ea ar fi aia care ar dirija. Cu mine, el nici nu stă la discuție, dar soră-mea face din tata tot ce vrea.

Luc s-a ridicat și s-a îndreptat spre ușă.

— Mi-a făcut plăcere să te revăd, știi asta. Nu mai lăsa să treacă atâta amar de vreme până când ai să te întorci. La urma urmei, chiar dacă într-o zi ai să ajungi un mare profesor, chiar dacă ai să stai într-un apartament frumos dintr-un cartier elegant al unui mare oraș, pentru tine „acasă” tot aici o să fie. Întotdeauna.

Luc m-a îmbrățișat și s-a pregătit să plece. Când a ajuns în prag, l-am oprit pentru o clipă.

— La ce oră începi treaba?

— Ce contează?

— Și eu lucrez noaptea. Dacă o să-ți știi programul, atunci când o să fiu la Urgențe, o să mă simt mai puțin singur. O să fie de-ajuns să mă uit la ceas ca să-mi imaginez ce faci în momentul ăla.

Luc m-a privit într-un fel ciudat.

— Mi-ai pus întrebări despre ceea ce facem noi la spital, așa că îmi poți spune și tu foarte bine cum se desfășoară munca ta în fața cuptorului.

— La ora trei noaptea, pregătim maioua. Ca să facem aluatul, trebuie s-o amestecăm cu făină, apă, sare și drojdie. După primul frământat, lăsăm aluatul la dospit. Pe la patru dimineața, facem o pauză în timp ce aluatul crește. Când e vreme caldă, deschid ușa care dă în străduța din spatele brutăriei, scot două taburete și stau la o cafea împreună cu tata. Nu vorbim prea mult în clipele alea; tata zice că nu trebuie să facem zgomot, ca să lăsăm aluatul să se odihnească, dar cel care se odihnește, de fapt, este el. Acum chiar că are nevoie. După ce am băut cafeaua, îl las pe tata să moaie un ceas pe scaunul lui, rezemat de peretele de piatră. Intru și curăț tăvile, după care întind pânza de in pe care așezăm pâinea. Când vine tata, pregătim al doilea dospit. Împărțim aluatul, îl fasonăm, îl creștem cu cuțitul ca să se rumenească frumos. La urmă de tot, umplem cuptorul. La ora șase, scoatem primul rând de pâini din acea dimineață. Le lăsăm să se răcească și le ducem în brutărie. Cam asta e, moșule, dar dacă tu crezi că tot ceea ce ți-am spus va face din tine un brutar, ei bine, te înșeli. După cum nici poveștile tale despre spital nu vor face din mine un medic. Hai, acum chiar că trebuie să mă duc la culcare. Pup-o pe mama ta din partea mea și, mai ales, pe prietena ta. E al naibii de frumos felul în care te privește, ai noroc, și sunt, cu toată sinceritatea, fericit pentru tine.

După ce a plecat Luc, m-am dus la mama în grădină. Am găsit-o stând ghemuită în fața unui strat de trandafiri. Ploaia îi culcase florile la pământ,

iar ea le ridica cu o grijă infinită.

— Mă dor genunchii, a gemut, ridicându-se de jos. Tu arăți mai bine decât ieri. Ar trebui să rămâi câteva zile ca să mai prinzi putere.

Nu ți-am răspuns, îți priveam ochii zâmbitori. Dacă ai ști cum aș fi vrut să-mi scrii un bilet de scutire, așa cum făceai atunci când aveai puterea de a ierta totul, chiar și o absență.

— Voi doi vă potriviți, mi-a spus mama, luându-mă de braț.

Cum eu tăceam, ea și-a continuat monologul.

— Altfel, aseară n-ai fi dus-o să-ți viziteze podul. Știi, în casa asta aud totul, întotdeauna am auzit totul. După plecarea ta, mi s-a întâmplat să mai urc câteodată pe acolo. Când mi-era prea tare dor de tine, ridicam trapa și mă așezam în fața lucarnei. Nu știu de ce, dar, acolo sus, aveam impresia că sunt mai aproape de tine, ca și cum, privind pe geam, te ghicesc în depărtare. E multă vreme de când nu m-am mai urcat în pod; ți-am spus: mă dor genunchii, și, prin tot talmeș-balmeșul ăla, trebuie să umbli de-a bușilea. Of, nu face mutra asta, jur că nu ți-am deschis niciodată vreo cutie. Mama ta are multe defecte, dar indiscretă nu e.

— Nu-ți reproșez nimic, i-am spus.

Mama mi-a pus mâna pe obraz.

— Fii cinstit cu ea și, mai ales, cu tine; dacă nu te simți îndrăgostit, nu o lăsa să-și facă speranțe, e o fată bună.

— De ce îmi spui asta?

— Pentru că îmi ești fiu și te cunosc de parcă te-aș fi făcut eu.

Mama m-a rugat să mă duc la Sophie și s-o las să-și taie tufele de trandafiri. Am urcat în cameră. Sophie stătea la fereastră, sprijinită în coate, cu privirea pierdută în gol.

— Te-ai supăra rău pe mine dacă te-aș lăsa să te întorci singură?

Sophie s-a întors spre mine.

— La cursuri pot să iau notițe pentru amândoi, dar luni ești de gardă, dacă nu mă înșel.

— Tocmai; ăsta e al doilea serviciu pe care te-aș ruga să mi-l faci. Ai putea să te duci la șeful gărzii, să-i spui că sunt bolnav? Nimic grav, o angină pe care am preferat să mi-o doctoricesc, ca să nu contaminez pacienții. Am nevoie doar de douăzeci și patru de ore.

— Nu, nu m-aș supăra, aproape că nici n-ai văzut-o pe mama ta, și o seară cu tine i-ar face, de bună seamă, plăcere. Cum o să călătoresc singură, o să am vreme berechet ca să mă gândesc la o scuză mai potrivită.

Mama s-a bucurat că rămân puțin mai mult decât prevăzusem. Am luat mașina ei și am dus-o pe Sophie la gară.

Ea m-a sărutat pe obraz și mi-a zâmbit malițios, apoi a urcat în vagon.

Ferestrele trenurilor din ziua de azi nu se mai deschid, așa că nu-ți mai poți lua la revedere ca înainte. Garnitura s-a pus în mișcare. Sophie mi-a făcut un mic semn cu mâna, iar eu am rămas pe peron și am așteptat până când au dispărut luminile ultimului vagon.

— Ce-i? s-a interesat mama când m-am întors acasă.

— Totul merge bine, de ce îți faci griji?

— Ți-ai amânat întoarcerea și ți-ai lăsat prietena doar ca să petreci o seară cu mama ta?

M-am așezat lângă ea, la masa din bucătărie, și i-am luat mâinile într-ale mele.

— Îmi lipsești, i-am spus, sărutând-o pe frunte.

— Bine, sper să-mi spui mai târziu ce te preocupă.

Am luat cina în sufragerie. Mama îmi pregătise gustarea preferată: paste cu șuncă, exact ca pe vremuri. S-a așezat pe canapea lângă mine, privindu-mă cum mă delectez, fără să se atingă de mâncarea din farfurie.

Tocmai mă pregăteam să strâng masa, când m-a luat de mână și mi-a spus că vasele puteau să mai aștepte. M-a întrebat dacă eram drăguț s-o invit în podul meu. Am însoțit-o într-acolo, am tras scara, am împins trapa și ne-am instalat în fața lucarnei.

Am șovăit o clipă înainte de a-i pune întrebarea care îmi ardea buzele de atâta vreme.

— Tu n-ai primit niciodată vreo veste de la tata?

Mama și-a mijit ochii. I-am regăsit acea privire de infirmieră pe care o avea atunci când încerca să-și dea seama dacă mă paște cu adevărat vreo boală sau doar mă prefac, ca să scap de o lucrare de control la istorie sau la matematică.

— Încă te mai gândești la el? Adesea? m-a întrebat.

— De fiecare dată când se prezintă la Urgențe un bărbat de vârsta lui, mi-e teamă întotdeauna să nu fie el și mă întreb ce aș face dacă nu m-ar recunoaște.

— Te-ar recunoaște imediat.

— De ce n-a venit niciodată să mă vadă?

— Am avut nevoie de multă vreme ca să-l pot ierta. Probabil de prea multă. Am spus lucruri pe care apoi le-am regretat, și asta pentru că încă îl mai iubeam. N-am încetat niciodată să-l iubesc pe tatăl tău. Când dragostea și ura se contopesc, facem lucruri groaznice, lucruri pe care, mai târziu, ni le reproșăm. Ceea ce îi imputam mai mult și mai mult nu era faptul că mă părăsise; până la urmă, acceptasem partea de

responsabilitate care îmi revenea. Disperarea mea cea mai mare era să mi-l imaginez fericit cu altă femeie. L-am urât atât de mult pe tatăl tău tocmai pentru că îl iubisem în asemenea măsură! Trebuie să-ți fac o mărturisire, și știu că, auzind ce-ți spune acum mama ta, o s-o consideri demodată, dar el a fost singurul bărbat pe care l-am cunoscut. Dacă l-aș revedea astăzi, i-aș mulțumi că mi-a făcut cel mai frumos dar din lume: pe tine.

Cea care mi-a făcut această confidență nu a fost umbra mamei, ci mama însăși.

Am strâns-o în brațe și i-am spus c-o iubesc.

Uneori, clipele prețioase din viața noastră depind la urma urmei de lucruri atât de lipsite de importanță! Dacă n-aș fi rămas acum acasă, cred că n-aș fi avut niciodată această discuție cu mama. Când am coborât din pod, m-am întors o ultimă oară spre lucarnă și i-am mulțumit, în tăcere, umbrei mele.

*

Îmi potrivisem deșteptătorul să sune la ora trei noaptea. M-am îmbrăcat și am ieșit din casă în vârful picioarelor. Am luat-o pe drumul spre școală. La ora asta, orașul era pustiu. La brutărie, oblonul de fier era tras în fața vitrinei. Am trecut de ea și m-am îndreptat spre străduța alăturată. Acolo m-am oprit, așteptând în întuneric, la cincizeci de metri de mica ușă de lemn.

La ora patru, Luc și tatăl lui au ieșit din brutărie. Mi-am văzut prietenul așezând, așa cum îmi povestise, două scaune lângă perete. Tatăl lui s-a așezat primul. Luc l-a servit cu o cafea și au rămas acolo amândoi, fără să scoată o vorbă. Tatăl lui Luc și-a golit ceașca, a pus-o jos și a închis ochii. Luc, care îl privea, a oftat, a ridicat ceașca tatălui său și a intrat înapoi în brutărie. Țasta era momentul pe care-l așteptam. Mi-am luat inima-n dinți și am înaintat.

Luc este prietenul meu din copilărie, cel mai bun prieten al meu. Totuși, oricât ar părea de ciudat, nu-i cunoscusem niciodată tatăl. Când mă duceam la el acasă, trebuia să avem grijă să nu facem gălăgie. Acest om care lucra noaptea și dormea ziua mă teroriza. Mi-l închipuiam ca pe o fantomă care dădea târcoale pe deasupra noastră, de cum ne ridicam capul din caietele de teme. Cu siguranță că tocmai acestui brutar, pe care nu l-am întâlnit niciodată cu adevărat, îi datorez într-o oarecare măsură hărnicia mea la învățătură. Și tot lui trebuie să-i mulțumesc că am scăpat de unele pedepse pe care doamna Schaeffer ni le dădea cu atâta

mărinimie. Fără teama pe care mi-o inspira el, multe din temele mele n-ar fi fost scrise la timp. În seara asta, îi vorbeam în sfârșit. Iar primul lucru pe care îl aveam de făcut era să-l trezesc și să mă prezint.

Mi-era teamă să nu tresară și să nu-i atragă atenția lui Luc. L-am bătut ușor pe umăr.

El a clipit, fără să pară din cale-afară de uimit și, spre marea mea surpriză, mi-a spus:

— Tu ești prietenul lui Luc, nu? Te recunosc, ai mai îmbătrânit puțin, dar nu cine știe ce. Amicul tău e înăuntru. Poți intra să-l vezi, însă nu prea mult, că nu ducem lipsă de treburi.

I-am mărturisit că nu venisem să-l văd pe Luc. Brutarul s-a uitat lung la mine, s-a ridicat și mi-a făcut semn să-l aștept puțin mai departe, în străduță. Apoi a întredeschis ușa brutăriei și i-a strigat fiului său că face câțiva pași, ca să-și mai dezmoștească picioarele. După care a venit lângă mine.

Tatăl lui Luc m-a ascultat fără să mă întrerupă. Când am ajuns în capătul străduței, mi-a strâns mâna cu putere și mi-a spus:

— Acum, șterge-o de aici!

Și a plecat fără să privească în urmă.

M-am întors acasă cu capul în pământ, furios că îmi ratasem misiunea încredințată. Era prima oară când mi se întâmpla așa ceva.

*

Acasă, am apăsât cu mii de precauții pe clanță, ca să nu fac zgomot. Zadarnic. Lumina s-a aprins și am văzut-o pe mama în capot, stând lângă ușa bucătăriei.

— Știi, la vârsta ta nu mai ai nevoie să te strecorei, mi-a spus.

— Am ieșit doar să mă plimb puțin, nu puteam să adorm.

— Adică tu crezi că nu ți-am auzit deșteptătorul adineauri?

Mama a aprins aragazul și a pus un ceainic pe foc.

— E prea târziu ca să ne mai băgăm la loc în pat, mi-a spus. Stai jos, o să-ți fac o cafea, iar tu o să-mi spui de ce ai mai rămas încă o noapte și, mai ales, ce făceai afară la ora asta.

M-am așezat la masă și i-am povestit vizita la tatăl lui Luc.

Când am terminat de povestit totul despre jalnica mea expediție, mama mi-a pus mâinile pe umeri și m-a privit drept în ochi.

— Nu te poți amesteca așa în viața celorlalți, chiar dacă o faci pentru binele lor. Dacă Luc ar afla că te-ai dus la tatăl lui, ar putea să se supere. El și numai el poate să-și hotărască viața. Trebuie să te resemnezi și să

te maturizezi. Nu ești obligat să alini suferințele tuturor celor pe care îi întâlnești. Chiar dacă ai să devii cel mai bun medic, tot n-ai să poți face asta.

— Dar tu ce altceva ai făcut toată viața ta? Nu din cauza asta veneai atât de obosită seara, acasă?

— Scumpule, cred că, din păcate, tu ai moștenit naivitatea mamei tale și încăpățânarea tatălui tău.

*

Am luat primul tren de dimineață. Mama m-a condus la gară. Pe peron, i-am promis că o să mă întorc curând, ca s-o văd. Ea a zâmbit:

— Când erai mic și veneam să sting lumina din camera ta, mă întrebai în fiecare seară: „Mami, când e mâine?” Eu îți răspundeam „În curând” și, de fiecare dată când închideam ușa, eram sigură că răspunsul meu nu te convinsese. Cred că, la vârsta pe care o avem acum, rolurile s-au inversat. Prin urmare, „pe curând”, sufletul meu, ai grijă de tine.

M-am urcat în vagon și am privit pe geam silueta mamei, devenind tot mai mică în timp ce trenul se îndepărta.

Prima scrisoare a mamei a sosit după zece zile de la întoarcerea mea. Ca de fiecare dată, mă întreba ce fac, sperând că-i voi răspunde iute. Dar, până să găsesc forța de a-i face această plăcere, când mă întorceam acasă, treceau adesea câteva săptămâni. Lipsa de promptitudine de care dau dovadă copiii — pe măsură ce cresc — față de părinții lor e vecină, pur și simplu, cu egoismul. Mă simțeam vinovat față de ea, cu atât mai mult cu cât îi păstram mesajele la vedere, într-o cutie pusă pe un raft al bibliotecii, ca pe o prezență binefăcătoare.

După escapada noastră, cu Sophie aproape că nici nu mă mai văzusem, nu mai petrecusem nici măcar o noapte împreună. În timpul scurtei șederi în casa copilăriei mele, între noi se crease o barieră de care nici ea, nici eu nu reușeam să trecem. Când am luat stiloul ca să-i scriu mamei, în ultima frază i-am spus că Sophie o sărută. A doua zi după această minciună, am căutat-o în timpul gărzii și i-am mărturisit că-mi lipsește. În dimineața următoare, a acceptat să mergem la cinema, dar, după film, a preferat să se ducă acasă la ea.

De o lună, Sophie se lăsa curtată de un rezident de la Pediatrie, luând hotărârea, pentru amândoi, să pună capăt incertitudinilor noastre. Sau poate, mai degrabă, incertitudinilor mele. Faptul că un alt bărbat era gata

să pună mâna pe ceea ce eu nu mă hotărâam să posed, m-a umplut de furie. Am făcut totul pentru a o recuceri și, două săptămâni mai târziu, trupurile ni se regăsiseră în patul meu. Îl gonisem pe intrus, viața își reluase cursul, iar mie îmi revenise zâmbetul pe buze.

La începutul lui septembrie, întorcându-mă după o gardă lungă, am descoperit pe palierul meu o surpriză neașteptată.

Luc stătea pe o valijoară, cam buimac, dar cu chipul vesel.

— Ce te-am mai așteptat, păcătosule! mi-a spus, ridicându-se. Sper că ai ceva de mâncare, fiindcă mor de foame.

— Ce faci aici? l-am întrebat, deschizându-i ușa garsonierei.

— M-a flituit taică-meu!

Luc și-a scos sacoul și s-a prăbușit în singurul fotoliu din cameră. În timp ce deschideam o conservă de ton și îi aranjam tacâmul pe cufărul folosit pe post de măsuță joasă, Luc mi se destăinuia cu frenezie.

— Nu știu ce l-a apucat pe babacu'. Știi, în noaptea de după plecarea ta, când s-a terminat dospitul aluatului, m-am mirat, văzând că nu apare în fața cuptorului. M-am gândit că nu s-a trezit; drept să-ți spun, eram chiar puținel neliniștit. Am deschis ușa care dă în străduță și l-am văzut stând pe scaunul lui. Plângea. L-am întrebat ce-a pățit, dar n-a vrut să-mi răspundă. A murmurat doar că era pur și simplu obosit și m-a pus să-i promit că o să dau uitării faptul că l-am văzut așa și că n-o să-i spun nimic mamei. l-am promis. Dar, din seara aia, n-a mai fost același. De obicei, la lucru, e destul de aspru cu mine; știu eu că ăsta e felul lui de a mă învăța meserie, așa că nu-i pot purta pică. Cred că nici lui nu i-a prea căutat în coarne bunicu-meu. Dar, acum, pe zi ce trecea, devenea tot mai drăguț, aproape amabil. Când o zbârceam la formarea pâinii, în loc să mă muștruluiască, venea lângă mine și îmi arăta din nou cum se face, îmi spunea mereu că nu-i nicio nenorocire, că și el mai dădea greș. Îți jur că nu-mi credeam ochilor. Într-o seară, m-a luat chiar și în brațe. Am crezut că s-a țâcănit. Și probabil că nu eram departe de adevăr, pentru că alaltăieri m-a dat afară ca pe un simplu ucenic. La șase dimineața, m-a privit drept în ochi și mi-a spus că, de vreme ce sunt atât de împiedicat, înseamnă că brutăria nu-i de mine, că în loc să-mi pierd timpul și să-l fac și pe el să și-l piardă, ar fi mai bine să-mi încerc norocul la oraș. N-aveam decât să-mi caut calea, fiindcă, în ziua de azi, așa îți găsești fericirea. Spunându-mi toate astea, spumega de furie. La micul dejun, a anunțat-o pe mama că plec și a închis brutăria pentru tot restul zilei. Seara, la masă, n-a scos nimeni o vorbă. Mama plângea. În fine, în sufragerie, era toată numai lacrimi, dar, de fiecare dată când mă duceam la bucătărie, venea după mine, mă lua în brațe și îmi șoptea că de mult nu mai fusese atât de fericită. Mama se bucura că tata mă dădea pe ușă afară... Îți jur că părinții

mei au luat-o razna! M-am uitat de trei ori în calendar, ca să fiu sigur că nu era 1 aprilie.

A doua zi de dimineață, tata a venit în camera mea și mi-a spus să mă îmbrac. A luat mașina și a condus opt ore, opt ore fără să schimbăm o vorbuliță. Abia când a venit ora prânzului, m-a întrebat dacă nu mi-e foame. Am ajuns la lăsarea serii, m-a lăsat în fața acestei clădiri și mi-a spus că aici stai tu. Cum de a știut, când nici măcar eu nu aveam habar?! A coborât din mașină, mi-a scos geanta de voiaj din portbagaj și mi-a pus-o la picioare. Apoi mi-a întins un plic, spunându-mi că nu era mare lucru, dar că atât putuse să facă și că, până una-alta, cu ce era acolo, aveam să mă descurc. După care s-a așezat din nou la volan și a plecat.

— Fără să-ți spună nimic altceva? l-am întrebat.

— Ba da. Când să pornească, m-a anunțat: „Dacă o să-ți dai seama că în medicină ești la fel de prost ca la brutărie, întoarce-te, și atunci o să te învâț cu adevărat meserie”. Tu pricepi ceva?

Am destupat singura mea sticlă de vin (un cadou de la Sophie), pe care n-o băusem în seara când mi-a oferit-o. Am umplut două pahare mari și, ciocnind, i-am declarat lui Luc că nu, nici eu nu pricepeam nimic.

*

Mi-am ajutat prietenul să-și completeze toate formularele necesare înscrierii în anul întâi la medicină; l-am însoțit la secretariat, unde a sacrificat o mare parte din suma pe care i-o dăduse taică-său.

Cursurile urmau să fie reluate în octombrie. Noi doi aveam să învățăm din nou împreună. Deși nu mai stăteam unul lângă celălalt, în aceeași clasă, totuși ne puteam vedea din când în când în mica grădină a spitalului. Chiar și așa, lipsită de castan și de coș de baschet cum era, aveam s-o transformăm în noua noastră curte de recreație.

Când ne-am întâlnit acolo pentru prima oară, eu am fost acela care i-a mulțumit umbrei lui.

*

Luc s-a instalat la mine. Conviețuirea noastră era cât se poate de comodă, căci trăiam după orare decalate. El beneficia de patul meu, când eram de gardă noaptea, și pleca la cursuri când mă întorceam. În rarele ocazii când trebuia să împărțim garsoniera, își întindea o plăpumioară sub fereastră, făcea sul o cuvertură, pe care o folosea în chip de pernă, și dormea buștean.

În noiembrie, mi-a mărturisit că i se aprinseseră călcâiele după o studentă cu care învăța adesea. Annabelle era mai mică decât el cu cinci ani, dar Luc jura că părea mult mai matură decât în realitate.

La începutul lui decembrie, m-a rugat să-i fac un imens serviciu. În seara aceea, am bătut la ușa lui Sophie, care m-a primit în patul ei. Relația lui Luc cu Annabelle m-a făcut să mă apropii iar de Sophie. Eu dormeam din ce în ce mai des acasă la ea, iar Annabelle din ce în ce mai des acasă la mine. Duminica seara, Luc ne invita în garsoniera mea și se pune pe gătit, iar noi profitam de talentele lui de patiser. Nici nu mai știu cu câte quiche² și torturi ne-am delectat. La sfârșitul cinei, Sophie și cu mine îi lăsam pe Luc și pe Annabelle să-și „repete cursurile” în deplină intimitate.

*

N-o mai văzusem pe mama din vară; își anulasese vizita de toamnă. Se simțea obosită și preferase să se cruțe de inconfortul unei călătorii. Îmi scria că, la fel ca ea, și casa îmbătrânea. Începuse s-o zugrăvească, dar, în cele din urmă, o supăraseră mirosurile solvenților. M-a asigurat, la telefon, că nu trebuia să-mi fac griji. După câteva săptămâni de odihnă, totul avea să fie din nou în ordine. M-a pus să-i jur că mă duc la ea de Crăciun, iar Crăciunul se apropia.

Îi cumpărasem cadoul, îmi luasem biletul de tren și aranjasem să nu fiu de gardă pe 24 decembrie. Dar un șofer de autobuz și un drum acoperit cu polei mi-au dat planurile peste cap. O deviere bruscă — după spusele martorilor — făcuse ca autobuzul să se izbească de un parapet, după care se răsturnase pe o parte. Patruzeci și opt de victime în vehicul, șaisprezece pe trotuar. Tocmai îmi pregăteam sacul de voiaj, când pagerul de pe noptieră a început să vibreze. Am sunat la spital: erau mobilizați toți externii.

În holul de la Urgențe domnea un adevărat haos, asistentele erau depășite de situație, toate sălile de consultație erau ocupate, iar personalul alerga în dreapta și-n stânga. Pacienții cu rănille cele mai grave își așteptau rândul pentru a intra în blocul operator, cei care avuseseră de suferit mai puțin stăteau pe târgile de pe culoar. În calitate de brancardier, Luc făcea naveta între ambulanțele care nu încetau să sosească și sala de triaj. Lucram împreună pentru prima oară. Era palid și, de fiecare dată când trecea pe lângă mine, îl urmăream cu atenție.

Și când pompierii i-au încredințat un bărbat cu tibia și peroneul ieșindu-

² Quiche (*fr.*) — tartă sărată, cu diverse umpluturi (n. t.).

i, în unghi drept, din gambă, am văzut că Luc se întoarce spre mine, verde la față, și alunecă încet pe lângă ușile de la intrare, după care se prăbușește cât era de lung pe pardoseală. M-am repezit să-l ridic și l-am așezat pe un scaun din sala de așteptare, ca să-și revină.

Agitația a continuat o bună parte din noapte. În zori, secția de Urgențe semăna cu un spital militar, la câteva ore după o luptă. Pardoseala era mânjită de sânge și acoperită de pansamente.

Acum, că se instalase din nou calmul, echipa de la Urgențe încerca să facă puțină ordine.

Luc nu se mai ridicase de pe scaunul unde-l lăsasem. M-am așezat în fața lui. Stătea cu capul între genunchi. L-am silit să se îndrepte și să se uite la mine.

— Gata, i-am spus. Tocmai ai primit botezul focului și, deși nu crezi, te-ai descurcat destul de bine.

Luc a oftat, a privit în jur și s-a năpustit afară, să-și golească stomacul. M-am luat după el ca să-l ajut.

— Ce ziceai despre felul în care m-am descurcat? m-a întrebat, sprijinindu-se cu spatele de perete.

— A fost un Moș-Ajun de groază, te asigur că te-ai comportat foarte bine.

— Vrei să zici că m-am comportat ca un rahat, am dat ochii peste cap și tocmai am vomitat. Pentru un student la Medicină, consider că am oferit o imagine de efect.

— Dacă asta te poate liniști, află că și eu am leșinat când am intrat prima dată în sala de disecții.

— Mulțumesc că m-ai prevenit, o să am primul curs de disecție luna viitoare.

— Totul o să meargă bine, ai să vezi.

Luc mi-a aruncat o privire cruntă.

— Nu, nimic nu merge bine. Eu am frământat aluat, nu carne vie; am tăiat pâine, nu cămăși și pantaloni plini de sânge. Și, mai ales, n-am auzit niciodată vreo brioșă urlând de moarte, nici chiar atunci când înfigeam cuțitul în ea. Așa că, moșule, stau și mă întreb dacă sunt făcut cu adevărat pentru chestia asta.

— Luc, majoritatea studenților la Medicină cunosc acest gen de îndoială. Cu timpul, ai să te obișnuiești. Nici nu-ți imaginezi ce mulțumit te simți când îngrijești pe cineva.

— Eu îi îngrijeam pe oameni oferindu-le pâine cu ciocolată, și pot să-ți garantez că treaba mergea de fiecare dată, a răspuns Luc, scoțându-și halatul.

Puțin mai târziu, în cursul dimineții, l-am găsit acasă. Își golea rucsacul

și își aranja lucrurile, la fel de furios, în sertarele care îi erau rezervate în comodă.

— E prima oară când surioara mea face Crăciunul fără mine. Cum o să-i explic la telefon de ce nu sunt cu ea? Ce o să-i spun?

— Adevărul, moșule; povestește-i exact ce ai făcut în noaptea asta.

— Surioarei mele de unsprezece ani? Mai ai vreo idee de soiul ăsta, pe care să mi-o propui?

— Ți-ai petrecut Ajunul ajutându-i pe niște oameni aflați în situații disperate. Cum îți închipui că familia ta o să-ți reproșeze ceva? Și, pe urmă, tu însuși puteai fi în acel autobuz, așa că termină cu văicăreala.

— Puteam fi, la fel de bine, la mine acasă! Aici mă sufoc. Mă sufocă orașul, amfiteatrul, manualele astea pe care trebuie să le înghit cât e ziua și cât e noaptea de lungă.

— Ce-ar fi dacă mi-ai spune ce te supără? I-am întrebat pe Luc.

— Annabelle, asta mă supără. Nici nu-ți închipui cât de mult am visat să trăiesc o poveste de dragoste. De fiecare dată când tata mă lua la zor fiindcă eram cu mintea în altă parte, eu îmi imaginam, de fapt, că sunt cu o fată. Și acum, când mi se întâmplă asta cu adevărat, nu-mi mai doresc altceva decât să fiu din nou de unul singur. Chiar mă și enerva că tu nu te implici mai mult în relația cu Sophie. Prima oară când am văzut-o, la mama ta acasă, mi-am spus că fata asta dă, pur și simplu, mărgăritare la porci.

— Mulțam.

— Îmi pare rău, dar vedeam cât se poate de bine că abia te uitai la ea. O fată ca asta! E nemaipomenit!

— Îmi dai cumva de înțeles că ți s-au aprins călcâiele după Sophie?

— Nu fi tâmpit, dacă lucrurile ar sta așa, ți-aș spune-o de-a dreptul. De fapt, vreau să zic că nu mai înțeleg absolut nimic. Cu Annabelle mă plictisesc, n-are niciun haz. Își dă atâta importanță. Și mă privește de sus, fiindcă am crescut în provincie.

— Ce te face să spui asta?

— A plecat să facă sărbătorile în familie. I-am propus să vin cu ea, dar am simțit cât se poate de limpede că ideea de a mă prezenta părinților ei o deranja. Nu facem parte din aceeași lume.

— Nu crezi că dramatizezi cam mult situația? Poate că ea s-a temut de faptul că vizita asta însemna un angajament! Când prezinți pe cineva familiei, nu e un gest lipsit de consecințe. În fine, asta înseamnă ceva, e o etapă într-o relație.

— Dar tu, când ai dus-o pe Sophie acasă la mama ta, te-ai gândit la toate lucrurile astea?

L-am privit pe Luc în tăcere. Nu, nu mă gândisem la nimic din toate

astea, atunci când i-am propus lui Sophie, absolut spontan, să vină cu mine. Abia acum reflectam la concluzia pe care trebuie s-o fi tras ea. Egoismul și prostia mea erau singura justificare pentru faptul că, de la începutul toamnei, se distanțase de mine. Nu-i propusesem nimic pentru Crăciun. Prietenia noastră amoroasă se ofilea, și eram singurul care nu-și dădea seama de chestia asta. L-am lăsat pe Luc cu îmbufnarea lui și m-am repezit la telefon s-o sun pe Sophie. Niciun răspuns. Oare îmi văzuse numărul afișat pe ecran și refuza să-mi răspundă?

I-am telefonat mamei, ca să-mi cer scuze că nu mă ținusem de cuvânt. Ea mi-a spus să nu-mi fac griji, mă înțelegea foarte bine. M-a asigurat că schimbul nostru de cadouri mai putea aștepta: încerca să-și devanseze călătoria de primăvară, astfel că avea să vină în cursul lunii februarie.

* * *

Oficial, de Revelion eram de gardă. Luasem noaptea asta în schimbul celei de Crăciun, schimb care se dovedise a fi cât se poate de păgubos. Luc plecase cu trenul la ai lui. Sophie tot nu dădea semne de viață. M-am instalat într-un fotoliu, la intrarea în secția de Urgențe, așteptând să apară primii petrecăreți. În acea noapte, am avut parte de o întâlnire dintre cele mai neobișnuite.

La Urgențe, bătrâna doamnă a fost adusă de pompieri pe targă la ora 23. Aerul ei vesel m-a surprins.

— Ce anume vă face să fiți atât de bine dispusă? am întrebat-o în timp ce-i luam tensiunea.

— E prea complicat, n-ați putea înțelege, mi-a replicat, rânjind mânzește.

— Dați-mi măcar o șansă!

— Vă asigur că o să mă considerați nebună. Bătrâna doamnă s-a ridicat în capul oaselor, pe targă, și m-a privit cu atenție.

— Ah, dar eu vă cunosc! a exclamat.

— Cred că vă înșelați, i-am răspuns, întrebându-mă dacă nu cumva trebuia să-i fac o tomografie.

— Probabil că acum vă spuneți că sunt o babă ramolită și vă întrebați dacă n-ar trebui să mă examinați mai temeinic. Totuși, dintre noi doi, dumneata ești cel mai ramolit, dragul meu.

— Dacă spuneți dumneavoastră!

— Dumneata stai la patru, apartamentul din dreapta, iar eu chiar deasupra. Prin urmare, tinere, care e cel mai distrat dintre noi doi?

De când începusem să studiez Medicina, mă temeam să nu-mi revăd

Într-o bună zi tatăl, în împrejurări similare. În acea seară, îmi întâlneam vecina, dar nu pe scară, ci la Urgențe. De cinci ani mă mutasem în garsonieră, de cinci ani îi auzeam pașii deasupra mea, șuieratul ceainicului la orele dimineții, zgomotul ferestrelor deschise, și nu mă întrebam niciodată cine locuia acolo și cum era persoana al cărei trai zilnic semăna atât de mult cu al meu. Luc avea dreptate, marile orașe te înnebunesc, îți sug sufletul și apoi ți-l scuipă ca pe o bucată de tutun îndelung mestecată.

— Nu te simți jenat, scumpule. Îmi datorezi o mică vizită, dar nu fiindcă ți-am primit de la poștaş două-trei pachete. Ne-am mai întâlnit noi de vreo câteva ori pe scară, dar o urci atât de iute, încât, dacă umbra dumitale te-ar urma, ți-ai pierde-o între etaje.

— E ciudat că-mi spuneți asta, i-am răspuns, controlându-i pupilele la lumina lămpii.

— Ce-o fi așa de ciudat? s-a mirat ea, strângându-și pleoapele.

— Nimic. Dar ce-ar fi dacă mi-ați spune de ce sunteți atât de bine dispusă?

— Ah, nu, cu atât mai puțin acum, când știu că suntem vecini. De altfel, ți-aș cere o favoare în această privință.

— Tot ce doriți.

— Dacă i-ai putea sugera amicului dumitale să facă năzdrăvăniile cu prietena lui, puțin mai în surdină, ți-aș fi foarte recunoscătoare. N-am nimic împotriva zbenguiei tinerești, dar, la vârsta mea, ai somnul ușor.

— Dacă asta vă poate liniști, vă asigur că nu veți mai auzi nimic, se pare că despărțirea lor era iminentă.

— Ah, spuse visătoare bătrâna doamnă. Îmi pare nespus de rău. Păi, dacă n-am nimic, pot să plec acasă?

— Sunt obligat să vă țin sub observație.

— Ce vrei să observi?

— Pe dumneavoastră!

— Ei bine, o să te ajut să câștigi timp. Sunt o bătrână doamnă, în vârstă de... dar asta nu te privește pe dumneata, și am alunecat în bucătărie. N-ai nimic altceva de văzut sau de făcut decât să-mi bandajezi glezna asta care se umflă văzând cu ochii.

— Odihniți-vă, o să vă trimitem la radiografie și, dacă n-aveți nimic rupt, vă voi duce acasă după ce ies din gardă.

— Fiindcă suntem între vecini, îți dau trei ore. Altfel, plec acasă cu propriile mijloace.

I-am scris pacientei mele o trimitere la Radiologie și i-am încredințat-o unui brancardier, după care m-am întors la treabă. Pentru Urgențe, nopțile de Revelion sunt cele mai rele dintre toate: primii bolnavi încep să vină de

la douăsprezece și jumătate încolo. Alcool și mâncare în exces... n-am să pricep niciodată felul de a sărbători al unora.

Mi-am regăsit vecina în zori, așezată într-un scaun cu rotile, cu geanta în poală și cu piciorul bandajat.

— Noroc că ai ales Medicina; altfel, dacă ai fi vrut să te faci șofer, te-ar fi picat. Acum mă duci acasă?

— Într-o jumătate de oră îmi termin garda. Vă doare glezna?

— Ce vrei, e o scrântitură! Nu-i nevoie să fii mare doftor ca să știi asta. Dacă te duci să-mi iei o cafea de la distribuitor, accept să te mai aștept puțin. Puțin, dar nu mai mult.

I-am adus cafeaua de la distribuitorul de băuturi. Și-a înmuiat buzele în pahărel și mi l-a dat înapoi cu un aer dezgustat, arătându-mi coșul de gunoi fixat de un stâlp.

Holul Urgențelor era pustiu. Mi-am scos halatul, mi-am înșfăcat din zbor paltonul, din camera de gardă, și am împins afară scaunul cu rotile.

În timp ce pândeam un taxi, am fost recunoscut de șoferul unei ambulanțe, care m-a întrebat unde merg. Își terminase tura și s-a oferit, cu amabilitate, să ne ducă acasă. Apoi, cu aceeași generozitate, m-a ajutat să-mi urc pe scări vecina. Când am ajuns la etajul cinci, abia ne mai trăgeam sufletul. Vecina mea mi-a întins cheile. Șoferul a plecat, iar eu am instalat-o pe bătrâna doamnă într-un fotoliu.

I-am promis că mă întorc să-i aduc tot ce o să-i trebuiască; cu glezna ei fragilă, era de preferat să renunțe la scări pentru o bucată de vreme. Mi-am notat la repezeală, pe o hârtie, numărul de telefon, i l-am pus la vedere pe un gheridon, și i-am cerut să-mi promită că o să mă caute fără să stea pe gânduri, dacă o să aibă o problemă cât de mică. Tocmai mă pregăteam să ies, când m-a strigat.

— Nu prea ești curios, nu m-ai întrebat nici măcar cum mă cheamă.

— Alice, vă cheamă Alice, scria pe fișa dumneavoastră de consultație.

— Scria și data nașterii?

— Și.

— E neplăcut.

— N-am făcut socoteala.

— Ești un cavaler, dar nu te cred. Da, am nouăzeci și doi de ani și știu că nu arăt decât de nouăzeci.

— Chiar mai puțin, aș fi putut jura că aveți...

— Taci din gură; oricât ai spune, tot ar fi prea mult. Totuși, nu prea ești curios, încă nu ți-am spus ce anume mă amuza așa când am ajuns la spital.

— Uitasem, am recunoscut eu.

— Acum, du-te în bucătărie; o să găsești un pachet de cafea în dulapul

de deasupra chiuvetei. Știi să folosești o cafetieră?

— Presupun că da.

— Oricum, asta pe care ai s-o faci n-o să fie mai rea decât otrava cu care m-ai servit mai devreme.

Am pregătit cafeaua cât am putut de bine și m-am întors în salon cu tava în mână. Alice a turnat-o și și-a băut ceașca fără să facă vreun comentariu. Trecusem examenul.

— Carevasăzică, de ce erai atât de bine dispusă aseară? am reluat eu discuția. Când te doare ceva, nu-i nicio bucurie.

Alice s-a aplecat spre măsuța joasă și mi-a întins o cutie de biscuiți.

— Copiii mei mă calcă pe nervi. Nici nu-ți închipui în ce hal! Conversațiile lor sunt insuportabile, iar nevasta unuia și bărbatul celeilalte sunt și mai insuportabili. Nu fac altceva decât să se plângă toată ziua. Nu-i interesează decât viețișoara lor. Și nu din cauză că nu i-aș fi învățat ce-i aia poezia. Am fost profesoară de franceză, închipuie-ți, dar tâmpiții ăștia doi nu iubeau decât cifrele. Am vrut să scap de Revelionul de la noră-mea, adică de un calvar. Asta gătește cu picioarele, până și o găscă s-ar frige mai bine de una singură decât o frige ea. Ieri dimineată, ca să nu fiu obligată să iau trenul și să mă duc la țară, unde au casa aia sinistă, le-am spus că mi-am scrântit glezna. Ei s-au declarat nespus de mârniți; cinci minute, nu mai mult, te asigur.

— Și dacă venea unul dintre ei să vă ia cu mașina?

— Niciun pericol, fiică-mea și fiu-meu se întrec la proba de egoism încă de când aveau șaisprezece ani. Acum, au cu patruzeci mai mult, dar n-au putut încă nimeni să-l desemneze pe învingător. Stăteam în bucătărie, spunându-mi că, la întoarcerea lor din vacanță, va trebui să port un bandaj în jurul gleznei, ca să-mi fac minciuna cât mai plauzibilă, când am alunecat și m-am pomenit cu roatele-n sus. Cu un sfert de ceas înainte de miezul nopții, au venit și pompierii. Am reușit să le deschid ușa, șase flăcăi frumoși în apartament, numai și numai pentru mine, în noaptea de Revelion, în loc de găscă noră-mii! Era mai mult decât cerusem! Băieții m-au examinat și m-au legat de targă, cu chingile, ca să mă poată coborî pe scară. Când ne pregăteam să plecăm la spital, tocmai a bătut de miezul nopții. Atunci, l-am rugat pe căpitan să mai așteptăm câteva clipe. Starea mea nu era o urgență. El a acceptat, eu le-am oferit bomboane de ciocolată, și am așteptat cât a fost nevoie...

— Ce așteptați?

— Dumneata ce crezi? Să sune telefonul! Nici anul ăsta nu vom afla care dintre pușorii mei este învingător în întrecere. Când am ajuns la spital, râdeam din cauza gleznei care mi se umflase întruna, în mașina pompierilor. Până la urmă, reușisem să mă învățesc de un bandaj.

Am ajutat-o pe Alice să se lungească în pat, i-am deschis televizorul și am lăsat-o să se odihnească. Cum am intrat la mine, m-am năpustit asupra telefonului și am sunat-o pe mama.

Ianuarie era geros. După sărbători, Luc se întorsese mai motivat ca niciodată să studieze. Taică-său îl scosese din răbdări, iar surioara lui stătuse mai mult cu consola de jocuri decât cu el. La rugămintea mea, Luc o vizitase pe mama, care, după spusele lui, nu arăta prea bine. Ea îi dăduse pentru mine o scrisoare și un cadou de Crăciun.

Scumpul meu,

Știu cât de mult te acaparează munca ta. Nu-mi pare rău, în seara de Crăciun eram cam obosită și m-am culcat devreme. Grădina e ca mine, adormită sub chiciura iernii. Tufele sunt albe, iar spectacolul, magnific. Vecinul mi-a adus lemne cât să-mi ajungă pe durata unui întreg asediu. Seara am aprins focul în șemineu și m-am uitat cum joacă flăcările în vatră, gândindu-mă la tine și la viața agitată pe care o duci. Asta îmi reдеșteaptă atâtea amintiri! Probabil că acum înțelegi mai bine de ce se întâmplă uneori să mă întorc acasă epuizată și sper să mă ierți pentru acele dați când nu mai aveam nici putere să vorbesc. Aș vrea să te văd mai des, îmi lipsești, dar sunt mândră și fericită pentru ceea ce realizezi. Cum se desprimăvărează, vin la tine. Știi că-ți promisesem o vizită în februarie, dar, cu gerul ăsta care tot durează, prefer să fiu prudentă; n-aș vrea să apar în fața ta ca pacientă șontoroagă. Dacă, printr-un noroc, ai izbuti să-ți iei câteva zile libere, deși, când îți scriu rândurile astea, sunt conștientă că așa ceva e imposibil, aș fi cea mai fericită dintre mame.

Ne așteaptă un an frumos, în iunie o să-ți iei diploma și o să-ți începi rezidențiatul. Știi mai bine decât mine că până și simplul fapt de a-ți scrie aceste cuvinte mă face atât de mândră, încât le-aș putea copia de sute de ori.

Așadar, un an nou bun și fericit, copilul meu.

Mama ta care te iubește

P.S. Dacă nu-ți place culoarea fularului, n-am ce-ți face; n-o să-l poți schimba, fiindcă l-am tricotat chiar eu. Iar dacă-ți pare puțin mai câș, e normal, tricotez pentru prima și ultima oară, am oroare de chestia asta.

Am desfăcut pachetul și mi-am pus fularul la gât. Luc a început imediat

să facă mișto de mine. Fularul era violet și avea un capăt mai lat decât celălalt. Dar, dacă îl înnodam, nu se mai observa niciun pic. Am purtat fularul ăsta toată iarna.

*

Sophie a reapărut la sfârșitul primei săptămâni din ianuarie. Eu trecusem în fiecare noapte pe la secția ei, dar n-o găsisem niciodată. A venit să mă vadă chiar ea la Urgențe, în prima zi de după întoarcere. Pielea sa bronzată făcea notă discordantă printre chipurile palide din jur. Avusese nevoie să ia aer, mi-a spus ea. Am dus-o în micuța cafenea din fața spitalului și am luat cina împreună, înainte de a ne întoarce în secțiile noastre.

— Unde ai fost?

— După cum poți constata, la soare.

— Singură?

— Cu o prietenă.

— Care?

— Și eu am prietene din copilărie. Ce face mama ta?

M-a lăsat să vorbesc câteva momente bune și, deodată, și-a pus mâna peste a mea și m-a privit cu insistență.

— De când suntem noi împreună? m-a întrebat.

— De ce îmi pui întrebarea asta?

— Răspunde-mi. Când am fost împreună prima oară?

— În ziua când am venit să te văd în timpul gărzii, și ni s-au întâlnit buzele, i-am spus fără nicio ezitare.

Sophie m-a privit cu un aer dezamăgit.

— În ziua când ți-am oferit o înghețată în parc? am continuat.

Chipul i s-a întunecat și mai rău.

— Îți cer o dată.

Aveam nevoie de câteva clipe de reflecție, dar ea nu mi-a lăsat acest răgaz.

— Prima oară când am făcut dragoste a fost exact acum doi ani, în aceeași zi a lunii. Nici măcar nu-ți mai amintești. Nu ne-am văzut de două săptămâni, și sărbătorim această aniversare într-un bar păduchios din fața spitalului, doar pentru că trebuie să înghițim ceva înainte de a intra fiecare în gardă. Nu mai pot să-ți fiu ba cea mai bună prietenă, ba amantă. Ești gata să te devotezi întregului pământ, unui străin întâlnit în cursul aceleiași dimineți, pe când eu, eu nu sunt decât colacul de salvare de care te agăți în zilele de furtună și pe care îl lași de izbeliște imediat cum se face vreme bună. Lui Luc i-ai acordat atenție în două luni mai mult

decât mie în doi ani. Indiferent dacă refuzi sau nu să vezi lucrul ăsta, nu mai suntem în curtea școlii, făcând năzbâtii. În viața ta, sunt o umbră; într-a mea, tu ești mult mai mult decât atât, iar asta mă doare. De ce m-ai dus acasă la mama ta, de ce acel moment de intimitate din pod, de ce m-ai lăsat să intru în viața ta, dacă pentru tine nu sunt decât o simplă vizitatoare? M-am gândit de sute de ori să te părăsesc, dar nu reușesc de una singură. De aceea, îți cer un serviciu: fă-o tu pentru amândoi, ori — dacă vei considera că putem împărtăși ceva, fie chiar și pentru un timp — hai să ne oferim posibilitatea de a trăi această poveste.

Sophie s-a ridicat și a plecat. Prin geamul vitrinei, am văzut-o așteptând pe trotuar să se schimbe culoarea semaforului, pentru a traversa. Ploua. Ea și-a ridicat pe ceafă gulerul halatului și, fără să știu de ce, acest gest neînsemnat m-a făcut s-o doresc enorm. Mi-am golit buzunarele pe masă ca să plătesc nota, și am pornit-o iute pe urmele ei. Ne-am îmbrățișat sub aversa glacială și, printre săruturi, i-am cerut iertare pentru răul pe care i-l făcusem. Dacă aș fi știut, i-aș fi cerut iertare și pentru răul pe care aveam să i-l fac în curând, dar încă n-aveam habar de el, iar dorința mea era sinceră.

Mi-am luat periuța de dinți și un pahar, două-trei lucruri din dulap, deșteptătorul de pe noptieră, câteva cărți și i-am lăsat garsoniera lui Luc, iar eu m-am mutat la Sophie. Dar în fiecare zi treceam pe acasă într-o vizită rapidă, asemenea unui marinar care coboară pe chei ca să verifice amarele. Și profitam de ocazie pentru a sui cu un etaj mai sus. Lui Alice îi mergea de minune. Stăteam puțin la taclale, ea îmi debita grozăvii despre odraslele sale, iar asta o înveselea. Lui Luc îi trasasem sarcina de a se asigura că, în lipsa mea, Alice nu ducea lipsă de nimic.

Într-o seară, când, din întâmplare, ne aflam amândoi acolo, ea a făcut o observație cel puțin surprinzătoare.

— În loc să aducem pe lume copii și să ne zbatem să-i creștem, mai bine i-am adopta la o vârstă adultă. Măcar așa, am ști cu cine avem de-a face. Pe voi doi v-aș alege imediat.

Luc s-a uitat, uluit, la mine, iar Alice, nebună de bucurie din pricina efectului produs, a continuat.

— Să nu fim ipocriți, doar tu mi-ai spus că părinții te calcă pe nervi; și, atunci, de ce n-ar avea și părinții dreptul să simtă același lucru în privința progenerurii lor?

Și, cum Luc rămăsese fără glas, l-am luat în bucătărie și, între patru ochi, i-am explicat că Alice cultiva o formă de umor cu totul specială. Nu trebuia să-i poarte pică: de fapt, era măcinată de suferință. Degeaba încercase să-și păstreze demnitatea în fața unui asemenea chin, degeaba

încercase chiar să-și urască fiii; asta nu-i folosise la nimic, dragostea pentru copiii ei fusese mai tare. Suferea martiriul de a fi fost abandonată.

Acest secret nu-mi fusese încredințat de Alice. Într-o dimineață, când venisem în vizită, soarele intrase în salonul ei, iar umbrele ni se alăturaseră nițel cam prea mult.

*

În primele zile ale lui martie, personalul secției Urgențe a fost convocat la o adunare generală. Se descoperise că plăcile din plafoanele false conțineau azbest. Trebuiau să vină niște echipe specializate, ca să le înlocuiască, iar lucrările aveau să dureze trei zile și trei nopți. În timpul acesta, atribuțiile noastre erau preluate de o altă instituție spitalicească. Personalul era în șomaj tehnic pe toată durata weekendului.

Am sunat-o imediat pe mama și i-am dat vestea cea bună: puteam veni s-o văd. Urma să sosesc vineri. Mama a tăcut un moment, apoi m-a anunțat că-i pare nespus de rău, îi promisese unei prietene că merge cu ea în sud. Iarna fusese deosebit de aspră și câteva zile de stat la soare nu le puteau face niciun rău. Își organizaseră călătoria de mai multe săptămâni, plățiseră avansul la hotel, iar biletele de avion nu se rambursau. Nu știa cum ar fi putut anula totul. Și ar fi vrut atât de mult să mă vadă! Era o situație pur și simplu tâmpită, spera că o s-o înțeleg și n-o să mă supăr pe ea. Vocea îi era atât de slabă, încât am liniștit-o imediat: nu numai că o înțelegeam, ci mă și bucuram că iese din casă și face o mică plimbare. La sfârșitul lunii, avea să vină primăvara și, după întoarcerea ei, puteam să recâștigăm timpul pierdut.

În seara aceea, Sophie era de gardă, eu nu. Luc recapitula de zor materia și avea nevoie de o mână de ajutor. După ce am înfulecat câte o farfurie de paste, ne-am așezat la biroul meu și mi-am luat în primire rolul de profesor. Luc era elevul. La miezul nopții, a dat de-a azvârlită cu manualul de biologie, care a aterizat în celălalt capăt al camerei. La apropierea examenelor din anul întâi, și eu cunoscusem tensiunea asta, dorința de a lăsa totul baltă, pentru a scăpa de riscul unui eșec. M-am dus, am luat cartea și am continuat ca și cum nu se întâmplase nimic. Dar Luc era cu mintea aiurea, iar tulburarea lui mă cam îngrijora.

— Dacă nu plec de-aici măcar două zile, explodez, mi-a spus. Și rămășițele corpului meu le donez în beneficiul medicinei. Primul incubator uman care a făcut explozie pe dinăuntru ar trebuit să prezinte oarecare interes. Mă și văd întins pe masa de disecție, înconjurat de tinere studente. Măcar așa, îmi vor palpa și mie niște fete bijuteriile, înainte să

ajung la șase coți sub pământ.

Din această tiradă, am tras concluzia că amicul meu avea nevoie să iasă la aer. M-am gândit la situația lui și i-am propus să continuăm recapitularea la țară.

— Nu-mi plac vacile, mi-a declarat cu un aer sinistru.

S-a așternut tăcerea. Eu nu-l scăpăm din ochi pe Luc, în timp ce el continua să privească în gol.

— Marea, a spus el. Vreau să văd largul mării, orizontul nesfârșit, stropii purtați de vânt, vreau să aud pescărușii...

— Cred că am prins ideea, i-am răspuns.

Țărmul cel mai apropiat se afla la trei sute de kilometri. Singurul tren care mergea într-acolo era un personal, așa că drumul ar fi durat șase ore.

— Să închiriem o mașină. Atâta pagubă dacă-mi dau pe ea tot salariul de brancardier. Fac eu cinste, numai du-mă, te rog, la mare.

În momentul când Luc își încheia fraza, Sophie a intrat în garsonieră.

— Era deschis, ne-a spus. Vă deranjez?

— Parcă erai de gardă!

— Așa credeam și eu, dar am greșit ziua și până să-mi dau seama că în secție eram doi de serviciu, am pierdut aiurea patru ore. Când mă gândesc că aș fi putut petrece o seară întreagă cu tine...

— Într-adevăr, am aprobat-o eu.

Sophie m-a privit lung. Expresia feței ei nu prevestea nimic bun. Am căscat ochii mari, întrebând-o în felul ăsta care era problema.

— Dacă am înțeles bine, pleci la mare în weekend? Hai, nu-mi face mutra asta, n-am ascultat pe la uși, dar Luc zbiera în asemenea hal, încât îl auzai de pe scară.

— Nu știu, am ripostat. De vreme ce te-ai delectat cu discuția noastră, trebuie să fi remarcat că eu n-am răspuns deocamdată nimic.

Luc urmărea din priviri schimbul de replici, ca un spectator din tribuna unui teren de tenis.

— Tu faci ce vrei. Dacă aveți chef să petreceți weekendul împreună, găesc eu ceva cu care să-mi omor timpul, nu fiți îngrijorați pentru mine.

Luc probabil că ghicise dilema cu care mă confruntam. Deodată, s-a ridicat dintr-o săritură, s-a aruncat la picioarele lui Sophie și, cuprinzând-i gleznele, a început s-o implore. Îmi aminteam că, într-o zi, l-am văzut făcând un număr asemănător pentru a scăpa de o pedeapsă dată de doamna Schaeffer.

— Te implor, Sophie, vino cu noi, nu fi nașpa, nu-l învinui, știu eu că ai fi vrut să petreci astea două zile cu el, dar tocmai încerca să-mi salveze viața. La ce-ți folosește să faci Medicina, dacă refuzi să-i dai asistență

unei persoane aflate în pericol, mai ales că persoana în chestiune sunt eu? O să mor sufocat sub grămada asta de cărți dacă nu mă scoateți de aici. Vino cu noi, fie-ți milă, o să mă duc pe plajă, iar voi nici n-o să mă zăriți, o să fiu invizibil. Îți promit că o să stau la distanță, n-o să scot niciun cuvânt, o să și uiți că sunt acolo. Două zile la mare, doar voi doi și umbra mea, spune da, te implor, plătesc eu și mașina, și benzina, și hotelul, și tot. Îți aduci aminte de cornurile pe care le-am făcut numai pentru tine? Nici nu te cunoșteam, dar știam deja că o să ne înțelegem bine. Dacă spui da, o să-ți fac niște chouquettes cum n-ai mâncat de când ești.

Sophie și-a plecat ochii și a întrebat foarte serioasă.

— Mai întâi, ce-s alea chouquettes?

— Uite încă un motiv ca să vii; nu poți să ratezi niște chouquettes ca ale mele! a continuat Luc. Și, dacă tu refuzi, nici tembelul ăsta n-o să vină, iar eu, dacă nu iau puțin aer, n-o să-mi pot continua recapitularea și o să-mi pic examenele. Pe scurt, cariera mea de medic e în mâinile tale.

— Nu te mai prosti, i-a spus cu duioșie Sophie, ajutându-l să se ridice.

A clătinat din cap, convinsă fiind că erau făcuți amândoi din același aluat.

— Doi puștani! a spus ea. Fie, hai la mare și, cum ne întoarcem, vreau chouquettes.

L-am lăsat pe Luc cu recapitularea lui, stabilind să ne vedem a doua zi.

În timp ce ne îndreptam spre casa ei, Sophie m-a luat de mână.

— Tu chiar ai fi renunțat la acest weekend, dacă aș fi refuzat să vin? m-a întrebat.

— Ai fi refuzat? i-am răspuns.

Și, intrând în garsonieră, mi-a declarat că Luc era totuși un tip unic în felul lui.

Nu încăpea nicio îndoială că Luc dibuise cea mai ieftină mașină de închiriat din oraș. Un break vechi, cu portierele vopsite în culori diferite. Masca radiatorului nu mai exista, iar cele două faruri separate de tablăria ruginită păreau niște ochi cu strabism pronunțat.

— Bun, e ea puțin zbanghie, a spus Luc, văzând că Sophie șovăia să se urce în mormanul ăla de fiare, dar motorul toarce, nu alta, iar plăcuțele de frână sunt nou-nouțe. Chiar dacă ambreiajul mai cârâie nițel, o să ne ducă acolo unde trebuie și, în plus, o să vedeți, este foarte spațioasă.

Sophie a preferat să se instaleze pe bancheta din spate.

— Vă las pe voi în față, a spus, închizând portiera, care a scos un scrâșnet cumplit.

Luc a băgat cheia în contact și s-a întors, încântat, spre noi. Avusese dreptate, motorul forcea ușurel.

Amortizoarele erau cele originale, și, la cel mai mic viraj, mașina ne clătina de parcă am fi fost în călușei. După cincizeci de kilometri, Sophie ne-a rugat să oprim la prima stație de benzină. M-a gonit, fără menajamente, de lângă Luc. Prefera să-și încerce norocul stând pe locul mortului, decât să mai suporte greața cu care se lupta pe bancheta din spate, unde, la fiecare mișcare de volan, era azvârlită dintr-o portieră în cealaltă.

Am profitat de această oprire ca să facem plinul și să înfulecăm câte un sandvici, înainte de a porni din nou la drum.

Despre restul călătoriei nu-mi mai amintesc nimic. Tolănit comod și legănat de mersul mașinii, am adormit ca un prunc. Din când în când, deschideam ochii. Sophie și Luc erau în toiul conversației, iar glasurile lor mă legănau și mai mult, astfel că adormeam la loc.

După cinci ore, Luc m-a zgâlțâit: sosiserăm.

Am parcat în fața unui vechi hotel, la fel de terminat ca mașina. Mai că-ți venea să crezi că această epavă își găsise drumul spre casă.

— De acord, nu e un hotel de patru stele, dar mi-am luat obligația de a plăti cazarea și mai mult de atât nu vă pot oferi, ne-a spus Luc, scoțându-ne gentile de voiaj din portbagaj.

L-am urmat fără niciun comentariu la recepție. Proprietara trebuie să fi luat stabilimentul balnear în posesie pe vremea când împlinea douăzeci de ani. Acum, la aceștia, mai adăugase cincizeci, iar înfățișarea ei se potrivea de minune cu decorațiunea localului. Îmi închipuisem că, în extra-sezon, aveam să fim singurii clienți, dar peste balustradă se aplecau vreo cincisprezece persoane vârstnice, curioase să vadă mutrele nou-veniților.

— Sunt clienții noștri obișnuiți, ne-a explicat patroana, ridicând din umeri. Azilul din partea locului și-a pierdut licența, așa că m-am simțit obligată să recuperez eu acest grup simpatic, doar nu era să-l las în stradă. Aveți noroc, unul dintre locatarii mei a murit săptămâna trecută, iar camera lui e liberă, vă conduc acolo.

— N-am ce zice, chiar că avem noroc! a șoptit Sophie, luând-o în sus pe scară.

Patroana le-a cerut pensionarilor să fie drăguți și să ne facă puțin loc pe culoar, ca să putem trece.

Sophie a împărțit zâmbete peste zâmbete fiecăruia dintre ei. „Dacă duceam cumva dorul spitalului, acum n-o să ne mai lipsească cine știe ce”, i-a șoptit în treacăt lui Luc.

— Păi, tu cum crezi că am dibuit pontul? i-a replicat el. Mi-a pasat adresa o amică din anul întâi: în timpul vacanțelor, vine aici și dă o mână

de ajutor ca să mai câștige un ban.

Ușa cu numărul 11 s-a deschis, lăsând vederii o încăpere cu două paturi. Sophie și cu mine ne-am întors spre Luc.

— Promit să fiu cât mai discret, s-a scuzat el. Hotelurile sunt făcute pentru dormit, nu? Dar, dacă vrei să vă las singuri, o să mă culc pe bancheta din spatele breakului și gata.

Sophie și-a pus mâna pe umărul lui Luc și i-a spus că am venit aici ca să vedem marea, asta era tot ce conta. Liniștit, Luc ne-a propus să alegem ce pat dorim.

— Niciunul, am mormăit eu, dându-i una cu cotul.

Sophie a optat pentru cel mai depărtat de fereastră și cel mai apropiat de baie.

După ce ne-am lăsat gentile de voiaj, ne-a sugerat să nu mai pierdem timpul. Îi era foame și avea chef să vadă întinsa mare. Luc n-a avut nevoie să fie îndemnat de două ori.

Plaja era la șase sute de metri de mers pe jos, ne-a explicat patroana, schițându-ne un plan pe o foaie de hârtie. Pe drum, aveam să găsim o braserie care servea toată ziua.

— Eu fac cînste, ne-a propus Sophie, îmbătată deja de stropii minusculi, purtați de vânt până la noi.

În momentul când am luat-o pe strada ce ducea spre piață, am avut o senzație de déjà-vu, aș fi putut jura că mai fusesem pe aici. Am dat din umeri, toate micile stațiuni balneare seamănă între ele. Probabil că imaginația mea se apucase iar să-mi joace feste.

Luc și Sophie erau hămesiți, meniul zilei nu-i săturase, așa că ea a comandat pentru toți cremă caramel.

Când am ieșit din braserie, se lăsase noaptea. Marea nu era prea departe. Chiar dacă, pe întuneric, nu puteam vedea mare lucru, ne-am hotărât să dăm o raită pe plajă.

Digul abia dacă era luminat: trei felinare vechi scânteiau la o distanță bună unele de altele; după ele, tot restul digului era cufundat în întuneric.

— Simțiți? a exclamat Luc, îndepărtându-și brațele. Simțiți mirosul ăsta de iod? În sfârșit, am scăpat de putoarea aia de dezinfectant pe care o aveam în nări de când am început să lucrez ca brancardier. Ajunsesem să-mi frec nasul pe dinăuntru cu periuța de dinți, ca să mă descotorosesc de ea, dar nu mi-a folosit la nimic. În schimb aici, ce minune! Și zgomotul ăsta, voi auziți zgomotul valurilor?

Luc n-a așteptat să-i răspundem, și-a scos pantofii și șosetele și a luat-o la fugă pe nisip, năpustindu-se spre linia de spumă. Sophie l-a privit cum se îndepărta, apoi mi-a făcut ușor cu ochiul, s-a descălțat și a șters-o după Luc, care se ținea după apa în reflux, țipând cât îl ținea gura. Am

Înaintat și eu. Luna era aproape plină și mi-am văzut umbra întinsă jos, pe nisip. Aș fi putut jura că, în apa sărată a unei băltoace, se reflecta silueta unei fete care se uita la mine.

Am ajuns la Luc și la Sophie, care abia își mai trăgeau sufletul. Picioarele ne erau sloi, Sophie începuse să dărdăie. Am luat-o în brațe și am frecat-o pe spate; era timpul să ne întoarcem la hotel. Am traversat iar stațiunea, cu încălțările în mână. Toți cei din hotel dormeau deja. Am urcat scara tiptil.

După duș, Sophie s-a strecurat în pat. Somnul a furat-o imediat. Luc a privit-o adormită, mi-a făcut un mic semn și a stins lumina.

*

A doua zi de dimineață, ideea de-a ne lua micul dejun în sala de mese nu ne surâdea deloc. Atmosfera nu era din cale-afară de veselă, iar zgomotul scos de fălcile care mestecau nu era chiar îmbietor.

— Este inclus în preț, a insistat Luc.

Dar, în fața expresiei încurcate a lui Sophie, care nu se prea îndemna să-și ungă cu unt pâinea prăjită, Luc și-a dat scaunul deoparte, ne-a ordonat să așteptăm și a dispărut în bucătărie. După cincisprezece minute, pensionarii așezați la mese și-au ridicat nasul din farfurii, atrași de o mireasmă neobișnuită. Nu s-a mai auzit niciun sunet; toți bătrânii își lăsaseră jos tacâmurile și fixau cu o privire vie ușa sălii de mese.

În sfârșit, a apărut și Luc, cu fața plină de făină, ducând un coș plin cu plăcinte. A trecut pe la toate mesele, oferind câte două de fiecare persoană, apoi a venit la noi, a pus trei în farfuria lui Sophie și a luat loc.

— M-am descurcat și eu cu ceea ce am găsit, ne-a spus, așezându-se. Trebuie să luăm trei pungi de făină și câte trei pachete de unt și de zahăr, cred că am dat gata rezervele hangetei noastre.

Plăcintele erau un deliciu: călduțe și pufoase, ți se topeau în gură.

— Știi, duc dorul chestiei ăsteia, a spus Luc, privind de jur-împrejur. Îmi plăcea când îi vedeam pe primii clienți de dimineață, venind plini de poftă la brutărie. Uită-te și tu la cei de aici, cât par de fericiți. La drept vorbind, nu le-am dat nicio doctorie, dar plăcintele astea par să le fi făcut tare bine.

Am ridicat capul: pensionarii se delectau cu plăcintele lui Luc. După tăcerea care domnea aici, când intraserăm de dimineață, acum se încinseseră conversații animate.

— Ai niște mâini de aur, a spus Sophie cu gura plină. La urma urmei, poate că și ce le-ai dat tu e un fel de medicament.

— Țsta ar putea fi Marquès după niște ani, a spus Luc, arătând spre un bătrân care stătea drept ca un băț.

Fiecare vecin din jur avea pe puțin de trei ori vârsta noastră. În mijlocul acestor chipuri poznașe — pe ici pe colo, puteai auzi chiar și unele hohote de râs — am avut strania impresie că mă întorsesem în cantina școlii, printre colegii de clasă care mai îmbătrâniseră nițel.

— Mergem să vedem cum arată marea la lumina zilei? a propus Sophie.

Am dat o fugă până în cameră, ca să ne punem pulovere și o haină groasă, și am plecat de la pensiune.

Ajuns pe plajă, am înțeles în sfârșit ceea ce simțisem în ajun. Această mică stațiune balneară nu-mi era necunoscută. La capătul digului, dintre cețurile dimineții a apărut un far, un mic far părăsit, aidoma celui păstrat în amintirea mea.

— Vii? m-a întrebat Sophie.

— Poftim?

— La capătul plajei, e o crâșmă deschisă. Sophie și cu mine visăm la o cafea adevărată; aia de la hotel parcă era apă de vase.

— Duceți-vă voi și vă ajung din urmă. Trebuie să verific ceva.

— Trebuie să verifici ceva pe plajă? Dacă ești îngrijorat fiindcă a plecat marea, îți făgăduiesc că diseară o să se întoarcă.

— Poți să-mi faci acest mic serviciu fără să mă tratezi ca pe un imbecil?

— Și încă unul cu fundu-n sus, unde mai pui! Sluga dumneavoastră o va însoți, prin urmare, pe doamna, în timp ce domnul se va duce să numere scoicile. Am de transmis vreun mesaj?

Fără să mai dau vreo atenție prostiilor debitate de Luc, m-am dus la Sophie și i-am cerut scuze că o las baltă, dar i-am promis că o să mă întorc cât pot de repede.

— Unde te duci?

— Mi-am amintit ceva. Sunt înapoi în cel mult un sfert de oră.

— Ce ți-ai amintit?

— Cred că am mai fost aici, cu mama; am stat câteva zile care au avut o însemnătate deosebită în viața mea.

— Și abia acum ți-ai dat seama?

— Asta s-a întâmplat acum paisprezece ani și, de atunci, nu m-am mai întors niciodată aici.

Sophie s-a răsucit pe călcâie. În timp ce se îndepărta la brațul lui Luc, m-am îndreptat spre dig.

Panoul ruginit atârna de același lanț. Din Trecerea interzisă, nu se mai vedeau decât e-urile și i-urile. Am pășit peste el, am împins ușa de fier a cărei broască — roasă de aerul sărat — dispăruse de multă vreme și am

urcat pe scară, până la balconul de veghe. Treptele parcă se micșoraseră, eu le țineam minte mai înalte. M-am cățarat pe scărița mobilă ce ducea în cupolă. Geamurile acesteia erau intacte, însă negre de murdărie. Le-am șters cu pumnii și mi-am aruncat ochii prin cele două cercuri pe care le făcusem, două cercuri ca un binoclu întors spre trecut.

Deodată, m-am împiedicat de ceva. Pe podea, sub un strat de praf, am descoperit o cutie de lemn. Am îngenuncheat și am deschis-o.

Înăuntru, am găsit un zmeu foarte vechi. Armătura acestuia era neatinsă, dar aripile de vultur se aflau într-o stare foarte proastă. Am luat pasărea în brațe și i-am mângâiat, cu mii de precauții, aripile. Părea atât de fragilă. Apoi m-am uitat în fundul cutiei și mi s-a tăiat respirația. Un firisor de nisip încă mai închipuia conturul unei jumătăți de inimă. Alături, stătea o foaie de hârtie făcută cornet. Am desfăcut-o și am citit:

Te-am așteptat patru veri la rând. Nu ți-ai ținut promisiunea, nu te-ai mai întors niciodată. Zmeul a murit, l-am îngropat aici; cine știe, poate că ai să-l găsești într-o bună zi.

Biletul era semnat Cléa.

Patruzeci de metri. Sfoara fusese înfășurată, cu perfectă minuțiozitate, pe mosor. Am coborât pe plajă, mi-am întins vulturul pe nisip și i-am reasamblat bețișoarele. Am verificat nodul care ținea la un loc piesele componente, am desfășurat cinci metri de sfoară și am început să alerg împotriva vântului.

Aripile vulturului s-au umflat. Pasărea a pornit spre stânga, a virat la dreapta și s-a înălțat spre cer. Am încercat să fac „S”-uri și „8”-uri perfecte, dar pânza găurită răspundea cu greu la comenzile mele. Am mai desfășurat puțină sfoară, iar zmeul s-a înălțat și mai mult. Umbra lui făcea zigzaguri pe nisip, iar dansul ei mă îmbăta. Și m-am simțit luat în stăpânire de râsul acela incontrollabil, un râs care se auzea din străfundul copilăriei mele, un râs neasemuit, cu timbru de violoncel.

Ce se întâmplase cu micuța mea confidentă de o vară, cu fetița căreia îi destăinuisem toate secretele mele, pentru că nu le putea auzi?

Am închis ochii... Alergam cu răsuflarea tăiată, trași de vulturul nostru care deschidea alaiul. Tu te pricepeai mai bine decât oricine să-l înalți, iar oamenii care se plimbau pe plajă se opreau de multe ori în loc, ca să-ți admire îndemânarea. De câte ori nu te-am luat de mână chiar în locul ăsta? Ce s-a întâmplat cu tine? Unde trăiești acum? Pe ce plajă îți petreci verile?

— Cu ce te joci?

Nu auzisem pașii lui Luc.

— Se joacă cu zmeul, a răspuns Sophie. Pot să încerc și eu? m-a

întrebat, apropiindu-și mâna de sfoară.

Și, până să am vreo reacție, mi-a confiscat-o. Zmeul a făcut o piruetă și s-a îndreptat, în picaj, spre plajă. Izbindu-se de nisip, s-a rupt.

— Ah! îmi pare nespus de rău, s-a scuzat Sophie. Nu-s prea îndemânată.

M-am repezit spre locul unde îmi căzuse zmeul. Ambele suspante erau distruse, iar aripile rupte i se adunaseră lângă corp. Arăta ca vai de el. M-am așezat în genunchi și l-am luat în palmele mele.

— Nu face fața asta, parcă ești gata să plângi, mi-a spus Sophie. Nu e decât un zmeu vechi; dacă vrei, mergem să-ți cumpăr unul nou.

N-am răspuns nimic. Poate pentru că, dacă i-aș fi povestit despre Cléa, ar fi însemnat că-mi trădez mica prietenă. O iubire din copilărie este sfântă, nimic nu ți-o poate smulge din inimă. Rămâne acolo, ancorată în străfundurile ființei tale. E de-ajuns ca o amintire s-o elibereze, și ea urcă la suprafață, chiar și cu aripile frânte. Am împăturit pânza și am înfășurat sfoara pe mosor.

Apoi, le-am cerut lui Luc și lui Sophie să mă aștepte și am plecat să așez zmeul la loc, în farul lui. Ajuns în cupolă, l-am pus în cutie și i-am cerut iertare; știu, e o tâmpenie să vorbești cu un zmeu, dar asta e. Am pus capacul peste cutie și am început să plâng ca prostul, fără să mă pot opri.

M-am întors la Sophie incapabil să scot o vorbă.

— Ai ochii foarte roșii, a murmurat, luându-mă în brațe. A fost un accident, n-am vrut să-l stric...

— Știu, i-am răspuns. E o amintire. Dormea liniștit acolo, sus, n-ar fi trebuit să-l trezesc.

— Nu știu despre ce este vorba, dar se pare că e ceva care te face să suferi tare mult! Dacă vrei să te destăinui, am putea să mergem puțin mai încolo; ar fi bine să stăm câteva momente împreună, doar tu și cu mine. De când ne aflăm pe plaja asta, am senzația că te pierd, ești cu mintea în altă parte.

Am sărutat-o pe Sophie și i-am cerut iertare. Am mers de-a lungul valurilor, singuri, unul lângă celălalt, până când ne-a ajuns Luc.

L-am văzut venind de departe, striga din răsuputeri să-l așteptăm.

Luc e prietenul meu cel mai bun și, în dimineața asta, am avut încă o dată dovada acestui fapt.

— Îți mai amintești când erai cu bicicleta și ți-ai spart mutra? mi-a spus, în timp ce se apropia, cu mâinile la spate. Bine, o să-ți împrăpățez eu memoria, nerecunoscătorule ce ești! Mama ta îți cumpărase o bicicletă galbenă. Am luat și eu vechea mea bicicletă și am pornit să urcăm coasta din spatele cimitirului. Când am trecut prin fața grilajului, nu mi-am putut

da seama dacă ai vrut cumva să te asiguri că nu se luase după noi vreo fantomă, dar ai întors capul și ai intrat drept într-o groapă din mijlocul drumului. Te-ai dat peste cap de ți-era mai mare dragul și te-ai întins cât erai de lung.

— Unde vrei să ajungi?

— Taci și ai să vezi. Roata din față se strâmbase, și chestia asta te durea chiar mai rău decât genunchii însângerați. Repetai întruna că mama ta o să te omoare. Nu promiseși bicicleta decât de trei zile și, dacă o duceai acasă în halul ăla, mama ta nu avea să te mai ierte. Ca să ți-o cumpere, trebuise să facă ore suplimentare. Era o adevărată catastrofă!

Amintirea acelei zile mi s-a redeșteptat în memorie. Luc scosese o cheie din mica trusă de scule agățată de șaua lui și schimbase roțile. Cea de la bicicleta lui se potrivea la a mea.

După ce a terminat de montat roata, mi-a spus că maică-mea n-avea să observe nimic. Luc i-a dus tatălui său roata mea ca s-o repare și, după două zile, am făcut din nou schimbul. Mama nu observase nimic.

— A dat Dumnezeu să-ți amintești! Foarte bine! Dar te previn, e pentru ultima oară. Totuși, tre' să te hotărăști și tu odată să crești.

Luc a scos la iveală ceea ce ascundea de câteva momente la spate, și mi-a întins un zmeu nou-nouț.

— E tot ce am găsit în târgul de pe plajă. Ai avut noroc, tipul mi-a spus că era ultimul, nu mai vinde de multă vreme modelul ăsta. E o cucuvaie, nu un vultur, dar nu fi și tu chițibușar, asta e tot un fel de pasăre și, pe deasupra, zboară noaptea. Acum ești mulțumit?

Sophie a asamblat zmeul pe nisip, mi-a întins sfoara și mi-a făcut semn să-l înalț. M-am simțit ca un caraghios, dar, când Luc și-a încrucișat brațele bătând din picior, am înțeles că eram pus la încercare, așa că am început să alerg, iar zmeul s-a ridicat spre cer.

Ăsta zbura la perfecție. Cu zmeele e la fel ca în cazul bicicletei, nu uiți niciodată ce ai de făcut, chiar dacă nu ai mai exersat de ani de zile.

De fiecare dată când cucuvaia făcea „S”-uri și „8”-uri perfecte, Sophie aplauda și de fiecare dată aveam senzația că o mințeam un pic.

Luc a șuiert printre dinți și mi-a făcut semn să mă uit înspre dig. Cei cincisprezece pensionari se așezaseră pe micul zid de piatră și admirau piruetele aeriene ale cucuvaiei.

Ne-am întors la hotel împreună cu ei; ora plecării noastre se apropia. Am profitat de faptul că Luc și Sophie urcaseră să-și facă bagajele, ca să plătesc nota și suplimentul pentru alimentele din bucătărioara în care dăduserăm iama în cursul dimineții.

Patroana a încasat fără să clipească ceea ce i se cuvenea și m-a

Întrebat încet dacă nu pot să-i fac rost de rețeta plăcintei. I-o ceruse lui Luc, dar nu avusese niciun succes. I-am promis că am să încerc să-i smulg secretul și că am să i-l trimit prin poștă.

Bătrânul domn care stătuse drept ca un băț cât timp ne-am luat micul dejun, în sala de mese, cel în care Luc văzuse încarnarea lui Marquès, a venit la mine.

— Te-ai descurcat bine pe plajă, băiete, mi-a spus.

I-am mulțumit pentru compliment.

— Știu eu ce spun, doar am vândut zmeie toată viața. Cândva, am avut o dugheană pe plajă. Da' ce ai de te uiți așa la mine, parcă ai fi văzut o fantomă!

— Dacă v-aș spune că, acum multă vreme, mi-ați dăruit unul, m-ați crede?

— Cred că domnișoara ta are nevoie de ajutor, mi-a spus bătrânul domn, arătând spre scară.

Sophie cobora scara, cărând și geanta ei, și pe a mea. I le-am luat și m-am dus să le pun în portbagaj.

Luc s-a așezat la volan, iar Sophie alături de el.

— Mergem? m-a întrebat ea.

— Stați o clipă, mă întorc imediat.

M-am năpustit în hotel. Bătrânul domn se instalase în fotoliul lui din salon, și se uita la televizor.

— Pe fetița mută vi-o mai amintiți?

Claxonul mașinii s-a auzit de trei ori.

— Am impresia că prietenii tăi se grăbesc. Mai veniți să ne vedeți, vom fi încântați cu toții să vă primim, mai ales pe amicul tău. Plăcintele lui de azi-dimineață au fost extraordinare.

Claxonul a început să sune fără oprire. Am plecat împotriva voinței mele, făgăduindu-mi, pentru a doua oară, că mă voi întoarce într-o bună zi în mica stațiune balneară.

*

Sophie fredona melodii pe care Luc punea cuvinte, cântând cât îl ținea gura. Mi-a reproșat de douăzeci de ori că nu cânt împreună cu ei, și, de douăzeci de ori, Sophie i-a spus să mă lase în pace. După patru ore de drum, Luc a devenit neliniștit, văzând că nivelul benzinei scăzuse brusc: acul indicatorului o luase dintr-odată spre stânga.

— Din două una, ne-a anunțat pe un ton grav, ori indicatorul rezervorului e mort, ori o să fim nevoiți, în curând, să împingem mașina.

După douăzeci de kilometri, motorul a tușit și și-a dat duhul la câțiva

metri de pompa de benzină. Ieșind din mașină, Luc a bătut ușurel capota și a felicitat break-ul pentru fapta lui de vitejie.

În timp ce eu făceam plinul, Luc s-a dus să cumpere niște apă și biscuiți. Sophie s-a apropiat de mine și m-a luat de talie.

— Ești un vânzător de benzină destul de sexy, mi-a spus.

M-a sărutat pe ceafă și s-a dus după Luc, în prăvălie.

— Vrei o cafea? m-a întrebat când s-a întors.

Și până să-i răspund, mi-a zâmbit și a adăugat:

— Când ai să vrei să-mi spui ce anume nu merge, am să fiu aici, aproape de tot, lângă tine, chiar dacă nu-ți mai dai seama de asta.

Puțin după ce am pornit din nou la drum, a început să plouă. Ștergătoarele de parbriz se chinuiau să îndepărteze stropii, iar șuieratul pe care îl scoteau când atingeau sticla avea în el ceva dureros. Am ajuns în oraș după căderea nopții. Sophie dormea adânc, iar Luc ezita s-o trezească.

— Ce facem? a șoptit.

— Nu știu. Parcăm și așteptăm să se trezească.

— Mai bine du-mă acasă decât să spui prostii, a murmurat, cu ochii închiși, Sophie.

Dar Luc nu era de aceeași părere. Prin urmare, a luat-o spre garsoniera noastră. Nici vorbă să ne lase să cădem în butoiul cu melancolie de duminică seara, iar, pe timp de ploaie, trebuia să fii de două ori mai vigilent, a decretat el. Aveam să-i facem de petrecanie, tustrei, o dată pentru totdeauna, tristeții de sfârșit de săptămână. Ne promitea niște paste cum nu mai gustaserăm în viața noastră.

Sophie s-a îndreptat și și-a frecat obraji.

— Fie, faci paste, și după aia mă duceți acasă.

Am mâncat stând turcește pe covor. Luc a adormit în patul meu, iar Sophie și cu mine ne-am încheiat noaptea la ea acasă.

Când m-am trezit, ea plecase. În bucătărie, am găsit un bilet rezervat de un pahar pus lângă tacâmurile pregătite pentru micul dejun.

Îți mulțumesc că m-ai dus să văd marea, îți mulțumesc pentru aceste două zile de excursie improvizată. Aș vrea să te pot minți, să-ți spun că sunt fericită, iar tu să mă crezi, dar nu reușesc. Lucrul care mă doare cel mai tare e să te văd atât de singur când ești cu mine. Nu sunt supărată pe tine, dar n-am făcut nimic pentru a merita să stau după ușă. Când eram prieteni, îmi păreai mai seducător. Nu vreau să-mi pierd cel mai bun amic, am prea mare nevoie de tandrețea lui, de sinceritatea lui. Trebuie să te regăsesc așa cum ai fost.

Mai târziu, când o să ne întâlnim la bufet, ai să-mi povestești ce ai

făcut în ziua aceea; la rândul meu, am să-ți povestesc ce am făcut eu, iar complicitatea noastră va renaște din punctul în care am abandonat-o. Puțin mai târziu... o să reușim, ai să vezi.

Când pleci, lasă cheia pe masă.

Te sărut,

Sophie

Am îndoit biletul și l-am băgat în buzunar. Mi-am luat din comoda ei cele câteva lucruri care îmi aparțineau, în afară de una dintre cămăși, de care prinsese cu un bold un biletel: „Pe asta nu; acum, e a mea”.

I-am lăsat cheia garsonierei sale acolo unde îmi ceruse și am plecat, convins că eram ultimul imbecil (ori poate cel dintâi).

*

Seara, am încercat s-o sun pe mama; aveam nevoie să vorbesc cu ea, să mă destăinuiesc, să-i aud vocea. Telefonul a sunat în gol. Totuși, îmi spusese mai demult că pleacă în călătorie. Dar uitasem când urma să se întoarcă.

Trecuseră trei săptămâni. La spital, când ne întâlneam, Sophie și cu mine simțeam o oarecare stânjeneală, dar ne făceam că plouă. Prietenia noastră a renăscut odată cu niște hohote de râs bune. Eram în grădina spitalului, bucurându-ne amândoi de un moment de răgaz. Sophie îmi povestea o pățanie de-a lui Luc. La Urgențe fuseseră aduși, în același timp, doi răniți. Luc gonea cu brancarda, pentru a-l duce mai întâi pe al lui în blocul operator. La capătul unui coridor, a trebuit să facă o mișcare bruscă, pentru a o evita pe asistenta șefă, iar pacientul a alunecat de pe targă. Luc s-a aruncat la pământ pentru a-i amortiza căderea — acțiune încununată cu succes — dar brancarda i-a căzut peste față. Luc s-a pricopsit cu trei copci pe frunte.

— Prietenul tău cel mai bun a fost curajos. Chiar mult mai curajos decât tine, atunci când te-ai tăiat la deget cu un scalpel, în sala de disecție, a adăugat ea.

Uitasem de acest episod din primul nostru an de studenție.

În sfârșit, înțelegeam cum își făcuse Luc rana pe care o văzusem în ajun. Încercase să mă ducă de nas, îndrugându-mi o poveste cu niște uși batante pe care le încasase peste față. Sophie m-a pus să jur că n-o s-o dau de gol. La urma urmei, de vreme ce îl cususe, Luc îi era de fapt

pacient, iar ea era obligată să păstreze secretul profesional.

I-am promis că n-o s-o trădez. Sophie s-a ridicat, trebuia să-și continue garda. Am strigat-o și i-am făcut, la rândul meu, o confidență despre Luc.

— Știi, nu-i ești deloc indiferentă!

— Știu, mi-a răspuns, îndepărtându-se.

Soarele răspândea o căldură blândă. Pauza nu mi se terminase încă; am hotărât să mai rămân puțin.

Fetița care jucase deunăzi șotron a intrat în grădină, în spatele geamurilor de sticlă ale culoarului, părinții ei discutau cu șeful serviciului de hematologie. Puștoaica a venit spre mine. După felul în care făcea ba un pas înainte, ba un pas înapoi, am ghicit că încerca să-mi atragă atenția. Ceva îi stătea pe limbă.

— M-am vindecat, mi-a declarat cu mândrie.

De câte ori n-o văzusem pe această fetiță jucându-se în grădina spitalului, fără să-mi pese măcar o dată de răul care o chinuia?

— Acum pot să plec acasă.

— Sunt foarte fericit pentru tine, chiar dacă o să-ți duc dorul. Mă obișnuisem să te văd jucându-te în grădină.

— Și tu poți să pleci la tine acasă în curând?

Imediat după ce mi-a spus asta, fetița a izbucnit în râs, un râs cu timbru de violoncel.

Există unele lucruri mărunte pe care le lași în urma ta, clipe de viață ancorate în colbul timpului. Poți încerca să le ignori, dar aceste mici nimicuri puse cap la cap alcătuiesc un lanț care te leagă de trecut.

Luc pregătise cina. Mă aștepta, prăbușit în fotoliu. Cum am intrat în garsonieră, m-am aplecat asupra răniilor lui.

— Hai, gata, nu mai face atâta pe doftorul, știu că știi, m-a respins el cu mâna. Dă-i drumul, te las să faci mișto de mine cinci minute și, după aia, trecem la altceva.

— Mașina aia pe care am luat-o pentru weekend... M-ai putea ajuta s-o închiriez?

— Da' unde te duci?

— Aș vrea să mă întorc la mare.

— Ți-e foame?

— Da.

— Cu atât mai bine, fiindcă, dacă ai chef să-ți fac ceva de mâncare, trebuie să-mi spui de ce vrei să te întorci acolo. Însă dacă preferi să faci pe marele misterios, benzinăria este încă deschisă. La ora asta, cu puțin noroc, o să mai găsești și tu un sandvici.

— Ce vrei să-ți spun?

— Ceea ce ți s-a întâmplat pe plajă, fiindcă mi-e dor de prietenul meu

cel mai bun. Întotdeauna ai fost cu mintea oarecum în altă parte. Și întotdeauna m-am resemnat, dar, de data asta, te asigur că nu mai suport. Aveai cea mai formidabilă fată cu puțință, dar ai fost atât de cretin, încât după acel faimos weekend, și ea e cu mintea în altă parte.

— Mai ții minte vacanța aia, în care mama m-a dus la mare?

— Da.

— O mai ții minte pe Cléa?

— Țin minte că, la începutul școlii, mi-ai spus că nu-ți mai păsa nici pic de Elisabeth, că-ți întâlnești sufletul pereche și că fata aia avea să fie, într-o bună zi, femeia vieții tale. Dar tu mai ții minte că eram doar niște puștani? Crezi că ea te-a așteptat în stațiunea aia? Revino cu picioarele pe pământ, moșule. Te-ai purtat cu Sophie ca un bou.

— Lucru care cred că-ți pică numai bine, nu?

— Trebuie să înțeleg că săgeata asta vrea să spună ceva?

— Eu nu ți-am cerut decât un pont pentru a putea închiria o mașină.

— O s-o găsești vineri seară, parcată în stradă. Am să-ți las cheile pe birou. În frigider ai niște mâncare, nu mai trebuie decât s-o încălzești. Noapte bună, mă duc să dau o tură pe-afară.

Ușa garsonierei s-a închis. M-am apropiat de fereastră, ca să-l chem pe Luc și să-i cer scuze. Degeaba l-am strigat; nu s-a întors. Iar la colțul străzii a dispărut.

*

Aranjasem să fac de gardă vineri, pentru ca sâmbătă să fiu liber chiar de la prima oră. M-am întors acasă în zori. Am găsit cheile breakului, așa cum îmi promisese Luc.

Am făcut la repezeală un duș, m-am schimbat și am pornit-o la drum spre sfârșitul dimineții. Nu m-am oprit decât ca să umplu rezervorul. Joja își dăduse definitiv sufletul, așa că trebuia să socotesc consumul mediu, pentru a estima momentul în care trebuia să alimentez iar cu benzină. Așa, cel puțin, îmi ocupam mintea cu ceva. De când plecasem, aveam neplăcuta senzație că umbrele lui Luc și a lui Sophie stau pe bancheta din spate.

Am ajuns la pensiune după prânz. Patroana s-a mirat de vizita mea. Îi părea nespus de rău, camera pe care o ocupaserăm noi își găsisese un nou locatar și ea nu mai avea niciuna liberă. I-am explicat că nu intenționez să-mi petrec noaptea acolo, ci venisem doar pentru o întrevedere cu unul dintre pensionari, un domn bătrân care avea o ținută foarte dreaptă și căruia voiam să-i pun o întrebare.

— Ați făcut tot drumul ăsta numai ca să-i puneți o întrebare?! Nu știți

că avem telefon? Domnul Morton a stat toată viața în picioare, la tejgheaua prăvăliei lui, de-aia are și acum ținuta atât de dreaptă. O să-l găsiți în salon, acolo își petrece majoritatea după-amiezilor, nu iese aproape niciodată.

I-am mulțumit patroanei, m-am apropiat de domnul Morton și m-am așezat în fața lui.

— Bună ziua, tinere, ce pot face pentru dumneata?

— Nu vă mai amintiți de mine? Am venit acum câțeva vreme aici, împreună cu o tânără și cu prietenul meu cel mai bun.

— Asta nu-mi spune nimic. Când ziceai că ai fost?

— Acum trei săptămâni. Luc v-a făcut plăcinte la micul dejun. V-au plăcut la nebunie.

— Îmi plac mult plăcintele. Mă rog, îmi plac toate dulciurile. Și cine ziceai că ești?

— Amintiți-vă, am înălțat un zmeu pe plajă și dumneavoastră mi-ați spus că mă descurc destul de bine.

— Știi, am vândut zmeie pe timpuri. Eu țineam dugheana de pe plajă. Vindeam fel de fel de articole. O grămadă: colaci de salvare, undițe de pescuit... aici nu e nimic de pescuit, totuși vindeam. Și creme de plajă. Am văzut la viața mea atâția amatori de scăldat... de toate soiurile. Bună ziua, tinere, ce pot face pentru dumneata?

— Când eram mic, am petrecut vreo zece zile aici. Cu mine se juca o fetiță. Știu că ea venea în fiecare vară, nu era o fetiță ca toate celelalte, era surdomută.

— Vindeam și umbrele de soare și vederi; dar mi-au fost șterpelite multe vederi, și atunci am renunțat la ele. Îmi dădeam seama fiindcă, la sfârșitul săptămânii, îmi rămâneau întotdeauna timbre în plus. Puștii mi le furau... Bună ziua, tinere, ce pot face pentru dumneata?

Mă dădeam de ceasul morții să obțin ceva de la bătrân, când o doamnă în vârstă s-a apropiat de mine.

— Azi n-o s-o scoateți la capăt cu el, nu e una din zilele lui bune. Ieri era mai lucid; stările astea ale lui vin și se duc, nu mai are mintea întreagă. Eu știu despre ce fetiță este vorba. Eu, una, mi-am păstrat memoria. Vorbiți despre micuța Cléa, o cunoșteam bine. Dar știți, nu era surdă.

Văzându-mi uluiala, doamna a continuat.

— V-aș povesti cu dragă inimă totul, dar mi-e foame și nu pot să vorbesc cu burta goală. Dacă m-ați invita la patiserie, să iau un ceai, ne-am putea continua discuția. Vreți să mă duc să-mi iau pardesiul?

Am ajutat-o pe bătrâna doamnă să-și pună haina și ne-am îndreptat în ritmul pașilor ei spre patiserie. S-a instalat pe terasă și mi-a cerut o țigară.

Nu aveam. Ea și-a încrucișat brațele privind țință la tutungeria de peste drum.

— Blondele sunt foarte bune, mi-a spus ea.

M-am întors cu un pachet de țigări blonde și cu o cutie de chibrituri.

— La sfârșitul anului voi fi medic, i-am spus în timp ce i le dădeam. Dacă m-ar vedea profesorii mei oferindu-vă așa ceva, ar fi vai de pielea mea.

— Dacă profesorii dumneavoastră și-ar pierde timpul urmărind ce facem noi în văgăuna asta, v-aș recomanda imediat să vă schimbați facultatea, mi-a răspuns, aprinzând un chibrit. Cât despre timp, având în vedere cât mai am, mă întreb de ce naiba își mai batăștia capul să ne amărăscă. N-ai voie să bei, n-ai voie să fumezi, n-ai voie să mănânci prea gras sau prea dulce, ca să te faci să trăiești mai mult; numai că savanțiiăștia, care gândesc în locul nostru, ne vindecă tocmai de fericirea de a trăi. Ce liberi eram când aveam vârsta dumneavoastră, liberi să ne omorâm mai repede, desigur, dar și liberi să trăim. Așa că voi profita de încântătoarea dumneavoastră companie pentru a sfida medicina și, dacă nu vedeți niciun inconvenient, nu i-aș spune nu unei savarine bune, cu rom.

Am comandat o savarină cu rom, un eclair cu cafea și două ciocolate calde.

— Ah, micuța Cléa, cum să nu-mi amintesc de ea. Pe vremea aia, aveam o librărie. Vedeți, așa sfârșesc comercianții. Îi servești pe oameni ani de zile și, când te pensionezi, nu mai vine nimeni să te vadă. N-am păr în cap de câte ori am zis bună ziua, mulțumesc, la revedere... Și, de doi ani, de când am lăsat tejgheaua, nici măcar o vizită. Într-un târg de mărimeaăștuia... Credeți că-și închipuie careva că am plecat pe lună? Micuța Cléa era tare drăguță. Am văzut eu și puști prost crescuți; vă rog să observați că țâncii nu sunt niciodată atât de prost crescuți pe cât sunt părinții lor. Pe ea aș fi putut-o ierta dacă n-ar fi mulțumit; ea, cel puțin, avea o scuză valabilă. Ei bine, închipuiți-vă că scria. Venea deseori la librărie, privea cărțile, alegea câte una și se așeza într-un colț, ca s-o citească. Soțul meu ținea tare mult la mititica asta, puneacărți deoparte doar pentru ea. Când pleca, își scotea din buzunar o hârtiuță și scria „Mulțumesc, doamnă; mulțumesc, domnule”. Era incredibil! Închipuiți-vă că, de fapt, nu era nici surdă, nici mută. Ei da, micuța Cléa suferea de o formă de autism. Blocajul era în capul ei. Auzea tot, doar că vorbele nu voiau să iasă; și știți ce a eliberat-o din această temniță? Muzica, imaginați-vă! E o poveste frumoasă și, în același timp, tristă.

Vă întrebați dacă nu cumva am inventat toate astea doar ca să-mi oferiți un pachet de țigări și o savarină cu rom? Fiți pe pace, n-am ajuns în

halul ăsta, cel puțin nu încă. Poate peste câțiva ani, dar, decât să mi se întâmple asta, mai bine să mă ia Dumnezeu înainte. Nu vreau să ajung ca vânzătorul din târg. Ah, nu e vina lui, și eu aș fi luat-o razna dacă aș fi fost în locul lui. Când ai tras din greu toată viața ca să-ți crești copiii, și niciunul dintre ei nu vine vreodată să te vadă sau nu-și găsește timp să te sune, cred și eu că ai de ce să înnebunești, să vrei să-ți ștergi amintirile. Dar pe dumneavoastră vă preocupă micuța Cléa, nu vânzătorul din târg. Adineauri vă spuneam despre nerecunoștința clienților, a acelor oameni pe care i-ai servit o viață întreagă și care, la piață, se fac că nu te recunosc. Ei bine, n-ar fi trebuit să generalizez. În ziua când mi-am dus bărbatul la groapă, ea a venit singură-singurică. Nu am recunoscut-o, și pe bună dreptate, fiindcă a crescut mult, ca și dumneavoastră de altfel. Și pe dumneavoastră vă știu, erați băiețelul cu zmeul! Știu fiindcă în fiecare an, cum sosea în stațiune, micuța Cléa venea să mă vadă și îmi întindea o hârtie pe care scria o întrebare: „S-a întors băiatul cu zmeul?” Sunteți chiar dumneavoastră, nu? În ziua când mi-am înmormântat soțul, ea stătea la sfârșitul cortegiului, atât de delicată, atât de discretă. Mă întrebam cine e; și, atunci, vă puteți închipui cât am fost de surprinsă când s-a apropiat de urechea mea și mi-a spus: „Sunt eu, Cléa, îmi pare foarte rău, doamnă Pouchard. Țineam mult la soțul dumneavoastră, a fost atât de draguț cu mine!” Aveam deja lacrimi în ochi, dar chestia asta m-a mișcat și mai tare; uite, doar am pomenit-o și iar m-am emoționat.

Doamna Pouchard s-a șters la ochi cu dosul mâinii. I-am întins o batistă.

— M-a îmbrățișat și apoi a plecat. Un drum de trei sute de kilometri dus, trei sute întors, doar ca să-i aducă soțului meu un ultim omagiu. Cléa dumneavoastră e instrumentistă. Ah, povestesc totul în dezordine, îmi pare rău. Stați, lăsați-mă s-o iau iar de unde rămăsesem, în vara când n-ați mai venit, micuța Cléa le-a cerut părinților ceva nemaipomenit: voia să învețe să cânte la violoncel. Imaginați-vă ce față a făcut maică-sa! Vă dați seama cât a suferit? Copilul tău surd, care vrea să devină muzician! E ca și cum ai fi adus pe lume un olog care vrea să fie echilibrist pe sârmă. La librărie, Cléa nu mai alegea decât cărți despre muzică și, de fiecare dată când veneau s-o ia, părinții ei erau și mai zguduiți. Atunci taică-său și-a luat inima în dinți și i-a spus soției: „Dacă ea vrea asta, o să facem cumva ca să izbutească”. Au înscris-o la o școală specială, unde era un profesor care îi ajuta pe copii să asculte vibrațiile instrumentelor muzicale, punându-le niște căști de recepție pe gât. Ah, vă întreb unde Dumnezeu o să se oprească cu progresul ăsta? De obicei, sunt mai degrabă contra, dar, de data asta, trebuie să recunosc că a fost ceva util. Profesorul a început s-o învețe pe Cléa notele de pe partituri, și acesta a fost

momentul când s-a produs miracolul. Cléa, care nu rostise în viața ei un singur cuvânt corect, a pronunțat „Do, re, mi, fa, sol, la, și, de”, absolut normal. Gama i-a ieșit din gură, ca trenul din tunel. Și pot să vă spun că, de data asta, muți au rămas părinții ei. Cléa învăța muzica, începea să cânte, iar cuvintele se așezau pe note. Violoncelul este cel care a scos-o din închisoarea ei. O evadare cu ajutorul violoncelului! Așa ceva nu-i este dat totuși oricui!

Doamna Pouchard și-a învățit lingurița în ciocolata caldă, și-a înmuiat buzele în ceașcă și apoi a pus-o la loc. Am tăcut amândoi câteva clipe, pierduți în amintiri.

— A intrat la Conservatorul Național, acolo studiază. Dacă vrei s-o regăsești... eu acolo aș începe s-o caut, dacă aș fi în locul dumneavoastră.

Am făcut o provizie de biscuiți și de bomboane de ciocolată pentru doamna Pouchard, am traversat strada ca să-i cumpăr un cartuș de țigări și am condus-o înapoi, la pensiune. I-am promis că am să vin s-o văd când o să fie vreme bună și am s-o duc la plimbare pe plajă. Ea m-a sfătuit să conduc cu prudență și să-mi pun centura. La vârsta mea, merita să-mi acord puțină atenție, a mai adăugat.

Am plecat spre seară și am condus o bună parte din noapte. Am ajuns la timp ca să dau înapoi mașina și să intru de gardă.

*

După ce m-am întors, am schimbat halatul alb cu treniul de detectiv. Spitalul nu era prea aproape de Conservator, dar puteam merge acolo cu metroul, pe care trebuia să-l schimb doar de două ori, și ajungeam în piața Operei. Conservatorul era chiar în spatele acesteia. Singura problemă era orarul meu. Se apropiau examenele de sfârșit de semestru; singurele momente libere de care dispuneam, între recapitulări și gărzi, erau noaptea târziu. A trebuit să aștept zece zile ca să mă pot duce acolo înainte de ora închiderii. Dar când am ajuns, după ce alergasem pe culoarele metroului până mi se tăiasse răsuflarea, tocmai se închideau ușile. Paznicul m-a rugat să mă întorc a doua zi. L-am implorat să mă lase să intru, trebuia să mă duc neapărat la secretariat.

— La ora asta nu mai e nimeni. Dacă vrei să depuneți un dosar de admitere, trebuie să veniți până la ora 17.

I-am mărturisit că nu venisem pentru asta. Eram student la Medicină, iar motivul ce mă aducea aici era speranța de-a o regăsi pe o tânără pentru care muzica însemna foarte mult. Conservatorul era unica pistă de care dispuneam, dar trebuia să mai primesc și alte îndrumări.

— În ce an sunteți la medicină? m-a întrebat paznicul?

— Mai am câteva luni până la rezidențiat.

— Dacă mai aveți câteva luni până la rezidențiat, sunteți îndeajuns de calificat pentru a arunca o privire la gâtul cuiva? De două zile, mă ustură când înghit și n-am nici timp, nici mijloace ca să merg la doctor.

Am acceptat cu plăcere să-l examinez. Mi-a dat drumul înăuntru și l-am consultat chiar în biroul lui. În mai puțin de un minut, i-am pus diagnosticul de angină. I-am propus să vină a doua zi la mine, la Urgențe, ca să-i dau o rețetă cu care să poată lua antibiotice de la farmacia spitalului. După consultații, paznicul m-a întrebat care e numele celei pe care o căutam.

— Cléa, i-am răspuns.

— Cléa și mai cum?

— Nu-i știu decât prenumele.

— Cred că glumiți.

Expresia feței mele spunea cu totul altceva.

— Auziți, domnule doctor, și eu aș vrea să vă ajut, la rândul meu, dar trebuie să înțelegeți că această instituție are două sute de cursanți în fiecare an. Unii nu rămân decât vreo câteva luni, alții își continuă studiile câțiva ani, iar un anumit număr dintre ei intră chiar în diferite formații muzicale care țin de Conservator. Dacă mă gândesc numai la ultimii cinci ani, în registrele noastre au fost înscrise aproape o mie de persoane, iar clasamentul nu se face după prenume, ci după numele de familie. Ar fi o adevărată muncă de furnică s-o găsiți pe... cum ziceați că o cheamă?

— Cléa.

— Da, dar, din păcate, Cléa fără nume... îmi pare nespus de rău, nu pot face nimic pentru dumneavoastră.

Am plecat la fel de dezamăgit pe cât fusesem de fericit când paznicul consimțise să-mi deschidă ușa.

Cléa fără nume. Iată ce erai tu în viața mea: o fetiță din vremea copilăriei, azi deja femeie, o amintire complice, o dorință pe care timpul n-o îndeplinesc. Pășind pe culoarele metroului, te revedeam alergând în fața mea, pe dig, și trăgând zmeul care se răsuca în aer. Cléa fără nume, care făcea „8”-uri și „S”-uri perfecte pe cer. Fetița cu răs de violoncel, a cărei umbră m-a chemat în ajutor fără să-i trădeze secretul. Cléa fără nume, care îmi scrisese: *Te-am așteptat patru veri la rând. Nu te-ai ținut de cuvânt, nu te-ai mai întors niciodată.*

Când am ajuns acasă, Luc era, în continuare, bosumflat. M-a întrebat de ce eram atât de palid. I-am povestit vizita mea la Conservator și de ce nu făcusem nicio ispravă.

— O să-ți pici examenele dacă o mai ții așa. Nu te mai gândești decât la ea, la fata aia. Moșule, tot alergând după o fantomă, ai s-o iei razna.

L-am acuzat că exagerează.

— Am făcut puțină curățenie în timp ce tu îți pierdeai vremea. Știi câte hârtii am găsit în coșul de gunoi? Zeci. Și nu erau nici rezumatele cursurilor, nici formule chimice. Pe ele era desenat un chip, mereu același. Ai mână, mai bine ți-ai folosi talentele făcând schițe anatomice. Măcar ți-a dat prin minte să-i spui paznicului că fata asta a ta, Cléa, studiază violoncelul?

— Nu, nu m-am gândit.

— Pe deasupra, mai ești și tăntălău! a mormăit Luc, lăsându-se în fotoliu.

— De unde știi că ea cântă la violoncel? Doar nu ți-am spus niciodată!

— De zece zile mă scol cu Rostropovici, mă culc cu Rostropovici, mănânc cu Rostropovici. Nici nu ne mai vorbim, conversațiile noastre au fost înlocuite de violoncel, și tu mă întrebi de unde știu! Și unde scrie că, dacă o s-o regăsești pe Cléa asta, ea o să te recunoască?

— Dacă nu mă recunoaște, o să mă resemnez.

Luc s-a uitat la mine o clipă și, deodată, a bătut cu pumnul în birou.

— Jură! Jură pe capul meu, nu, și mai bine, jură pe prietenia noastră că, dacă o întâlnești și nu te recunoaște, ai să-i pui cruce pentru totdeauna poveștii ăsteia și că ai să devii din nou, imediat, cel pe care l-am cunoscut eu.

Am aprobat, dând din cap.

— Măine nu lucrez. O să trec pe la spital ca să iau antibioticele și o să i le duc, din partea ta, paznicului de la Conservator. O să profit de ocazie ca să aflu mai multe, mi-a promis Luc.

I-am mulțumit și i-am propus să-l scot la masă în oraș. Mijloacele noastre erau limitate, dar la restaurant, oricât de modest ar fi fost acesta, n-aveam să mai ascultăm niciun violoncel.

Ne-am înfundat într-un bistrou de cartier. Ne-am întors binișor abțiguiți și, când Luc s-a așezat pe o bancă pentru că i se învârtea capul, mi-a mărturisit necazul lui. Făcuse o gafă, mi-a spus, jurând că n-o făcuse dinadins.

— Ce fel de gafă?

— Alaltăieri am luat masa de prânz la bufet. Sophie era acolo și m-am așezat la masa ei.

— Și?

— M-a întrebat ce faci.

— Și tu ce i-ai răspuns?

— Că faci cât se poate de rău. Și, fiindcă se îngrijorase, am vrut s-o liniștesc. Cred că mi-au scăpat vreo două vorbe despre preocupările tale.

— Doar nu i-oi fi pomenit de Cléa!

— Nu i-am spus numele, dar mi-am dat seama imediat că vorbisem mai mult decât trebuie. Cred că i-am dat de înțeles că ți-a intrat în cap să-ți regăsești sufletul pereche. Și am adăugat imediat, la mișto, că îl întâlniseși când aveai doisprezece ani.

— Cum a reacționat Sophie?

— Cum reacționează ea întotdeauna, tu ești mai în măsură să știi. A zis că speră să fii fericit, fiindcă meriți, ești un tip formidabil. Îmi pare tare rău, n-ar fi trebuit să mă port așa. Dar nu care cumva să-ți închipui că am făcut neghiobia asta cu vreun plan ascuns. Nu-s chiar atât de inteligent. Doar că eram furios pe tine și, atunci, m-a luat gura pe dinainte.

— De ce erai furios pe mine?

— Fiindcă Sophie era sinceră când spunea vorbele alea.

L-am luat pe după umăr și l-am ajutat să urce scara. L-am culcat în patul meu — era beat mort — iar eu m-am lungit pe salteluța lui de sub fereastra garsonierei noastre.

*

Luc s-a ținut de cuvânt. A doua zi după această băută, în ciuda mahnurelii de care nu putuse scăpa, a venit să mă vadă la spital, a luat antibioticele de la farmacie și s-a dus la Conservator. Pentru mine, darul lui Luc de a-și atrage simpatia celor de la care așteaptă ceva anume rămâne un mister. Nimeni nu rezistă în fața farmecelor lui.

Luc i-a dat paznicului doctoriile aduse și l-a descusut cu privire la meseria lui, i-a dat ghes să-i povestească întâmplări pe care le trăise și, într-o oră, a reușit să consulte pe îndelete registrele Conservatorului. Paznicul l-a așezat la o masă, iar Luc și-a făcut cercetările cu rigoarea unui anchetator de profesie.

A început cu cei doi ani în care era cel mai probabil să se fi înscris Cléa. A studiat fiecare pagină a registrului de evidență a admiterilor, urmărind cu nespusă minuțiozitate listele de studenți, ajutat de o linie pe care o muta de sus în jos, pe hârtie. Spre mijlocul după-amiezii, s-a oprit pe rândul unde figura numele Cléa Norman, anul întâi, secția clasică, instrument principal, violoncel.

Paznicul i-a permis lui Luc să consulte dosarul studentei Cléa Norman, iar Luc i-a promis paznicului că o să-i aducă medicamente din nou, peste câteva zile, dacă o să-l mai supere gâtul.

*

Începusem garda de noapte. Am profitat de un moment de acalmie în

secția de Urgențe și m-am dus să mănânc ceva la micuța cafenea din fața spitalului. Deodată, a apărut Luc. S-a așezat la masă, a luat meniul și a comandat de toate: aperitiv, fel principal și desert, chiar înainte de a-mi spune bună seara.

— Faci cinste, mi-a declarat, înapoiindu-i chelneriței meniul.

— De ce? l-am întrebat.

— Fiindcă prietenii așa ca mine nu mai găsești tu cu una, cu două, poți să fii sigur de asta.

— Ai descoperit ceva?

— Dacă ți-aș spune că am două bilete la meciul de sâmbătă, îmi închipui că te-ar dura drept în cot, nu? Pică tocmai bine, fiindcă, sâmbătă, Cléa ta cântă la Teatrul Primăriei: Dvorak, Concertul pentru violoncel, urmat de Simfonia nr. 8. Am reușit să-ți fac rost de un loc în rândul al treilea; o s-o poți vedea de aproape. Să nu te superi că nu te însoțesc, dar mi s-a luat de violoncel pe o sută de ani de-acum încolo.

*

Am căutat în șifonier niște haine cu care să mă pot îmbrăca seara. A fost de-ajuns să-l deschid și să-mi trec în revistă îmbrăcămintea. Totuși, nu puteam să mă duc la un concert în pantaloni verzi și halat alb.

*

Vânzătoarea din marele magazin mi-a recomandat o cămașă bleu și un sacou de culoare închisă, care să meargă cu pantalonii mei de flanel.

Teatrul Primăriei avea o sală mică: o sută de fotolii așezate în semicerc și o scenă de cel mult douăzeci de metri. Orchestra care cânta în seara aceea număra tot atâția muzicieni. Dirijorul a salutat, în aplauzele publicului, instrumentiștii au intrat în formație, din stânga culiselor. Inima a început să-mi bată puțin mai tare; îmi simțeam pulsul în tâmpile. Un minut fusese de ajuns pentru ca fiecare om de pe scenă să-și ocupe locul, puțin cam prea repede pentru a putea deosebi silueta celei pe care o căutam.

În sală, s-a făcut întuneric, dirijorul și-a ridicat bagheta. S-au auzit primele note. În al doilea rând al orchestrei stăteau opt femei. Atenția mi-a fost atrasă de un singur chip.

Erai așa cum îmi închipuisem: mai femeie și încă și mai frumoasă.

Părul îți cădea pe umeri și părea să te deranjeze când mișcai arcușul violoncelului. Îmi era imposibil să-ți disting partitura printre a celorlalte instrumente din concert. Apoi, a venit momentul tău de solo, doar câteva portative, câteva note, despre care îmi imaginam că mi le adresai numai și numai mie. S-a scurs o oră, timp în care nu mi-am luat ochii de la tine. Și, când sala s-a ridicat să vă aplaude, eu am strigat „bravo” cel mai tare.

Am crezut, la un moment dat, că ni s-au întâlnit privirile. Ți-am zâmbit și ți-am făcut cu mâna un semn mic și stângaci. Te-ai înclinat în fața publicului, odată cu confrății tăi, apoi s-a lăsat cortina.

M-am dus, cu inima înfrigurată, să te aștept la ieșirea artiștilor. Am pândit, în capătul acelei fundături, clipa când ușa de fier avea să se deschidă.

Ai apărut într-o rochie neagră, părul îți era strâns cu o eșarfă. Un bărbat te ținea de mijloc, tu îi zâmbeai. Nu-mi imaginasem niciodată că măș putea simți atât de fragil. Te-am văzut în compania aceluia bărbat, iar privirea pe care i-o aruncai era cea pe care aș fi visat s-o văd în ochii tăi, atunci când m-ai fi privit pe mine. Alături de tine, el părea atât de înalt, iar eu, pe această alee, atât de mic. Dacă aș fi putut fi acel bărbat, ți-aș fi dat totul, dar nu eram decât eu însumi, umbra celui pe care l-ai iubit pe când eram copii, umbra adultului care devenisem.

Ajungând în dreptul meu, mi-ai cercetat chipul. „Ne cunoaștem?” m-ai întrebat. Vocea îți era limpede, așa cum o auzeam când nu puteai vorbi, vocea umbrei care mă chemase în ajutor cu ani în urmă. Ți-am răspuns că venisem pur și simplu să te ascult. Puțin jenată, m-ai întrebat dacă vreau un autograf. M-am bâlbâit, tu i-ai cerut un stilou prietenului tău. Ți-ai scris la repezeală prenumele pe o foaie de hârtie, eu ți-am mulțumit, iar tu ai plecat la brațul lui. În timp ce te îndepărtai, te-am auzit cum ai spus că ți-ai câștigat primul fan, și gândul ăsta te-a amuzat. Râsul care se auzea la capătul aleii nu mai avea timbrul de violoncel.

*

M-am întors acasă. Luc mă aștepta în fața intrării.

— Eram la fereastră și te-am văzut venind. După mutra ta, mi-am zis că ar fi mai bine să nu urci scara de unul singur. Îmi închipui că lucrurile nu s-au petrecut așa cum sperai. Îmi pare nespus de rău, dar, știi, era mai mult ca sigur că se va întâmpla așa. Nu fi necăjit, moșule. Hai, vino, nu sta aici. Hai să ne plimbăm puțin, o să-ți faci bine. Nu-i musai să vorbim, dar, dacă ai chef, sunt aici. O să vezi: mâine n-o să te mai doară așa de tare, iar poimâine nici măcar n-o să te mai gândești la chestia asta, crede-mă; suferința din dragoste te chinuie mai rău în primele zile, dar, cu

timpul, totul se aranjează, chiar dacă se aranjează în rău. Vino, moșule, nu sta aici să bocești. O să ajungi un medic formidabil. Ea nu știe pe lângă cine a trecut, dar ai să vezi, într-o bună zi ai s-o găsești tu pe femeia vieții tale. Pe lume nu există doar tipe ca Elisabeth sau Cléa, tu meriți mult mai mult decât atât.

*

Mi-am ținut promisiunea făcută lui Luc. Am pus cruce copilăriei și m-am consacrat studiilor.

Uneori, seara, ne întâlneam cu toții: Luc, Sophie și cu mine. Repetam împreună materia: Sophie și cu mine pentru rezidențiat, Luc pentru testele de sfârșit de an.

Ne-am luat tustrei examenele și am sărbătorit evenimentul așa cum se cuvenea.

În vara aceea, Sophie și cu mine nu aveam vacanță. Luc plecase două săptămâni la ai lui. S-a întors în mare formă, cu câteva kilograme în plus.

La începutul toamnei, a venit mama să mă vadă. Mi-a dat o valijoară cu cămăși noi, scuzându-se că nu urcă să facă ordine în garsonieră. Scările o oboseau, genunchii o dureau tot mai rău. Și, în timp ce ne plimbam pe cheiuri, am observat că își pierde suflul. M-am îngrijorat. Ea mi-a pus mâna pe obraz și mi-a spus, cu un zâmbet, că trebuie să accept ideea de-a o vedea îmbătrânind.

— O să-ți vină și ție rândul, într-o zi, mi-a spus la sfârșitul cinei pe care o luaserăm în restaurantul ei favorit. Până atunci, bucură-te de tinerețea ta, dacă ai ști cât de iute îți ia tălpășița!

Și, o dată în plus, a luat nota de plată înainte să pun eu mâna pe ea.

În timp ce mergeam spre hotel, mi-a vorbit despre casă, se apucase să zugrăvească în toate camerele; lucra cât era ziua de lungă, chiar dacă efortul pe care îl făcea îi epuiza forțele cam prea repede pentru gustul ei. Mi-a destăinuit că făcuse curățenie în pod și îmi lăsase acolo o cutie pe care o găsisese. La următoarea vizită, trebuia să urc și să văd ce e cu ea. Am încercat să aflu mai multe, dar mama nu a vrut să-mi dezvăluie misterul.

— Ai să vezi tu, când vii, mi-a spus, sărutându-mă în fața hotelului.

A doua zi am condus-o la gară. Își luase porția de oraș mare și prefera să-și scurteze șederea.

Într-o prietenie, unele lucruri nu se spun, se ghicesc. Luc și Sophie petreceau tot mai mult timp împreună. Luc găsea mereu pretexte pentru a o invita să ni se alăture. Era cam ca arunci când Elisabeth se apropia de Marquès, strecurându-se discret, tot mai mult, săptămână de săptămână, spre fundul clasei, cu singura deosebire că, de data asta, îmi dădeam seama ce se întâmplă. În afară de unele seri când Luc gătea pentru noi, îl vedeam din ce în ce mai puțin. Pe mine mă acapara rezidențiatul, iar pe el, programul de brancardier, tot mai prelungit, pentru a-și putea plăti studiile.

Ne lăsam bilete pe biroul din dormitor, în care ne uram unul altuia fie o zi bună, fie o noapte liniștită. Luc o vizita deseori pe vecina noastră de deasupra. Într-o zi, auzise un zgomot surd și, temându-se ca Alice să nu fi căzut, s-a repezit la etaj. Când colo, ei îi mergea de minune, doar că făcea curățenie generală și se descotorosea de tot ceea ce aparținea trecutului. Dădea de-a azvârlită cu albume de fotografii, cu o droaie de dosare și cu fel de fel de amintiri adunate de-a lungul unei existențe în care acum intra furioasă cu mătura.

— N-o să iau nimic din toate astea cu mine, în groapă, a strigat, înveselită, deschizându-i lui Luc.

Amuzat de zăpăceala care domnea acolo, Luc o ajutase pe vecina noastră toată după-amiaza. Ea umplea sacii de plastic, iar Luc cobora să-i arunce în pubelele clădirii.

— Doar n-o să le dau copiilor satisfacția de a mă iubi după moarte! N-aveau decât s-o facă înainte!

Începând din această zi neobișnuită, între ei doi s-a născut un soi de complicitate. De fiecare dată când mă întâlneam pe scară cu vecina noastră, o salutam, iar ea îmi răspundea, trimițându-i salutări lui Luc. Caracterul ei aprig îl cucerise pe Luc, care ajunsese să mă abandoneze uneori, pentru a-și petrece primele ore ale serii cu ea.

Se apropia Crăciunul. Făcusem tot ce putusem pentru a obține câteva zile de concediu ca să mă duc la mama, însă șeful meu de serviciu nu mi le aprobase.

— Vă scapă ceva din cuvântul „rezident”? m-a întrebat, când i-am prezentat cererea. Atunci când veți fi titularizat, vă veți putea duce acasă de sărbători și, întocmai ca mine, îi veți lăsa pe rezidenți să vă țină locul la spital. Răbdare și perseverență, adăugase pe un ton care îmi stârnise

dorința de a-i da vreo două peste mutră. Nu mai aveți de tras decât câțiva ani și, după aia, o să vă delectați și dumneavoastră, în sânul familiei, cu găscă friptă.

Am anunțat-o pe mama, care m-a scuzat imediat. Cine putea înțelege mai bine decât ea constrângerile la care era supus un rezident? Cu atât mai mult cu cât șeful de clinică era un ins plin de el și arogant.

— Mai ții minte ce mi-ai spus odată, când eram tristă că nu putusem asista la serbarea premiilor de la sfârșitul anului școlar?

— Că o să mai fie una și la anul, i-am răspuns în receptor.

— O să fie, fără îndoială, un alt Crăciun și anul viitor, scumpule! Și, dacă șeful tău rămâne la fel de încuiat, fii pe pace, sărbătorim Crăciunul în ianuarie.

Cu câteva zile înainte de sărbători, Luc a început să-și facă bagajele, pregătindu-și mai multe lucruri decât de obicei. Cum mă întorceam cu spatele, cum își îndesa în geanta de voiaj pulovere, cămăși și pantaloni, inclusiv unii care nu se potriveau cu anotimpul. Până la urmă i-am observat manevra și aerul oarecum încurcat.

— Unde te duci?

— Mă întorc acasă.

— Și, pentru câteva zile de vacanță, îți trebuie tot calabalâcul ăsta?

Luc s-a lăsat greoi, în fotoliu.

— În viața asta pe care o duc îmi lipsește ceva, mi-a spus.

— Ce-ți lipsește?

— Viața mea!

Și-a încrucișat brațele și m-a privit țintă, după care a continuat.

— Moșule, aici nu sunt fericit. Credeam că, dacă o să fiu medic, o să-mi schimb condiția, că părinții or să fie mândri de mine. Băiatul brutarului, care devine doctor, te prinzi ce frumoasă e povestea? Numai că, uite, chiar dacă aș reuși să fiu într-o zi cel mai mare chirurg, tot nu i-aș ajunge tatei nici măcar până la glezne. Poate că tata nu face decât pâine, dar, dacă ai vedea cât sunt de fericiți oamenii care intră în brutărie la primele ore ale dimineții! Îi mai ții minte pe bătrâneii din hotelul ăla de la mare, unde am făcut plăcintele? Tata repetă minunea asta în fiecare zi. E un om modest și discret, nu spune prea multe, dar, în locul lui, vorbesc ochii. Când lucram cu el, uneori tăceam amândoi toată noaptea și totuși, frământând cot la cot aluatul, împărtășeam o mulțime de lucruri. Cu tata vreau eu să semăn. Ceea ce îmi doresc să fac e meseria pe care a vrut s-o învăț de la el. Mi-am zis că, într-o zi, poate că o să am și eu copii; și știu că, dacă voi fi un brutar la fel de bun ca tata, vor putea fi mândri de mine, așa cum și eu sunt mândru de el. Nu fi supărat pe mine, dar, după Crăciun, nu mă mai întorc, mă las de medicină. Stai, să nu zici nimic, că

n-am terminat. Știu că tu ai vorbit cu tata, tu l-ai convins. Nu mi-a spus el, ci mama. În fiecare zi petrecută aici, chiar și când mă călcai al naibii de rău pe nervi, ți-am mulțumit în sinea mea că mi-ai oferit șansa de a studia la facultate. Mulțumită ție, știu acum ceea ce nu vreau să fac. Când ai să vii în sat, o să-ți pregătesc pain au chocolat și ecleruri cu cafea, și o să le împărțim ca în trecut. Nu, mai bine: o să ne bucurăm de ele ca în viitor. Așa că nu-ți spun adio, ci doar la revedere, moșule.

Luc m-a luat în brațe. Cred că a plâns puțin; de altfel, cred că și eu. Ce tâmpenie: ditai bărbații, să plângă unul în brațele celuiilalt! Dar poate că, la urma urmei, nu-i chiar așa, dacă cei doi prieteni se iubesc ca frații.

Înainte de a pleca, Luc avea să-mi facă o ultimă confidență. După ce l-am ajutat să umple cu bagaje vechiul break, s-a așezat la volan și a închis portiera. Apoi, a coborât geamul și mi-a spus pe un ton solemn:

— Știi, mi-e cam jenă să te întreb chestia asta, dar acum că, între tine și Sophie, lucrurile sunt clare, mă rog, vreau să zic acum, când e sigură că voi doi nu mai sunteți decât prieteni, te-ar deranja dacă aș suna-o din când în când? Fiindcă tu poate că nu ți-ai dat seama, dar, în faimosul nostru weekend petrecut la mare, în timp ce tu făceai pe paznicul de far sau te jucai cu zmeul, noi doi am stat mult de vorbă. Poate că mă înșel, desigur, dar am avut impresia că între ea și mine trecea ceva ca un fluid, ca un soi de afinitate, dacă pricepi ce vreau să spun. Prin urmare, dacă nu te deranjează, aș mai veni să te văd și, cu ocazia asta, aș invita-o la cină.

— Dintre toate fetele nemăritate din lume, ție ți s-au aprins călcâiele tocmai după Sophie?

— Am zis: dacă nu te deranjează; ce pot să fac mai mult?

Mașina a pornit și Luc și-a fluturat mâna pe geam, în semn de la revedere.

Absorbit de muncă, nici nu mai vedeam cum treceau lunile. Miercurea, Sophie și cu mine petreceam seara împreună, ca doi buni prieteni, luam cina după ce, uneori, mergeam la cinema, unde singurătatea unuia se contopea cu a celuiilalt în întunericul din sală. Luc îi trimitea în fiecare săptămână câte o mică epistolă scrisă în timp ce tatăl lui moțâia pe scaun, rezemat de peretele brutăriei. Sophie îmi transmitea întotdeauna cele câteva rânduri adresate mie, în care Luc se scuza că nu mai avea timp să-mi scrie separat. Cred că ăsta era modul lui de a mă ține la curent în privința corespondenței cu Sophie.

Garsoniera era liniștită, chiar mult prea mult după părerea mea. Uneori,

contemplam această încăpere, unde Sophie și cu mine priveam spre ușa întredeschisă a bucătăriei, așteptând să apară Luc cu un morman de paste în brațe sau cu faimoasele sale gratins. Îi făcusem amicului meu o promisiune și aveam grijă s-o respect cu sfințenie. Marțea și sâmbăta urcam s-o văd pe vecina noastră și petreceam o oră în compania ei. Pe măsură ce trecuseră lunile, aflasem despre viața ei mai multe decât propriii săi copii, se jura Alice. Vizitele astea aveau în ele ceva bun: ea, care nu voia să-și ia medicamentele, ceda în fața autorității medicale pe care o reprezentam.

Într-o luni seară, am avut imensa surpriză de a-mi vedea îndeplinită una dintre dorințe. Tocmai urcam spre garsoniera mea, când, deodată, am simțit pe scară o aromă cunoscută. Am deschis ușa și am dat cu ochii de Luc, cu șorțul dinainte, care aranjase chiar pe podea o masă cu trei tacâmuri.

— Păi da, am uitat să-ți las cheia! Doar nu era să te aștept pe palier. Ți-am pregătit mâncarea preferată: niște macaroane gratinate de-o să mă pomenești. Știi, sunt trei farfurii, mi-am permis s-o invit pe Sophie. De altfel, dacă ai putea să ai grijă de bucătărie, m-aș duc să fac un duș; ea vine într-o jumătate de oră și nici măcar n-am avut vreme să mă schimb.

— Bună ziua, totuși, i-am răspuns.

— Nu care cumva să deschizi cuptorul! Mă bazez pe tine, nu-mi trebuie decât cinci minute. Poți să-mi împrumuți o cămașă? Uite, asta bleu e numai bună, a spus el, scotocind prin șifonier. Am profitat de ziua mea liberă, ții minte că brutăria este închisă marțea? Am dormit în tren și iată-mă proaspăt ca o floare. Totuși, faptul că sunt aici mă face să mă simt al naibii de emoționat.

— Iar eu mă simt al naibii de încântat să te văd.

— Ah, totuși; chiar mă și întrebam când aveai de gând s-o spui! Niște pantaloni, n-ai cumva să-mi împrumuți și niște pantaloni?

Luc a lăsat pe pat halatul meu, cu care era îmbrăcat, și și-a pus pantalonii aleși din șifonier, s-a pieptănat în fața oglinzii și și-a potrivit șuvița care-i cădea pe frunte.

— Ar trebui să mă tund, nu crezi? A început să-mi cadă părul, știi? Pare-se că e o chestie genetică. Taică-meu are, spre ceafă, o frumusețe de aeroport pentru țăntari; cred că eu o să mă pricopsesc cu o pistă de aterizare chiar în frunte. Cum sunt? m-a întrebat, întorcându-se către mine.

— Pe gustul ei, dacă asta vrei să știi. Sophie o să te găsească foarte sexy în hainele mele.

— Da' ce-ți umblă prin cap? Chestia e că nu am prea des ocazia să-mi lepăd șorțul, așa că pot să mă pun și eu o dată la patru ace. Îmi face

plăcere, asta-i tot.

Sophie a sunat la ușă. Luc s-a repezit s-o întâmpine. Ochii îi străluceau mai intens decât în copilărie, când reușeam să-i jucăm vreun renghi lui Marquès.

Sophie purta un puloveraș bleumarin și o fustă în carouri, lungă până la genunchi. Le cumpărase chiar în acea după-amiază, de la un second, și ne-a cerut părerea cu privire la look-ul ei un picuț cam retro.

— Îți vine de minune, a răspuns Luc.

Sophie a părut mulțumită de opinia lui, pentru că l-a urmat în bucătărie, fără s-o mai aștepte și pe a mea.

În timpul mesei, Luc ne-a mărturisit că uneori regreta anumite lucruri din viața lui de student. Nu sălile de disecții, a precizat imediat, nici culoarele spitalului și, cu atât mai puțin, secția de Urgențe, ci serile cum era asta de acum.

După cină, am rămas acasă. De data asta, Luc a fost cel ce s-a dus să-și încheie seara la Sophie. Plecând, mi-a promis că vine să mă vadă înainte de sfârșitul primăverii. Dar viața a hotărât altfel.

Mama mă anunțase, printr-o scrisoare, că o să mă viziteze în primele zile ale lui martie. În vederea evenimentului, rezervasem o masă la restaurantul ei preferat și mă târguisem la sânge cu șeful meu de serviciu, pentru o zi liberă. În acea dimineață de miercuri, m-am dus s-o iau de la gară. Vagoanele se goleau de călători, dar mama nu era printre ei. Deodată, pe peron s-a ivit Luc. N-avea niciun bagaj și stătea nemișcat în fața mea. După lacrimile din ochii lui, am înțeles imediat că tocmai dispăruse o lume și că nimic n-avea să mai fie ca înainte.

Luc s-a apropiat încet. Aș fi vrut să nu ajungă niciodată la mine, să nu poată pronunța cuvintele pe care se pregătea să le spună.

Eram înconjurat de mulțimea călătorilor care se îndreptau spre ieșirea din gară. Aș fi vrut să fac parte dintre cei pentru care pământul continua să se învârtască de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic, în timp ce, pentru mine, se opriese în loc.

Luc a spus: „Moșule, mama ta a murit”, și am simțit cum măruntaiele îmi sunt sfâșiate de lovitura unui pumnal. M-a luat în brațe, în timp ce eu hohoteam de plâns în neștire. Îmi amintesc că, pe acel peron de gară, am scos un țipăt; era un urlat ce răzbătea din anii copilăriei. Luc m-a strâns și mai tare, ca să nu cad, și a șoptit: „Zbiară, zbiară cât vrei, moșule, de-aia sunt eu aici”.

N-am să te mai văd niciodată, n-am să te mai aud strigându-mă cum făceai, uneori, dimineața; n-am să mai simt acel învăluitor parfum de ambră care ți se potrivea atât de bine. N-am să-ți mai pot împărtăși bucuriile și suferințele mele, n-o să ne mai povestim nimic. N-ai să mai aranjezi în vaza mare din salon rămurelele de mimoză pe care ți le aduceam în ultimele zile ale lui ianuarie. Vara, n-ai să-ți mai porți pălăria de pai; iar toamna, în primele zile friguroase, n-ai să-ți mai pui pe umeri șalul de cașmir. N-ai să mai aprinzi focul în șemineu, când zăpezile lui decembrie îți vor acoperi grădina. Ai plecat fără veste, m-ai lăsat înaintea de venirea primăverii, și niciodată în viața mea nu m-am mai simțit atât de singur ca pe acest peron de gară unde am aflat că nu mai ești.

„Astăzi, a murit mama”. Mi-am repetat fraza asta de sute de ori, de sute de ori, fără s-o pot crede măcar o dată. Absența născută în ziua plecării ei nu m-a mai părăsit niciodată.

Luc mi-a explicat, acolo, pe peron, ce s-a întâmplat. Se oferise s-o conducă pe mama la gară, ca să-mi aștepte trenul. El e cel care a descoperit-o, fără suflare, în fața ușii. Luc a chemat ambulanța, dar era deja prea târziu, mama se prăpădise chiar cu o seară înainte. Probabil că ieșise să închidă obloanele și se prăbușise, doborâtă de un stop cardiac. Mama își petrecuse ultima noapte pe pământul acela, care era prelungirea grădinii sale, cu ochii deschiși spre stele.

Am luat trenul din nou, împreună. Luc mă privea în tăcere, iar eu priveam pe fereastră peisajul, gândindu-mă la toate acele dăți când mama îl privise în timp ce venea să mă vadă. Uitasem să contramandez rezervarea pe care o făcusem la restaurantul ei preferat.

Mă aștepta în capela funerară. Antreprenorul de pompe funebre mi-a spus că mama fusese incredibil de chibzuită: se îngrijise de tot ce trebuie. Mă aștepta, întinsă în sicriu. Fața îi era palidă, dar își păstrase zâmbetul ei alinător, acest fel atât de matern de a-mi spune că totul avea să fie bine și că veghea asupra mea, ca în prima zi de școală. Mi-am lipit buzele de obrazii ei. Ultimul sărut pe care i-l dai mamei este ca o cortină ce cade pentru totdeauna peste scena copilăriei tale. Am rămas s-o veghez toată noaptea. Câte nopți nu mă veghease și ea!

În adolescență, visezi la ziua în care îți vei părăsi părinții. Mai târziu, părinții sunt aceia care te părăsesc. Atunci, nu mai visezi decât să poți deveni din nou, chiar și pentru o clipă, copilul care trăia sub acoperișul lor, să-i iei în brațe, să le spui fără nicio rețineră că-i iubești, să te lipești de pieptul lor ca să te mai mângâie încă o dată.

Am ascultat predica preotului care slujea la groapa mamei: nu ne pierdem niciodată părinții, ei continuă să trăiască în noi, chiar și după ce au murit. Cei care ne-au adus pe lume, care ne-au dat toată dragostea

lor, ca să le putem supraviețui, nu pot să dispară.

Preotul avea dreptate, dar gândul că nu mai există niciun loc pe lume în care ei să respire, că nu le vom mai auzi glasul; că obloanele casei unde am copilărit vor rămâne închise pentru totdeauna ne cufundă într-o singurătate pe care nici chiar Dumnezeu n-ar fi putut-o prevedea.

N-am încetat niciodată să mă gândesc la mama. Ea e prezentă în fiecare moment al vieții mele. Uneori, văd câte un film și mă gândesc că i-ar fi plăcut și ei; sau ascult câte un cântec pe care îl fredona. Iar, în unele zile minunate, simt în aer, când trece vreo femeie, un parfum de ambră care îmi amintește de ea. Alteori, mi se întâmplă chiar să-i și vorbesc în șoaptă. Preotul avea dreptate, indiferent dacă ești sau nu credincios, o mamă nu moare niciodată de tot. Nemurirea ei e acolo, în inima copilului pe care l-a iubit. Sper ca, într-o zi, să-mi câștig și eu părticica de eternitate din inima copilului pe care îl voi crește, la rândul meu.

La înmormântare venise aproape tot orașul, chiar și Marquès, care, spre marea mea surpriză, purta o eșarfă de-a curmezișul pieptului. Boul ăsta reușise să fie ales primar. Tatăl lui Luc își închisese brutăria, pentru a putea veni. Chiar și directoarea școlii era prezentă. Își pusese de mult în cui aparatul de emisie-recepție, dar plângea mai rău decât ceilalți și îmi spunea „micuțul meu”. Venise și Sophie — anunțată de Luc — cu primul tren de dimineață. Văzându-i cum se țin de mână, m-am simțit reconfortat, fără să pot spune de ce. Când cortegiul s-a risipit, am rămas singur în fața mormântului.

Am scos din portofel o fotografie care nu mă părăsise niciodată, o fotografie cu tata ținându-mă în brațe. Am pus-o pe mormântul mamei, pentru ca în acea zi să fim, pentru ultima oară, toți trei împreună.

După ceremonie, Luc m-a dus cu vechiul lui break până în fața casei. În cele din urmă, îl cumpărase de la tipul care i-l închiria.

— Vrei să intru cu tine?

— Nu, îți mulțumesc, rămâi cu Sophie.

— Doar n-o să te lăsăm singur, nu într-o seară ca asta.

— Cred că este exact ceea ce-mi trebuie. Știi, n-am mai pus piciorul aici de luni de zile și, apoi, încă simt prezența mamei între pereții casei. Te asigur că, deși doarme în cimitir, o să-mi petrec această ultimă noapte împreună cu ea.

Luc nu se hotăra să plece. Mi-a zâmbit și a spus:

— Știi, la școală, toți eram îndrăgostiți de mama ta.

— Nu știam.

— Era, de departe, cea mai frumoasă dintre toate mamele clasei noastre. Cred că până și boul ăla de Marquès era căzut în freză după ea.

Tolomacul ăsta izbutise să-mi smulgă un zâmbet. Am coborât din

mașină, am așteptat să plece și am intrat în casă.

*

Am descoperit că mama nu se apucase niciodată de zugrăvit. Dosarul ei medical era pe masa din salon. L-am citit. Uitându-mă la ecografii, am înțeles. Nu petrecuse niciodată acea săptămână de vacanță în sud, vacanță pe care și-o oferise, chipurile, împreună cu o prietenă. La sfârșitul iernii făcuse o criză de inimă și, în timp ce Luc, Sophie și cu mine plecam la mare, ea se internase în spital pentru investigații. Născocise călătoria aia ca să nu mă îngrijoreze pe mine. Am făcut medicina în speranța că o voi vindeca pe mama de toate bolile ei, și n-am fost în stare să descopăr că era suferindă.

M-am dus în bucătărie, am deschis frigiderul și am găsit cina pe care și-o pregătise exact înainte de a...

Am rămas ca un prost în fața frigiderului deschis, și m-au podidit lacrimile. La înmormântare nu plânsesem, de parcă nu mă lăsase ea s-o fac, tocmai ca să am o ținută demnă în fața celorlalți. Există mici amănunte care te fac să devii conștient dintr-odată de dispariția celor pe care i-ai iubit. Un deșteptător care continuă să ticăie pe o noptieră, o față de pernă care se vede de sub o cuvertură, o poză pusă pe o comodă, o periută de dinți într-un pahar, un ceainic de pe pervazul ferestrei din bucătărie, cu ciocul îndreptat către grădină, ca s-o privească, și, pe masă, resturi dintr-o prăjitură cu sirop de arțar.

Copilăria mea era acolo, răspândită în casa plină de amintiri, amintiri despre mama și despre anii pe care îi trăisem alături de ea.

*

Mi-am amintit că mama îmi pomenise despre o cutie pe care o găsisese. Era lună plină; am urcat în pod.

Cutia era pusă la vedere, pe podea. Pe capacul ei, am găsit un bilet scris de mâna mamei.

Iubirea mea,

Ultima oară când ai fost acasă, te-am auzit urcând în pod. Bănuiam eu că ai s-o faci din nou, de aceea ți-am dat ultima întâlnire aici. Sunt sigură că mai vorbești din când în când cu umbrele tale. Să nu crezi că râd de tine, numai că asta îmi aduce aminte de copilăria ta. Când plecai la școală, intram în camera ta, pretextând că o aranjez și, când îți făceam patul, îți luam perna și îmi îngropam obrazul în ea, ca să-ți simt mirosul.

Erai la cinci sute de metri de casă și îmi era deja dor de tine. Vezi tu, lucrurile sunt cât se poate de simple: o mamă nu încetează niciodată să se gândească la copiii ei; din prima clipă în care deschideți ochii, puneți stăpânire pe gândurile noastre. Și nimic nu ne face mai fericite. Am încercat zadarnic să fiu cea mai bună dintre mame; tu însă ai fost un fiu care mi-a depășit toate așteptările. Vei fi un medic minunat.

Această cutie, care n-ar fi trebuit să existe niciodată, îți aparține. Îți cer iertare pentru ea.

Mama ta care te iubește iar și iar.

Am deschis cutia. Înăuntru, am găsit toate scrisorile pe care mi le trimisese tata în fiecare an, de Crăciun și de ziua mea.

M-am așezat turcește, în fața lucarnei, și am privit luna care se înălța pe cerul întunecat. Am strâns în brațe toate scrisorile tatei și am murmurat: „Mamă, cum ai putut să-mi faci una ca asta?”

Atunci, umbra mea s-a întins pe podea și, alături de ea, mi s-a părut că o zăresc pe a mamei, care îmi zâmbea plângând. Luna și-a văzut de drum, iar umbra mamei s-a făcut nevăzută.

Nu reușeam să-mi găsesc somnul. Camera era cufundată în tăcere, de cealaltă parte a ferestrei nu se mai auzea niciun sunet. Zgomotele cu care eram obișnuit dispăruseră, faldurile perdelelor rămâneau într-o tristă nemișcare. M-am uitat la ceas. La ora trei noaptea, Luc își lua pauza. Aveam chef să-l văd. Mânat de gândul ăsta, am încuiat ușa casei, fără să bănuiesc unde aveau să mă poarte pașii.

Am dat colțul străduței. Ascuns în umbra nopții, mi-am văzut cel mai bun prieten stând pe scaun, în toiul unei conversații cu tatăl lui. N-am vrut să-i întrerup, m-am tras înapoi și mi-am continuat drumul. Neștiind încotro să mă îndrept, m-am dus până la grilajul școlii. Poarta era întredeschisă. Am împins-o și am intrat. Curtea era tăcută și pustie, cel puțin așa credeam eu. Apropiindu-mă de castan, am auzit o voce care mă striga.

— Eram sigur că o să te găsesc aici.

Am tresărit și m-am întors. Yves stătea pe bancă și mă privea.

M-am așezat lângă el și l-am întrebat ce făcea acolo.

— Am fost la înmormântarea mamei tale. Îmi pare nespus de rău pentru tine, a fost o femeie pe care am apreciat-o mult. Am ajuns puțin mai târziu, așa că am rămas în urma cortegiului.

Am fost sincer emoționat că Yves venise la înmormântarea mamei.

— Ce cauți în curtea școlii? m-a întrebat.

— Nu știu, am avut o zi grea.

— Știam că ai să vii. M-a adus aici nu numai înmormântarea mamei tale, voiam să te revăd și pe tine. Ți-ai păstrat aceeași privire. Eram sigur și în privința asta, chiar dacă am vrut totuși să verific.

— De ce?

— Deoarece cred că noi doi suntem în căutarea unor amintiri, până nu dispar și ele.

— Ce-ai făcut în toți anii ăștia?

— M-am îndreptat, ca și tine, spre alt orizont, mi-am construit o viață nouă. Dar tu erai elevul, ce ai făcut după ce ai părăsit aceste ziduri și acest orașel?

— Sunt medic, mă rog... aproape. N-am fost în stare nici măcar să văd că propria-mi mamă era bolnavă. Credeam că pot vedea lucruri ascunse pentru ochii celorlalți, dar am fost chiar mai orb decât ei.

— Ți-aduci aminte? Cândva, ți-am spus că dacă ai ceva pe suflet, ceva despre care simți că nu îndrăznești să vorbești, poți avea încredere în mine, fiindcă n-am să te trădez. Fă-o acum, în noaptea asta, ori poate niciodată...

— Ieri am pierdut-o pe mama. Nu mi-a spus nicio vorbă despre boala ei, iar în seara asta am găsit în podul casei noastre niște scrisori de la tata, pe care ea le ascunsese de mine. Totul începe cu o minciună și nu mai știi cum să te oprești.

— Ce-ți scria tatăl tău, dacă nu sunt indiscret?

— Că, în fiecare an, a venit să mă vadă la serbarea premiilor. Că a stat deoparte, în spatele grilajului ăștia. Eram atât de aproape de el și, în același timp, atât de departe!

— Nu-ți spunea nimic altceva?

— Ba da, mi-a mărturisit că în cele din urmă, a renunțat. A avut un alt fiu, cu femeia aia pentru care a părăsit-o pe mama. Am un frate vitreg. Se pare că seamănă cu mine. De data asta, am o umbră adevărată, e amuzant, nu?

— Ce ai de gând să faci?

— Nu știu. În ultima scrisoare, tata îmi vorbește de lașitatea lui, zice că, voind să-i ofere un viitor noii sale familii, nu a avut niciodată curajul să-i impună trecutul lui. Acum știu unde s-a dus toată această dragoste.

— Când erai mic, ceea ce te făcea pe tine un copil deosebit era capacitatea ta de a simți nefericirea, nu numai pe aceea care te afecta direct, ci și pe a altora. Doar că, între timp, ai devenit adult.

Yves mi-a zâmbit și a continuat, punându-mi o întrebare ciudată.

— Dacă acel copil care ai fost l-ai întâlni pe bărbatul care ai devenit, crezi că s-ar înțelege bine amândoi, că ar putea fi prieteni apropiați?

— Cine sunteți cu adevărat? am întrebat.

— Un om care nu voia să crească, un paznic de școală căruia tu i-ai redat libertatea sau o umbră pe care ai născocit-o atunci când aveai nevoie de un prieten, alege tu însuși. Dar am o datorie față de tine, și cred că noaptea asta este cel mai potrivit moment ca s-o achit. Apropo de momentul potrivit, ți-aduci aminte ce ți-am spus, într-o zi, despre iubirile pe care le întâlnești? Cred că, pe vremea aia, îți trăiai prima dezamăgire.

— Da, mi-aduc aminte. Nu prea eram fericit în ziua aia.

— Știi, treaba cu momentul potrivit se poate aplica și în cazul iubirilor pe care le regăsești. Ar trebui să dai o raită prin spatele magaziei mele. Cred că ai lăsat acolo ceva, ceva care îți aparține. Du-te! Te aștept aici.

M-am ridicat și m-am dus după șopronul de lemn, dar degeaba mă tot uitam în jurul meu, că nu vedeam nimic deosebit.

Am auzit vocea lui Yves, care îmi striga să caut bine. Am îngenuncheat. Luna lumina aproape ca ziua, dar tot nu vedeam nimic. A început să bată vântul. O pală a ridicat praful și mi l-a aruncat drept în față. Cu pleoapele închise, mi-am căutat batista, ca să mă șterg la ochi și să pot vedea cât de cât ceva. În buzunarul sacoului, cel pe care îl purtasem în seara concertului, am găsit o hârtiuță, un autograf dat de mâna unei violonceliste.

M-am întors spre bancă. Yves nu se mai afla acolo, curtea era din nou pustie. Pe locul unde stătuse el era un plic, cu o pietricică deasupra lui. L-am dezlipit. Înăuntru era fotocopia unei hârtii foarte frumoase, puțin îngălbenită de vreme.

Singur pe bancă, am recitat acele rânduri. Poate că tocmai fraza în care mama îmi scria că dorința ei cea mai mare era ca, mai târziu, să fiu un om împlinit; că nădăjduia să-mi găsesc o meserie care să mă facă fericit și că, indiferent ce alegeri urma să fac în viață, atâta vreme cât aveam să iubesc și să fiu iubit, voi fi realizat toate speranțele pe care și le pusese în mine... poate că tocmai rândurile astea m-au eliberat — și pe mine — de lanțurile care mă legau de copilărie.

A doua zi, am închis obloanele casei și am trecut pe la Luc, să-i spun la revedere. Am condus vechea mașină a mamei toată ziua. Pe seară, am ajuns într-o mică stațiune balneară. Am parcat în dreptul digului. Am pășit peste lanțul de la vechiul far, am urcat în cupolă și mi-am recuperat zmeul.

Când m-a văzut, directoarea pensiunii s-a arătat și mai mâhnită decât ultima oară.

— Tot nu am cameră, a oftat ea.

— Nu contează, am venit doar să-l văd pe unul dintre pensionarii dumneavoastră și știu unde să-l găsesc.

Doamna Pouchard, care stătea în fotoliul ei, s-a ridicat și mi-a ieșit în întâmpinare.

— Nu credeam că o să vă țineți de cuvânt, asta e o surpriză plăcută.

I-am mărturisit că nu venisem s-o văd chiar pe ea. Bătrâna doamnă a lăsat ochii în jos, a văzut geanta de voiaj pe care o țineam într-o mână și zmeul din cealaltă. Mi-a zâmbit.

— Aveți noroc. N-aș zice că azi are mintea prea limpede, dar este totuși într-o zi destul de bună. E în camera lui, vă conduc.

Am urcat scara împreună, ea a ciocănit la ușă și am intrat în camera fostului negustor din târgul de pe plajă.

— Léon, ai un musafir, a spus doamna Pouchard.

— Ah, da? Nu așteptam pe nimeni, a răspuns el, punându-și cartea pe noptieră.

M-am apropiat și i-am arătat vulturul meu jigărit. El l-a privit îndelung și chipul i s-a luminat.

— Ciudat, îi dădusem unul la fel ca ăsta unui băiețel a cărui mamă era atât de cărpănoasă, încât nu voia să-i ia niciun cadou de ziua lui. Puștiul mi-l aducea înapoi în fiecare seară și-l lua dimineața, ca să n-o facă pe maică-sa să se simtă prost, zicea el.

— V-am mințit, mama era cea mai generoasă femeie, mi-ar fi dăruit toate zmeiele din lume, dacă i le-aș fi cerut.

— De fapt, cred că asta era o brașoavă născocită de el, a continuat bătrânul, care nu mă ascultase. Dar puștiul acesta arăta atât de nefericit cu zmeul lui cu tot, încât n-am putut rezista dorinței de a i-l dăruia. Ehei, ce de puștani am mai văzut visând în fața dughenei mele!

— L-ați putea repara? I-am întrebat febril.

— Ar trebui reparat, mi-a spus, de parcă n-ar fi ajuns la el decât jumătate din spusele mele. În starea asta, nu prea e gata să zboare.

— Este exact ce te-a rugat acest tânăr, Léon, fii totuși puțin atent, ești agasant.

— Doamnă Pouchard, dacă, în loc să mă dăscălești, te-ai duce să cumperi ceea ce-mi trebuie ca să cârlesc zmeul ăsta, aș putea să mă pun pe treabă, fiindcă de aia a venit tânărul să mă vadă.

Și Léon a notat pe o hârtie tot ceea ce-i trebuia. Am luat lista și am plecat în goană la o prăvălie cu articole de fierărie. Doamna Pouchard m-a condus la ușă și mi-a șoptit că ar fi cea mai fericită dintre femei dacă aș trece, din întâmplare, pe la tutungerie.

M-am întors după o oră, cu ambele misiuni îndeplinite.

Bătrânul negustor mi-a fixat o întâlnire pentru a doua zi la prânz, pe plajă. Nu promitea nimic, dar avea să facă tot ce-i stătea în putință.

Am invitat-o pe doamna Pouchard la cină. Am vorbit despre Cléa. I-am povestit totul. În timp ce o însoțeam la pensiune, mi-a șoptit la ureche o idee de-a ei.

Am găsit o cameră într-un mic hotel din centrul orașului. Cum mi-am pus capul pe pernă, am și adormit.

*

La prânz, mă aflu în dreptul plajei. Negustorul de zmeie a sosit împreună cu doamna Pouchard exact la ora stabilită. A desfășurat zmeul și mi l-a prezentat, mândru nevoie mare. Aripile erau cârpite, pâza reparată și chiar dacă vulturul meu părea cam beteag, își regăsise totuși înfățișarea mândră.

— Poți să faci cu el un mic zbor de încercare, dar fii prudent, nu mai e un puiandru de un an.

Două mici „S”-uri și un „8” mare. Zmeul și-a luat zborul de la prima suflare de vânt. Mosorul se desfășura cu toată viteza, iar Léon aplauda din răputeri. Doamna Pouchard l-a luat de braț și și-a pus capul pe umărul lui. El a roșit, ea s-a scuzat, dar a rămas în aceeași poziție.

— Dacă ești văduvă, nu înseamnă că n-ai și tu nevoie de puțină tandrețe, mi-a spus ea.

Le-am mulțumit și i-am lăsat pe plajă. Aveam destul drum de făcut și mă grăbeam să mă întorc.

*

Mi-am sunat șeful, am pretins că, după înmormântarea mamei, trebuie să rămân puțin mai mult decât prevăzusem și că aveam să fiu la serviciu cu o întârziere de două zile.

Știu, începi cu o minciună și nu mai știi cum să te oprești, dar puțin îmi pasă, fiecare are motivele lui, iar de data asta, și eu le aveam pe ale mele.

M-am înființat la Conservator pe la începutul după-amiezii. Paznicul m-a recunoscut imediat. Îi trecuse gâtul, m-a informat, în timp ce intram în biroul lui. L-am întrebat dacă mă putea ajuta din nou.

De data asta, voiam să aflu unde și când avea să dea Cléa Norman un

nou concert.

— N-am idee, dar, dacă vrei s-o vezi, este în sala 105, la parter, în capătul culoarului. Trebuie să așteptați puțin, la ora asta predă, iar cursurile se termină la ora 16.

Nu eram îmbrăcat cum trebuie. Eram nepieptănat, neras... Aș fi născocit o mie de motive doar ca să nu mă duc la ea. Încă nu eram pregătit. Dar n-am putut rezista dorinței de-a o vedea.

Clasa ei avea un perete de sticlă. Am rămas câteva clipe, privind-o de pe culoar. Ea le predă unor copilași. Am pus mâna pe geam. Unul dintre elevi a întors capul spre mine și s-a oprit din cântat. M-am lăsat în jos și am plecat în patru labe, ca un tâmpit.

Am așteptat-o pe Cléa în stradă. Când a ieșit din clădirea Conservatorului, și-a strâns părul și s-a îndreptat spre stația de autobuz cu servieta în mână. Am urmat-o, cum îți urmezi umbra, când ai lumina în spate. Totuși, în acea zi, Cléa era singura mea lumină și pășea cu câțiva pași înaintea mea.

S-a urcat în autobuz. Eu m-am așezat pe primul scaun și am întors capul spre geam. Cléa s-a instalat pe bancheta din spate. La fiecare stație, aveam impresia că o să mi se oprească inima în loc. După șase stații, Cléa a coborât.

A mers pe stradă fără să se întoarcă. Am văzut-o deschizând ușa unei mici clădiri. După câteva clipe, două ferestre de la etajul al treilea — și ultimul — s-au luminat. Silueta ei trecea din bucătărie în sufragerie, dormitorul probabil că dădea în curte.

Am așteptat pe o bancă, fără să-mi iau ochii de la ferestrele ei. La ora 18, în clădire a intrat o pereche. S-a luminat etajul doi. La ora 19, a intrat un domn bătrân, care stătea la parter. La ora 22, luminile de la apartamentul în care locuia Cléa s-au stins. Am mai rămas puțin, după care am plecat, cu inima clocotindu-mi de fericire. Cléa stătea singură.

La primele ore ale dimineții, m-am întors. Sufla un vânt vioi. Adusesem cu mine zmeul. Cum le-am desfăcut, aripile s-au umflat și vulturul și-a luat zborul. Câțiva trecători s-au oprit, înveseliți, apoi și-au continuat drumul. Vulturul cârpit s-a înălțat în dreptul fațadei și a început să facă piruete în fața ferestrelor de la etajul trei.

Când l-a zărit, Cléa tocmai își făcea un ceai. Nu și-a crezut ochilor, iar ponoasele le-a tras ceașca din mâna ei, care s-a făcut țandări pe pardoseală.

După câteva clipe, ușa clădirii s-a deschis și Cléa a venit spre mine, fixându-mă cu privirea. Mi-a zâmbit și și-a pus mâna peste a mea, nu ca să mi-o rețină, ci ca să apuce sfoara zmeului.

Pe cerul marelui oraș, a desenat, cu un vultur de hârtie, niște „S”-uri și

„8”-uri perfecte. Cléa își păstrase darul de a face poezie aeriană. Când am înțeles, în sfârșit, ceea ce-mi scria, am citit: „Mi-a fost dor de tine”.

O femeie care izbutește să-ți scrie „Mi-a fost dor de tine”, cu un zmeu, nu poate fi niciodată uitată.

Soarele urca pe cer. Pe trotuar, umbrele ni se întindeau una lângă cealaltă. Deodată, am văzut că umbra mea se apleacă și o sărută pe cea a iubitei mele Cléa.

Atunci, biruindu-mi sfiala, mi-am scos ochelarii și nu mi-a mai rămas decât s-o imit.

Se pare că, în acea dimineață, undeva, pe un dig, luminile unui mic far părăsit au început să se învâртеască din nou. Asta mi-a povestit umbra unei amintiri.

Țin să le mulțumesc următoarelor persoane:

Pauline.

Louis.

Susanna Lea

Emmanuelle Hardouin

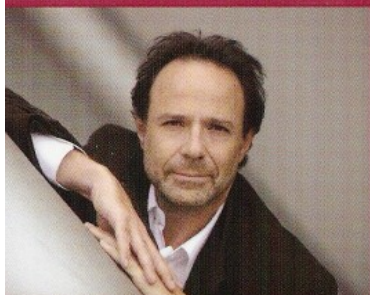
Raymond, Daniele și Lorraine Levy.

Nicole Lattès, Leonello Brandolini, Antoine Caro, Elisabeth Villeneuve, Anne-Marie Lenfant, Arié Sberro, Sylvie Bardeau, Tine Gerber, Lydie Leroy, Joël Renaudat și tuturor echipelor de la Editura Robert Laffont.

Pauline Normand, Natalie Lepage.

Léonard Anthony, Romain Ruetsch, Danielle Melco-nian, Katrin Hodapp, Mark Kessler, Laura Mamelok, Lauren Wendelken, Kerry Glencorse, Moïna Macé.

Brigitte și Sarah Forissier.

Romanele lui Marc Levy au fost traduse în 41 de limbi și au fost publicate în peste 20 de milioane de exemplare în lumea întreagă.

– Acum, stai jos, trebuie să vorbim, a spus umbra.

M-am așezat turcește pe podea. Umbra a luat aceeași poziție, în fața mea. Aveam impresia că stătea cu spatele la mine, dar asta nu era decât efectul razelor de lună.

– Tu ai o putere foarte rară, trebuie s-o accepți și să te folosești de ea, chiar dacă te sperie.

– Și ce să fac cu ea?

– Găsește, pentru fiecare dintre cei cărora le furi umbra, acea scânteie ce le va lumina viața, o frântură din memoria lor ascunsă, asta-i tot ce vrem noi de la tine.

– Noi?

– Noi, umbrele, a șoptit cea căreia îi vorbeam.

Și dacă adultul de acum l-ar întâlni pe copilul care ai fost cândva...

Amuzant și tandru, *Hoțul de umbre* este cel de-al unsprezecelea roman al lui Marc Levy.

Marc Levy este cel mai citit autor francez contemporan din lume. Născut în 1961, la Paris, el a avut parte de un parcurs profesional fascinant: a fost mai întâi voluntar la Crucea Roșie, apoi antreprenor în SUA, după care fondează una dintre cele mai importante companii de arhitectură din Franța. Cariera sa de scriitor demarează cu maximum de succes în anul 2000, când publică romanul „Și dacă e adevărat...”, vândut în întreaga lume în milioane de exemplare și ecranizat de Steven Spielberg (2005). Cartea a apărut în limba română la Editura Trei, alături de celelalte romane ale lui Marc Levy: *În altă viață*; *Te voi revedea*; *Prieteni mei, iubirile mele*; *Șapte zile pentru o eternitate*; *Copiii libertății*; *Prima noapte* etc.

Partener media:

ISBN 978-973-707-510-9
www.edituratrei.ro

